

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése márczius végén lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujtsák meg, hogy a lap szétküldése fenn ne akadjon.

A szerb vámháboru.

Budapest, április 6.

Egy hét óta ismét vámháboruban vagyunk Szerbiával, mert azokat a gazdasági koncessziókat, amelyeket Szerbia követel, a monarchia az agráriusok agitációja folytán nem hajlandó megadni. Az agrárius törekvések pretenziózus voltát mindennél jobban bizonyítja az a közbekiáltás, amely agráriusokról elhangzott, mikor a múlt hónap közepén Wekerle a Szerbiával kötött vám- és kereskedelmi szerződésről szóló javaslatot visszavonta. Inkább legyen háboru — mondták — semhogy Szerbiának olyan koncessziókat adjunk, amelyek az agráriusok érdekei ellen vannak s hajlandók lettek volna a monarchiát egy háborúba kergetni, melynek tíz- vagy tizenötezer magyar fiú eshetett volna áldozatul s milliárdok pusztultak volna el, semhogy a békét a túlzó agráriusok érdekei részének feláldozásával is megmentsék.

Hogy a béke mégis létrejött, ez nem az agráriusok érdeme, de ha háboru lett volna, ebben nagy részük lett volna az agráriusoknak. Mert már az 1907. évi

osztrák-magyar—szerb vámháboru, mely éppen agrárius agitáció folytán állt be, kezdte megrontani a szomszédos jó viszonyt a monarchia és Szerbia közt, s okozta jórészt azt, hogy Szerbia oly fanatikus dühvel támadt reánk, mihelyt arra az annexióban ürügyet talált.

Ez is egyik jele annak a veszedelemnek, amely egész Európa békéjét az agrárius túlzások miatt fenyegeti. Mert mihelyt gazdasági harcban áll egymással két nép, akkor politikai barátság sem állhat fenn közöttük. S hiába kényszerített most a hatalmak által Szerbia lefegyverkezésre, addig a konfliktusok veszedelme mindig fennáll, amíg gyilkos gazdasági politikát folytatunk ellene.

Szerbia el van zárva a világtól, mert csak két útja van, amelyen keresztül a külfölddel érintkezhetik. Az egyik Bulgárián visz keresztül, a másik Ausztria-Magyarországon. Szerbiában évek óta erős az agitáció egy szerb-bolgár vámunió létrehozása iránt, mert ez az egyik mód volna arra, hogy Szerbia szabad utat kapjon a külföldre. Ezt 1906-ban az osztrák-magyar diplomácia megakadályozta, azért, hogy Szerbia mezőgazdasági exportja továbbra is teljesen ki legyen szolgáltatva a monarchiának. Ez a tiltakozás okozta aztán azt, hogy Szerbia most egy „földsávot” követelt az adriai tengerhez s követelte a duna—adriai vasut kiépítését s azt, hogy azon a vasuton leolmozott kocsikban minden akadály nélkül szállíthassa

terményeit az Adriai-tenger partjára. Ezt is megengedhetetlennek jelentette ki a monarchia. S most, mikor a háboru veszedelme a hatalmak közbelépése folytán megszűnt, akkor egyszerre meg vámháboru is kezdett a monarchia Szerbia ellen.

Lehetetlen, hogy higgadtan gondolkozva, ezt helyes eljárásnak tartsuk részünkről. Végre is ma, mikor a háboruval fenyegető konfliktus elsimult, objektíve kell néznünk az eseményeket s azt a viszonyt, melyben a monarchia Szerbiával van s lenni akar. Objektív szempontból pedig jogunk, sőt kötelességünk ugyan gazdasági érdekeinknek mindenkivel szemben való megvédése, de ez a védelem nem mehet annyira, hogy Szerbia elé elfogadhatatlan feltételeket szabjunk. Főleg akkor, mikor a monarchia lakosainak sem érdeke az, hogy a szerb mezőgazdasági kivitel minden útja elzárassék. Nemcsak azért, mert viszont Szerbia ipari piacainak jelentékeny részét zárja el előlünk s így a monarchia ipari termelésével nem lehet a túlzó agrárius érdekeket szolgáltatni, hanem azért is, mert a szerb mezőgazdasági behozatal lehetetlenné tétele a monarchia határain belül is annyira megdrágította a mezőgazdasági termények árát, hogy minden egyes polgárt ily módon az agráriusok adófizetőjévé tette. S azt az erőbeli aránytalanságot, mely Ausztria-Magyarország és Szerbia közt fennáll, nem lehet csakis

Omladozó kuriák között.

Írta: Móricz Pál.

(Utánnyomás tilos.)

A multkoriban omladozó kuriák között jártam.

Elhagyatott nemesi udvarházak mellett vezetett el az utam. Gazdát cserélt földek. A tavaszi olvadás sáros lével öntötte tele a kátyukat. Varjak tollázkodtak a tarlott fák. Más idősokban napfényes, nótaszavas volt ez az érmelléki tájék. Fent az agyaghalmok oldalán szőlőtőkék bokréája zöldelt. Lent a lapályon nádas zugott-bugott. Az Ervizének hűs rejtekéből kihallatszott a vadmadarak csörgése, vikingása.

Most lappangó, nedves párák ködöltek a tájon. Olvadásvizek csergedeztek a sáros hátú halmokról.

Kedvetlenül cszammogtak a lovak is.

Elátkoztuk a nemes vármegyét, midőn a kocsikerék agyig bukott a kátyuba. Nyekkent a „féder”, sőt a derekunk is.

Ott az Ermentén sűrűn következnek a falvak. Azelőtt, kinek sürgös volt azt utja, szökve kellett itt a falukon átszaladni, mert a fehér kuriák zöld zsugáteres ablakaiból, fárt-nyitott rácos kapujából lesvén-lesték a vendéget és jai volt annak, ki köszöntés nélkül hajtatott tovább...

Manap csak a kutyák esaholnak a kocsik után. Az elhagyatott kuriák fala omladozik. Dülöng a kapufélfá, melyről odaelő szivárványesztü pávák begyeshedtek...

Akik még birják az ősi otthon, azokat is elfásította ezen rideg, számító önzés korszaka. Vagy gunyt üznek magukból, mint az a biharvármegyei földbirtokos uri barátom, aki azt írta az adókönyvére — haszonbérleti könyv...

Ebben a tréfában sok a szomorú valóság. Mert manap a magyar birtokos földje után annyit adózik az államnak, a bankoknak, hogy csakugyan keserű igazság, miszerint inkább haszonbérli az ősi földet.

Hiába szidtuk a vármegyét, a kátyus megyei uton annál nehezebben cszammogtak a lovak. Ákos barátom ezüstkupakos tajtékpipára gyújtott. Az utszéli fákról a varjak felénk forgatták okos fejüket... De most, hogy füstölt a pipa, már a varjak sem tünnek fel olyan gyászmadaraknak és mivel a berulatból is kivillant néhány magsugár, az Ákos kedélye is enyhülni kezdett. Haladunkban az omladozó kuriák között beszélgetni kezdett az öreg udvarházak fénykoráról. Lillomszép lányokról, virtuskodó dali gavallérokról... Kiknek még aranypántos volt a bőlesőjük.

— Ha man nem kalucsuiban jártak lány-nézőbe — kezdte a beszélgetést Ákos és mintegy kedves áldozattételtől füstölgött ezimeres tajtékpipája... Kinyilt az utcán mindenik zsugáteres ablak, amikor a boldogult Morvay Tihamér, meg Fényes Endre (a csokaji Fényesek közül!) hűséges cimborák remek négyesfogataikkal berobogtak a faluba. Valamelyik „eladó lányos” udvar-

házhoz, amilyenek még pár évtizeddel ezelőtt is nyitott kapuval hívogattak a biharországi barátságos falvakban.

Egy-egy ilyen „háztűznézéskor” nyolcz paradés paripa, két kocsis, két vadász telepedt a két urfival a kuriába, mert akkor még — biz’ ugy volt az esém! nem kalucsuiban indultak háztűz nézni.

Ez a Morvay Tihamér urfi szolgabíró volt akkor, midőn az édes apja vendégbarátságáról híres kuriájában már három napig tartott az urfitársaság dalidója.

Károly bácsi, a Tihamér urfi édesapja, ki a régi letűnt világból maga is szép, érdekes dolgokat írogatott össze, ezen három nap alatt is rendesen feküdt és kelt. A harmadik reggel is a nagy ebédlő-szobában, az öreg karosszékből bámulta, hogy ezek a fránya urfiak még mindig talpon vannak. Pedig már rájuk fért volna a pihenés. Azért magában ugy számított Károly bácsi:

— Ha majd borok nem lesz, majd csak lefeküdnék az ebugatták... Zsebredugta a pinczekulesot.

Csakugyan bekövetkezett, hogy az asztali üvegekből kifogyott az ital. Tihamér urfi édes apjához sietett.

— Kedves atyus, adja ide a pinczekulesot.

— Fiam uram, ittatok már eleget. Feküdjetek le... Nem adom a pinczekulesot.

— Akkor esővizet iszunk.

— Hát igyatok.

Tihamér urfi minden bolondságra kitűnően betanította a huszárját és a csopergő

az agráriusok érdekében kihasználni akkor, mikor ezzel egyuttal az egész ipari produkciónk s egész fogyasztóközönségünk érdekei homlokegyenest el-lenkeznek.

Allandóan az iparfejlesztés szükségét hangoztatják a parlamentben s a magyar parlament milliókat bocsát e célra a kormány rendelkezésére. De az ilyen túlzó agrárius politika mindazokat a milliókat értéktelenné teszi, amelyeket iparfejlesztésre kiadunk, mert a magyar ipari termelésnek fő kiviteli piaca agrárius érdekekből elzáratik. S jellemző mindenesetre, hogy míg a múlt hónapokban, mikor a szerb háború veszedelme igazán csak egy hajszálon függött, addig a monarchia és Szerbia közt kereskedelmi és vámszerződés állt fenn, addig most, mikor a háború veszedelme megszűnt s a monarchia és Szerbia jó szomszédi viszonyt akarnak fentartani, akkor a béke létrejöttét egy vámháborúval szenteljük meg. Ez perverz politika volna s lehetetlen állapot. A kormányoknak nem szabad eltűrniök, hogy az agrárius tulkapások urrá legyenek felettük.

Ezt nemcsak a monarchia tekintélye és méltósága, hanem a fogyasztó közönségnek, tehát a lakosság zömének vitális érdeke követeli meg. Hisz azokat a pusztításokat gazdasági életünkben, melyeket a Romániával majdnem két évtizede tartó vámháború okozott, soha többé nem fogjuk kiheverni tudni, mert ipari kivitelünknek valósággal aranybányája volt a román piac s ez végleg elveszett. S ha most a vám- és kereskedelm szerződés Romániával létre jön is, ott már olyan versenytársakat fogunk találni, amelyekkel a küzdelmet csak nagy áldozatokkal tudjuk végigküzdeni. Most Szerbiával is ugyancsak megkísérlelnünk öngyilkosság volna, mert akkor igazán alig van iparunk számára külföldi piac s a magyar ipari produkció teljesen ki volna szolgáltat-

va az osztrák versenynek. Mert akkor az osztrák ipar egyedül a magyar piacra volna utalva.

Egykor azt mondta Andrássy Gyula, mikor a berlini kongresszusról hazajött, hogy a Balkánt kereskedelmi szempontból kell meghódítanunk. Ma is csak ez lehet az egyetlen vezető gondolata és egyetlen célja balkáni politikánk. Ezt azonban vámháborúval diadalra juttatni nem lehet. Főleg akkor, ha annak igazságtalanságát első-sorban a hazai fogyasztóközönség sanyli meg.

A politika világából.

Budapest, április 6.

Egy elmaradt audiencia.

Apponyi a helyzetről. —

Wekerle Sándor miniszterelnök, aki vasárnap és hétfőn birtokán időzött, ma délelőtt ismét a fővárosba érkezett. Wekerle Sándor miniszterelnök a mai nap folyamán a miniszterelnökségen hivatalos ügyek elintézésével foglalkozott, délután pedig elutazott dánosi birtokára, ahol kisebb megszakításokkal tölti el a husvéti ünnepeket. Wekerlenek az volt az eredeti szándéka, hogy ma tovább utazik Bécsbe, de erről le kellett mondania, mert a király a husvéti ünnepekre leányához utazik Wallseebe. Így az audiencia egyelőre elmarad. Wekerle helyett gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter járult ma délután a király elé és hosszabb magánkihallgatáson tett jelentést a politikai helyzetről.

Teljesen beavatott helyen így jellemzik a mai politikai helyzetet:

— Husvét után való szordán délután — amint azt az „Egyetértés“ már megírta — Wekerle Sándor miniszterelnök Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert miniszterekkel Bécsbe utazik, hogy az osztrák kormányval megkezdjék a bankkérdés megoldására irányuló tárgyalásokat. Ezek a tárgyalások azonban csak pusztá formásá-

gok lesznek s csak arra fognak szolgálni, hogy a kormány kijelenthesse, hogy a tárgyalások nem vezettek eredményre. Akkor aztán egészen világos lesz a helyzet, hogy sem az önálló kartelbank, sem a kartelált állambank, sem pedig az egészen különálló jegybank nem valósítható meg, mert az uralkodó követeli a közös jegybank szabadalmának tíz évre való változatlan és minden fenntartás nélkül való meghosszabbítását. Maga Wekerle Sándor miniszterelnök nem híve sem az önálló banknak, sem a kartelbanknak, sem pedig az állambanknak. Évek óta magyarázza, hogy az önálló jegybank tönkre teszi Magyarország gazdasági helyzetét s bizik zsenialitásában, hogy a mostani parlamenti szünet alatt talál majd olyan formulát, amelyvel bekötheti majd az önálló bankot követelő függetlenségiéket szemé. A bécsi tárgyalásokon támogatni fogja őt Popovics Sándor is, aki éppen akkor fogja elfoglalni a közös jegybank kormányzói állását. Ilyen körülmények között a bécsi tárgyalások föltétlenül eredménytelenül fognak végződni, amivel különben a kormány már hónapok óta tisztában van s a tárgyalásokat is csak azért folytatja, hogy már az idő rövidsége miatt is kénytelen legyen Magyarország a közös bank szabadalmát meghosszabbítani. Beavatott körök azt a célt követik, hogy a mostani kormányt — esetleg Günther Antal és Darányi Ignác kivételével — megtartsák és különösen Wekerle Sándor igyekszik olyan kormánypartot alakítani, amely az alkotmánypártnak és a függetlenségi párt ama részének összeolvadásából jönne létre, amely feltétlenül követi Kossuth Ferencet. Ez az új többség támogatná tovább is a jelenlegi kormányt, amelybe Darányi helyett szintén a mostani függetlenségiéket közül kerülne valaki, míg Günther vagy a Kuria elnöke lenne, vagy nyugalomba vonulna. A képviselőház elnökévé gróf Batthyány Tivadart szemelték ki, arra az esetre, ha Justh Gyula ellenzéki be lenne, vagy pedig visszavonulna. Amennyiben akadna olyan csoport, amely a parlament munkásságát lehe-

alatti hordóból esővízzel meregettette tele az üvegeket. Midőn pedig az urfiak az esővizet is megitták, Tihamér urfi megint atyja urához fordult.

— Kedves atyám, most már csakugyan adja ide a pincekulcsot.

— Nem adom! Feküdjetek le.

— Akkor petroleumot iszunk.

Károly bácsi hallgatva nézte a fiukat az öreg karosszékéből... Csakugyan lekasztották az ebédli lámpáját. De midőn a buszár önteni is kezdte a petroleumot, Károly bácsi teljesen behódolt a javíthatatlan, nyúlhetetlen pajkos urfiak előtt:

— Fiam! Itt a pince kulcsa.

Ez még akkor történt, amikor még a Morvay, Fényes, Fráter, meg a többi urfiak nyalka négyesparipán járogattak háztűznézni. Más időkben, más viszonyok között, nem a tespedés, megalkuvás, átvedlés fajtan korszakában, nagy dolgokat is művelhetek volna ezek a virtuskodók?

Hanem ha már háztűznézésről, leánykérésről fordult a szavam. Ez sem volt utolsó történet, mely a régi urak, a híres Szunyogh Albert, Nadányi Imre agarászéleményeinek során elevenedett fel onnét a bihari őszl veres pusztákról. Aholott még az árvalányhaj is vadon bontogatja fehér bokréját az enyhe napsugártól és a sunyi veres nyulat vaczkából fordítják ki az agarászok. A bihari híres agarász urak, a Beőthyek, Balázsházyak, Szunyoghok, Csanádyak, Leszkayak, Nadányiak, Draveczkyek, Baranyik urrendjéből. Akik még ma is emlegetik azt a híres Bó-

nis Ferencet, akihez fogható dölözög gavallér, első lovas agarász még a bihari páston is kevés rugatta a gyepet.

Ámde hiába következett farsang után farsang, Bónis Ferenc mindig legényfővel érte meg az új farsangot. Ugy, hogy már az agarász cimborái is mind „lenősültek“ és csufolták, csipkedték Ferenc urat.

— Beszélhetsz, jó Ferikém! Félsz te még egy asszonyi hajszáltól is, hogy az a legerősebb bilincs...

Pedig nemesak dölözögségéről, hanem bátorságáról is nevezetes hírvélt Bónis ur és végre is az agarász estebédnél kimondta a nagy szót.

— Jól van, cimborák, most már asszonyt viszek a házhoz én is.

— Igen ám, de ki lesz majd a kérőd? — inderkedett Bónissal valamelyik 1820 s néhányban élt Szunyogh ur, a barna Szunyoghok fajtájából.

— Hát biz' én, cimborák, ha már agarász vagyok, valamelyik tapsifüles nyulra bízom a szerencsémét és a kikéző násznagságot.

— Ne bomolj már Ferkó! — erre még a jelenvolt Dózsa Gyuri is a főlgyfaasztalba vágta csillagnyelű vadászbicskáját.

Az agarász urak meg kaczagva firtatták Bónist.

— De, barátom, hogy képzelte el ilyent? — Ejnye, beh nehéz a fejetek... Pedig olyan természetes az egész.

— Hahaha! még Józsa Gyurinak, a főtréfamesternek is felmeredt a szeme.

— No, igen! Onnét keresek lányt, amerre az első nyulunk szalad a reggeli hajításban.

Bár nevétek az urak, Bónis Ferenc ur betartotta szavát...

Valahol a szárazbeői pusztán zajlott le ez az emlékezetes agarászás. Verőfényes őszl reggel, midőn harmattól tündöklött a fűszál, az első nyul után nekiugratta paripáját a bihari nemes dalia. Agarával együtt Bónis Ferenc száguldott legelől:

— Hajrá, Tündér!

A Bónis Ferenc agarát hívták „Tündér“-nek; ám ugye lehet valóságban az üldözött tapséros nyul volt „átváltozott“ tündér. Mert ez a nyul egyenest a szárazbeői pusztán lévő kastálynak vezette az agarásztársaságot és üldözői elől a kapun keresztül előbb a tornáczra, majd a nyitott ajtón át a nappali szobába is bepattant.

Hej, de meg is rezzentette azt a szépséges, fehér arcu urleányt a nyuszuka, midőn a lihegő nyul a klavirozgató urleány piczi topánkás lábaeszkükhöz bujt... De még csak akkor pirult el igazán ez a gyönyörű, fehér-rózsaszál, midőn a nyul után a nekihevült dalia, Bónis Ferenc is a szobába dobbant... Az az első bihari gavallér, ki után a kuriakból anyi harmatos szép szem epekedett. Aki most kezéért esdeklét a piros rózsává változott fehér lánykának... És mivel Bónis Ferenchez a szülék is örömet adták szépséges Eszter lányokat, a nevezetes agarászatnak mihamar lakodalom lett a vége.

Hűségben, szeretetben sokáig együtt éltek Bónis Ferenczek. A bihari urleányok, esábas fiatal özvegy asszonykák azóta babonás hittel pártolják, magok is kipirult arccal követik az „agarász versenyek“ lefolyását. Vágyaktól gerjedelmes szivecskéiket hi-

telenné tenné, ősszel bekövetkeznék a Ház feloszlása.

A „Zeit“ budapesti levelezője beszélgetést folytatott gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterrel a politikai helyzetről és a miniszter felhatalmazta őt, hogy kijelentéseit közzétegye. Apponyi, aki természetesen nagy óvatossággal nyilatkozott a helyzetről, a következőket mondta:

— Ma Magyarországon miniszterválságról beszélni töves dolog. Arra a kérdésre, hogy vajjon a válságnak okvetlen be kell-e következnie, csak tagadólag lehet válaszolni, minthogy a koalícióban egyesült összes pártok találkoznak a kartelbank gondolatában. Arra nézve, hogy hogyan alakulnának a politikai és parlamenti viszonyok abban az esetben, hogy ha a mérvadó osztrák tényezők az összes mérvadó magyar tényezők által a bankkérdés megoldására ajánlott kartelbank-tervet elutasítanák, e perczen még minden nyilatkozat korai volna. Egy másik kérdéshez azonban, ahhoz tudniillik, hogy a koalíció Magyarországon megemmisüljön-e, szeretnék magam is állást foglalni, mert Magyarországon azoknak a politikai tényezőknek együttműködése, akik az alkotmány integritásáért együtt küzdöttek, továbbra is az ország érdekében van, és a legnagyobb mértékben kívánatos, teljesen eltekintve attól, hogy a koalícióban egyesült pártok közös feladatuknak, az általános szavazati jog alapján álló választási reformnak még eleget sem tettek. Egyébként nincs még itt az ideje arról nyilatkozni, hogy a koalizált pártoknak együttműködését a legközelebbi jövőre nézve mily módon lehetne biztosítani.

A levelező hozzáteszi, hogy Apponyi eme kijelentései is arra mutatnak, hogy a Wekerle-kormányzat komoly kibontakozási tervei vannak, és hogy be akarja váltani a királylyal szemben az általános választói jog megalkotására nézve elvállalt kötelezettségét. Ennek folytán, ha a koalíció fenn nem maradhatna, új pártalakulásnak kell létrejönnie, melynek első sorban a választói reformot kell megoldania. A választói reformhoz az ut a bankkérdésen keresztül vezet ugyan, de úgy látszik, Wekerle miniszterelnöknek sikerült e kérdésben olyan megoldási módot találnia, mely a függetlenségi pártot, vagy annak legnagyobb részét kielégítheti. Persze, meg kell várni, míg Wekerle

zonyosan meg-megdobogtatja a régidőktől regéltetett történeteske néhai való jó Bónis Ferencz urfi házasságáról, melyben egy tapsifüles nyul volt a — kikérő násznagya...

A nemes Bernáth család meg egy régi lovassági kardot őrizget. Hajlított, magyaros a pengéje ennek a kardnak, de a markolat kosara meg már külföldi divatu. Jelképek is ékítik a kard pengéjét.

Regényes történet az is, miként jutott a Bernáth-család tulajdonába ez a régi kard?

Az ötvenes években híres bállok estek Biharországban a szalárdi-fürdőn.

Az időtájt történt ez, mikor még sirva vigadt a magyar...

Hivatlan vendégek is betolakodtak a bálba. A környéken állomásozó osztrák lovas-tisztek voltak ezek a tolakodók. Node a szalárdi bálban nem akadt egyetlen nő sem, aki tánczra perdült volna velök. Mindnyájian „kikosarazták“ az osztrák tiszteket; amitől annyira megdühödött az egyik, bizonyos A-s lovaskapitány (később tábornokságig vitte fel), hogy durván felbuktatott egy urinót...

A szalárdi fürdőbál ezzel véget is ért; de nem a durva sértés ügye. A magyar nőn elkövetett sértésért Bernáth Gedeon, az egykori vitéz honvéd ezredes kért és vett elégtételt. Kardpárbajban súlyosan összevagdalta A-s osztrák kapitányt, aki később maga is restelte elkövetett férfiatlanságát, öt évek múltán ezt a régi kardot — Olaszországból — engesztelésül adta Bernáth ezre-

desnek, miut állítólag a Garibaldi volt kardját.

Politikai hargulatok.

Husvét hetében vagyunk és mindenütt a feltámadás ünnepére készülnek a lelkiekkal foglalkozók, épp úgy, mint a hétköznapi életben az ügyes-bajos emberek általában. A politika sem kivétel. A magyar politikában nagy hagyomány fűződik husvéthoz Deák Ferencz nevezetes husvétii cikke óta, amelyik békét szerzett az országnak és megalapozta a kiegyezést. Ki vállalkozik most újból békeszerzésre, amikor a kiegyezést pártok és egyének folytonosan torzalkodásoknak és háboruszkodásoknak ürügye gyanánt használják fel? Lesz-e, aki kiegyenlítő eszmével lép elő és a husvétii alkalmat, az ünnep hangulatát és a hagyományokat ennek szolgálatába tereli? Ha jól körülnézünk, azt látjuk, hogy ilyen készülődés nincs. A helyzet, egy mondják, stagnál. Valamely fordulat előkészítésére legfeljebb csak husvét után kezdenek. A politikáról végre maguk közt a politikusok közt is az a meggyőződés gyökeresedett meg, hogy a politika utálatos. Tehát legalább az ünnepnapokat tisztán akarják tartani és utálat nélkül élvezni. A politika nem zimmerrein. A politika nem ismer eszményt, nem érdemet, nem becsületet. A politika egyéni kiválóságokat is csak addig becsül, amíg a többi egyénnek, aki közelébe férközik, privát céljait kielégítheti. A politika eszközei közt a hangos hízlegés épp oly akzeptált fegyver, mint az orgyilkosság. A hazug dicséret épp oly gyógyszer, mint amennyire méreg az aiatomos rágalom és ugyanazon férfiak ugyanazon nagyok ellen mind a kettőt igénybe veszik és pedig egy és ugyanazon időben. És a politika már nem annyira valóság és semmiképen sem eszméknek a kifejezője, mint rideg számításokom és spekulációkon alapuló üzlet. A hatalom körében lévő

üzlete, avagy az oda tolakodóknak ellenüzlete. Az elv a jóllakás. Ők már eleget ettek és jóllaktak, vélte az egyik rendszer, amikor ledöntötte a másikat. Eszmény? Most mult három esztendeje, hogy egy szerdai napon a Kossuth Lajos-utczában a déli korzón a politikusok közt híre futott, hogy báró Fejérváry Géza egy tulipános levelezőlapot vett és meglátogatta vele Barabás Bélát nyíltan azért, hogy a kormány átadása felől tárgyaljon. Micsoda izgatott futkosás keletkezett:

— Meg kell csinálni, — szóltak rekedten kiszáradt torokból a léhító sétálók.

— Meg kell csinálni, hogy végre helyhez jussunk.

— Mi jutunk kormányra! — tört elő egy veszekedett hang. — Csak jussunk kormányra, Uram Isten, ha csak egy hónapig is, minden zsebünket teletöltjük.

Igy fogadta a hirt a kórus, míg a vezérek jobbjai egyszerre izzadtak és egyszerre fáztak a gondolattól, hogy el kell vállalniok az ország érdekében a kormányzást, de mit fognak csinálni ezzel az éhes csöcseléssel? Tisztában voltak vele, hogy etetni kell őket. A kalendárium is így írja elő: Igáslovak folytonos munkában lévén, azoknak gondozását nem kell elhanyagolni. És az nagy veszedelem, ha nincs elég takarmány és a legelőre se lehet kibocsátani a barmokat. (Nevezetesen, ha az országgyűlést nem lehet feloszlítani, az is baj.) Még a méhekkal is úgy vagyunk, a majd szorgalmas, gyűjtő méhekkal, hogy ha a zord időjárás miatt a szabadban még keveset gyűjthetnének, az etetést nem kell elmulasztani. A kormányra vállalkozók belátták, hogy másképen nem lehetséges, tehát követték a kalendárium tanításait. S a rendszerváltozás csakugyan megtörtént, mert valóban másokat etettek, másokat gondoztak, mások között osztották ki az összegyűjtött takarmányt, mint azelőtt. Három tavasz következett azóta. Három husvét megváltó gondolat nélkül. Új és új étvágy keletkezett. A falánkság mindig új erőre kapott és immár mindenki nevet, ha azt mondják, hogy valamely eszmény tartja össze a csoportokat az őket ellátó gazdák körül, avagy ugyancsak

— Bátyám, szolgabíróságra pályázom. Szunyogh Albert olyannyira becsülte, szerette a magyar dalt, hogy nagy lelkesedésben szinte megütődött.

— Csak szolgabíró?... Hiszen fiam, eszem azt a dalos szídat, mint viczispánnak is megteszünk.

És bárha viczispán nem is lett a jónótás urfiból, szolgabírónak beválasztották, midőn a reggelig tartó mulatságból tisztújítási felvonultak Szunyogh Albert urék.

Ott az Ermentén sűrűn következnek a hegyes tornyu magyar falvak. Bezzeg most a vendégfogás elől nem kell szökdösni a falvakon. Omladoznak a kuriák. Dülöngő kapufélfákról nem rikoltozik aranyporos tollu pávamadar. Olvadásvizek eseredeznek a sároshátú halmokról...

Kedvetlenül czammogtak a lovak a kátyus megyei uton. Szídtuk a vármegyét és már nem is mertem kérdezősködni a barátomtól.

— Meghalt.

— Eldobolták.

— A városba költözött.

Omladozó kuriák között kocsizván ilyen szomorun felelgetett az én öreg barátom. Még a pipája is kialudt a sok beszédől...

— Gyihé! kocsis biztasd a lovakat Hadd melegedjék fel a testünk, lelünk abban a kanyargós Ermentén épült kuriában, hol még dalolgatnak lilomfehér, szép urilányok és gavallér urfiak homokfutó kocsija is gyakortább fordul a vén eperfás udvarra.

Node iziben felpattant akkor, midőn valahonnét a nagyterem alsó, utolsóbb végéről, az urfiak asztalától üdén, ezüstösen, andalító érzéssel dalolt bele a muzsikába egy kellemesen csengő ifju hang. Nosza, mindjárt a dalos ifjuhoz ment Szunyogh Albert, átölelte a barnapiros legényt...

— Fiam! Mi szeretnél lenni a vármegyénél?

valamely eszmény készíti őket lázadásra. Csak a gyomor kérdése az egész. A gyomroké, amelyek lázonganak és más gyomroké, amelyek már megcsömöröltek. Tehát eszerint kell igazodni, eszerint tervezgetni és természetesen se ez igazodáshoz se a tervezéshez nincs szükség a húsvéti hangulatra, sőt az ünnep profanizálása lenne belevegyíteni az üzleti raffinériák közé. Deák hagyományának formai része, a kiegyezés Ausztriával, amugy is rendben van. Eppen most egy esztendeje részesültek királyi kitüntetésben azok a munkálkodók, akik a javaslatokat megcsinálták és a parlamenttel elfogadtatták.

A többi megegyezésről a legsivárabb nyilatkozatok kerülnek előtérbe. Mert már senki se csinál titkot belőle, hogy nem lesz válság, nem lesz felfordulás, mihelyt megegyezhetnek az új igényesek kielégítésére nézve. Programmbeli igényekről van-e szó? Vagy az ország valamely nagy érdekének a biztosításáról? Uraságtok, akik e kérdéseket naívnul felvetik, úgy látszik idegenek. Uraságtok azt hiszik, hogy ha Ausztria nem egyezik bele a kartellbankba, akkor a magyar politikai pártok összefognak és együttes erővel végre is megszerzik, vagy a kartellbankot, avagy éppen a külön nemzeti bankot! Nevetséges. Sümeget szerzik meg. És legfeljebb két új minisztert szereznek és a tudatlanság kvalifikációjával egy-két új államtitkárt. És aztán ezek fogják adni a bankot, de se kartellbank nem lesz, se nemzeti bank, hanem marad a közös bank és az ország üdvözlő feliratokat fog küldeni az új nagyokhoz, akik az etetést másokra terjesztik ki, mint akiket az eddigiek gondoztak. Az teljesül valószínűnek, amit Eötvös Károly jóslott:

— A koalíció megmarad, és a közös bank is megmarad.

Bécsben természetesen nagyszerűen örvendenek a megoldásnak. Mit bánják ott, ha egy-két minisztert sikerül kiugratni és mit törődnek vele; ha az előre törekvők felfalják egymást; ez valóban belső ügy, mihelyt Ausztria megkapja belőle a maga hasznát.

És ha esetleg még egyéb nemzeti vélemény felől tudakozódnának a Bécsbe járó magyarok, megkaphatják a tájékoztatást:

— Hát nem elég az, hogy a képviselőházat együtt lehet tartani és hogy ugyanazon dicső népképviselők intézhetik még két esztendeig az ország sorsát, akiket a nemzeti lelkesedés választott meg! Miért nem kérnek mindjárt fejünként egy háromemeletes sarokházat és külön kvóta-zsebpénzt!

A bazini választásról éppen tegnap szóltunk, rámutatva a nemzetiségi jelölt érdekében kifejtett agitációkra és a pénzzel való vesztegetésekre, melyek olyan nyíltan történtek, hogy ha a nemzetiségi jelöltet választják vala meg, a kerületben még egy választás lett volna, mert ezt a mandátumot a Kuria mihamar megsemmisítette volna. Csakhogy az eredmény az lett, hogy Ivánka Milán, a nemzetiségi jelölt megbukott és a néppárti Ochaba Ágostot választották meg.

Most aztán más szempont került előtérbe. A néppárt fennem dicsekszik, hogy minő szolgálót tett a magyarság ügyének: elhódított a nemzetiségiaktól egy kerületet. Eredménynek mindenesetre eredmény. Inkább legyen egygyel több néppárti képviselő és egygyel kevesebb nemzetiségi, semhogy a nemzetiségi megkötés az eddigi létszámot. Más kérdés azonban, hogy általános politikai szem-

pontból miképpen kell mérlegelni a néppárti örömet. A néppárton úgy tekintik az időközi választás eredményét, mint a jövőre való biztatást. Hogy a néppárti mandátumok a legközelebbi választás során meg fognak szaporodni.

Nem ártana így vakáció közben egy kissé körültekinteni és megnézni, hogy miképpen állunk az országban néppárti dolgokkal. Esetleg megtudhatjuk, hogy a koalícionális idő alatt az országban a néppárti szervezkedések sokkal inkább előre haladtak és sokkal nagyobb arányúvá fejlődtek, mintsem a mostani örömet csak dicsekvés gyanánt lehetne elkönyvelni. A néppárt a maga területeit mindenütt a legnagyobb energiával biztosította. Azokat is, sőt különösen azokat, melyekhez a többi pártok támogatásával jutott. Ilyen helyeken mindenféle mesterkedésekkel igyekezett a többieket kiszorítani és csakis a néppártiakat juttatni be a helyi hatalom tényezőiül mindamaz intézményekbe, melyek a választási esélyekhez közük van és beszólásuk lesz. A néppárt erősen megakadályozta minden más pártnak az érvényesülését a perifériák ama részén, ahol alkalmasnak vélte a talajt, hogy lábát megvesse. A népszövetség élő és erős hatású szervezetté fejlődött. A szövetség mindenütt megalakította a kerületi köröket és egyesületeket. Egyetlen egy ünnepnapot és más alkalmat se mulasztott el, hogy gyűléseket és agitacionális utazásokat ne rendezzen öt-hat helyen is egyszerre. Ilyenkor felvette a harcot, ha kellett, minden más párttal. De ritkán kellett, mert még a függetlenségi se igen mozgogtak, jórészt azt sem tudták, hogy hová tartoznak és seregestül léptek be a népszövetségbe, amelyik nemcsak a felvidéken hódított, de az Alföldön is és a távoli székely községekben is. De viszont a nemzetközi szociálistákkal is megküzdött, verekedett és tőlük is hódított. Mit kívánhatott még többet. Az összeköttetései terjedtek s míg a más pártokhoz tartozó képviselők Budapesten a főváros örömeit és a képviselőség kiváltságait élvezték, az alatt a népszövetségi gyűléseken hol egyik, hol másik képviselő jelent meg a néppártiak közül és buzdította a lakosságot a szövetségbe való belépésre. Ha őket kérdőre vonták, készen voltak az ártatlan felelettel: hisz a néppárt is más, a népszövetség is más. Hogy aztán a népszövetség a néppártot támogatja és nem a függetlenségi pártot; ki tehet arról. Bizonyára nem kívánják se Rakovszkytól, se Prohászkatól, sőt Zboray Miklóstól sem, hogy a függetlenségi párt részére alakítson népszövetséget. De nem is kérte fel őket erre a függetlenségi párt, pedig hasonló agitációképes férfiakra nagy szüksége lett volna. Aztán eltekintve néhány képviselőnek a maga kerülete biztosítása érdekében kifejtett privát munkálkodásától, tett-e valamit a függetlenségi párt avégből, hogy a népet a nagy szociális forrongások közepette a maga zászlaja alatt tartsa meg. A kicsiny balpárt is több munkásságot fejtett ki ezen a téren, mint a hatalmas függetlenségi párt. Nem rosszakaratból jegyezzük fel ezeket, de már minden jel mutatja, hogy a nagy számbeli túlsúlyban való elbizakodottság meg fogja boszulni magát. Hogy a hatalom és a többség a függetlenségi párté, az előidézheti, hogy keletkezik az országban egy cirkumspektumos kormánypárt, ami mindig volt. De ehez nem fog oda tartozni a magyarság népe. A magyarság népe el fog széledni erre-arra. És keletkeznek másféle pártok is a városokban; a kereskedők és az iparosok köréből. Mások

más érdekek szerint csoportosulnak, mint agráriusok. És a néppárt (hogy ehez térjünk vissza) az bizonyára politikai párt gyanánt meg fog nőni. A nemzetiségiaktól is hódíthat mivelhogy a papok, ha most az állammal függő viszonyba jutnak, inkább viszik a híveket a néppárthoz, kellő gondoskodás törtévéen arról, hogy a kultuszminiszter mindig inkább lesz klerikális, mint liberális. Legálább ezt a hitet terjesztik róla. Ezenkívül pedig más összeköttetések révén azt is elhitegetik az országgal, hogy a jövő hatalom a néppárté és nem is kell igen nagyon hihetetlen dolognak közbejönnie, hogy ez a jövő ne válasszon sokáig magára.

Mindezekből okvetlen következik legálább is annyi, hogy a néppárti eredmények negligálásával a többi pártok nem térhetnek napirendre és nem vallhatják, hogy kötelességüket a maguk tábora iránt teljesítik.

Haragszomrádjátéknak eléggé jó mulatság lehet. De a pártok azzal, hogy a néppártot nem szeretik és a nem szeretésüket hirdetik, még semmit sem tettek a saját pártjaik érdekében. A birkák se szeretik a farkast, de azért a birkákra is ügyelnek, hogy a ragadozó kárt ne tegyen bennük.

Budapest, április 6.

A haditengerészet 1910. évi költségvetése. A „N. Fr. Pr.” jelenti: A delegációk határozatai szerint a haditengerészet 1909. évi költségvetése 63.4 millió koronát tett ki. A költségvetésben különféle hadihajók építésére és azok felszerelésére 127.5 millió korona van felvéve, melyből 80.3 millió koronát az 1910., 1911. és az 1912. költségvetési évre fognak fölosztani. Az eddigi engedélyezések azonban a tényleges hitelszükségletekkel nem tartottak lépést, úgy, hogy olyan túlkövetelések állottak elő, amelyeknek fedezéséről gondoskodni kell. Az utolsó delegáció alkalmával elhangzott nyilatkozatok szerint az 1909. év végére 18—19 millió korona fedezetlen követelése maradt, az esedékességnek összege pedig 1910-re 39.4 millió koronát tesz ki. Az 1910. évi haditengerészeti költségvetésre tehát ezek szerint a számítások szerint 58.4 millió korona esnék, melyet azonban a normális költségvetés keretében elszámolni nem lehet. Ha ellenben, miként 1909-ben, 1910-ben is 20 millió koronát fordítanak az építkezési részletekre, akkor a hajóépítési részletekre 28.4 millió korona fedezetlen hitelkövetelés esnék, melyet különös hitelművelettel teremtenének elő. Hátra van még azonkívül a rendkívüli fegyverkezési szükségletre fordítandó póthitel, melynek nagyságát még nem lehet megállapítani s amelyet a felszerelés kiegészítésére, a tartalékosok behívására és a hajók nagyobb készenlétére fordítottak a legutóbbi hónapokban. És végül egy jögerős delegáció határozat létrejötté esetén a tervbe vett három „Dreadnought” építésére az első építési részletet is bele kell számítani a költségvetésbe s ez a részlet legálább 5 millió koronában vehető fel.

Molnár Viktor Brassóban. Molnár Viktor közoktatásügyi államtitkár tegnap Brassóba érkezett, hogy a mai eszperességi gyűlésen az elnöki tisztelet betöltse. Az államtitkárt ünnepiesen fogadták. Holnap visszautazik Budapestre.

A balkáni kereskedelmi szerződések. A „Budapesti Tudósító” bukaresti értesülése szerint az Ausztria-Magyarország és Románia közötti kereskedelmi szerződés megkötésére kiküldött megbízottak tanácskozásai annyira előrehaladtak, hogy a tárgyalások befejezése a legközelebbi napokra várható — Belgrádból táviratozzák, hogy a kereskedelmi szerződési tárgyalásokat Ausztria-Magyarországgal húsvét után megkezdik. Az körülmény, hogy a tárgyalások helyül Belgrádot választották, itt nagyon jó benyomást tett.

A szerb események.

Budapest, április 6.

Szerbia engedékenységeinek máris mutatkoznak az eredményei. Állítólag Oroszország kezdeményezésére tárgyalások folynak, hogy a belgrádi királygyilkosság után ugyanis a külföldi udvarok nem voltak hajlandók a szerb királyt fogadni és így Péter király, amióta a szerb trónon ül, nem látogathatót meg egy uralkodót sem. Szerbia érzékenységét nagyon bántotta ez a formális bojkott és gyakran hangzottak fel vádak, hogy milyen más volna, ha a szerb trónon valamely hatalmas dinasztia sarja ülne. Péter király fogadtatása a külföldi uralkodók által nagyon megerősítette a Karagyorgyevitsok pozícióját a szerb trónon.

Mai hireink a következők:

Péter királyt fogadják.

Bécsből, mint Rómából érkezett hírek szerint, biztosították a szerb kormányt, illetőleg Péter királyt, míhelyt Ausztria-Magyarország és Szerbia közti régi barátságos viszonyt úgy politikailag, mint kereskedelmileg helyreáll. — Bécsben hajlandók Péter királyt hivatalosan fogadni. Péter királyt tudvalevően trónralépte — 1903. — óta nem fogadta egy külföldi udvar sem. Péter el sem hagyta öt év óta Szerbiát és most forró kívánsága, hogy egészségének helyreállítására rövid időre külföldre menjen. Péter király környezetében különös megelégedéssel kolportálják azt a hírt is, hogy Szergejev orosz követ tegnapi audienziáján bejelentette a királynak, hogy a császár hajlandó Péter királyt Pétervárott fogadni. Udvari körökben a császár üzenetében hajlandóságot látnak arra nézve, hogy az oroszok császár bizonyos elégtételt szolgáltasson a szerb népnek. Híre jár, hogy Péter király május első napjaiban utra kel Oroszországba. Orosz részről azt óhajtják, hogy addig a mostani szerb kormány maradjon meg állásában.

A szerb kereskedelmi szerződés.

Gróf Forgách osztrák-magyar követ és Milovanovics külügyminiszter között sürűn folynak a tárgyalások a kereskedelmi szerződés körül. Mind a két részen arra törekcsenek, hogy még a hivatalos tárgyalások megkezdése előtt a főbb pontokban megegyezésre jussanak. Gróf Forgách azon fáradozik, hogy a szerb kormányt rábírja, hogy elégedjék meg az addiginél kisebb állatkontingenssel s helyett kárpótlásul engedélyt fog kapni Szerbia az élő állatok átszállítására Szerb parlamenti körökben beszéltek, hogy míhelyt létrejön a kereskedelmi szerződés Ausztria-Magyarországgal, Sándor trónörökös Bécsbe fog utazni, hogy bemutatkozzék Ferencz József királynak.

Montenegró is enged.

Római diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint Montenegró az olasz kormányval már tudatta, hogy a hatalmak tanácsának engedve, megelégszik a berlini szerződés 29. cikkének megszüntetésével.

Cettinijében hivatalosan még mindig tiltakoznak az olasz követnek a fejedelemtől és kormányhoz intézett előterjesztését, de beavatott helyen azt mondják, hogy az olasz követ a nagyhatalmak nevében tudatta Nikita fejedelemtel és a kormánnyal, hogy megvan a készség a berlini szerződés 29. cikkének megszüntetésére. Ennek helyébe a nagyhatalmak új szakaszt terveznek, amelynek értelmében Antivári kikötője jövőben is csak kereskedelmi jellegű lesz és el lesz zárva minden állam hadihajói elől. Berliin illetékes tényezők a jelelogi viszonyok közt ebben nagy nehézséget látnak, mert ez a magában véve nem nagy jelentőségű rendelkezés mégis korlátozná Montenegró szuverenitását s így az esetleg meginduló tárgyalások emiatt meghusulhatnak. Olyan nagy az izgatottság, hogy a fejedelem és a kormány legjobb akarata mellett is szinte lehetetlenség előadni ezt a korlátozást, annál is kevésbé,

mert azt hiszik, hogy az osztrák-magyar monarchia kívánsága. Ebben a kérdésben a kormány már három tanácskozást tartott. Az egyik a fejedelem elnökletével és a trónörökös is jelen volt. Végsőleges döntés még nem történt.

György herceg pétervári fogadtatása.

Orosz udvari körökben beszéltek, hogy a császár még a múlt nyáron csak hosszas ellenkezés után és csak Miklós és Nikolajevics Péter nagyhercegek kérésére fogadta György szerb trónörökösét. A nagyhercegek a rokonsági kötelek czimén jártak közbe a császárnál, mind a két nagyhercegnek felesége ugyanis a montenegrói herceg leánya. A kihallgatás azonban fölötte hűvös volt s közvetlenül azután parancsolta meg a császár Izvolskinnak és Csarikovnak, hogy vessenek véget a szerb illuzióknak. Montenegró irányában a hangulat látszólag barátságosabb és kiméletesebb, noha ebben az esetben sem ismerik el a kárpótlás követelésének jogosultságát. Egyébként Nikita fejedelem távolról sínes olyan nagy kegyben Miklós császárnál, mint volt III. Sándor császár alatt. Csak hogy sokat tesz az új rokonság a Néva partján épp úgy, mint Rómában. Oroszország épp ezért a berlini szerződés 29. cikkének törlése körül több következetességet és barátságot tanusít, semmint tette Szerbiával szemben a 25. cikket illetőleg.

A szerb bandák kivándorlása.

Míhogy Szerbia köteles a macedóniai és ó-szerbiai lakosokból toborzott önkéntes bandákat is lefegyverezni és elbocsátani, a honvédelmi bizottság pénteken és szombaton eleget tett a kívánságának. Eddig mintegy kétezer embert bocsátottak el, akiknek legtöbbje vonakodik hazájába visszatérni, miután a török hatóságok részéről való üldözéstől tartanak, miért is kijelentették, hogy inkább kivándorolnak Amerikába, de Macedóniába nem mennek vissza. Míhogy a szerb állam sem képes ezt a sok embert eltartani, a honvédelmi bizottság elhatározta, hogy a kivándorolni szándékozókat ellátja a megfelelő utiköltséggel és utat bocsátja őket. Az első csapat, ötszáz ember, szombaton hagyta el Belgrádot és Budapesten keresztül Fiuméba utaztak, hogy onnan Amerikába folytathassák útjukat.

A szerb trónörökös tanulmányai.

A „Lokalanzeiger“ belgrádi levelezője beszélgetést folytatott Stojanovics közoktatási miniszterrel, az ifju-radikális-párt vezérével, és a trónörökös tanulmányi bizottságának az elnökével. Stojanovics kijelentette, hogy a lapoknak a trónörökös tanulmányaira vonatkozó hírei nem felelnek meg a valóságnak. Legalább tíz napig kell várni, míg ebben az ügyben egészen tisztán láthatnak. Még nem bizonyos, hogy a trónörökös Szerbiában marad-e, vagy pedig külföldre megy-e, hogy tanulmányait befejezze.

KÜLFÖLD.

Megegyezésünk Törökországgal. A török kamara tegnapi tizenkétórás titkos ülése, mely azzal végződött, hogy a kamara százharminczöt szavazattal negyvenhat ellenében elfogadta a monarchiával való megegyezést, négy órával hosszabb volt annál az ülésnél, melyben Kiamil basát megbuktatták, a legizgalmasabb ülése volt a török parlamentnek. A képviselők nagy része az ételt és italt is megvonta magától, noha gazdag buffet volt felállítva. A kormány tagjai minden frissítő nélkül böjtöltek ki a hosszú ülést és csak akkor hagyták el a termet, amikor a jegyzőkönyv elfogadása már biztosítva volt. A képviselőket, amikor a teremből kijöttek, az újságírók egész raja vette körül, de nem sokat tudhattak meg tőlük, mert a képviselők az ülés titkát nagyon szigorúan megőrizték és legfeljebb csak czélzásokkal engedték sajteni, hogy odabenn a helyzet folyton változik. Az ülés nagyon mozgalmasan folyt. Csakhamar kitudódott, hogy az albánok heves ellenzéki magatartásának nem annyira az a célja, hogy az egyezményt megbuktassák, mint inkább az, hogy választóiknak meg-

mutassák, hogy Boszniát nem adták fel harcz nélkül. Ahmed Rıza az ülésen nagyon ügyesen elnökölt. Míután látta, hogy az ellenzék hangulata mennyire harcziás, teljesen szabad folyást engedett az ellenzéki szónokoknak, hogy a kormány magatartásával provokált ellenzékét még jobban fel ne ingerelje. Az indokolás felolvasása után, amely hangsúlyozza, hogy az entente a kormány nem azért irta alá, mert félt Ausztria-Magyarországtól, hanem azért, hogy a birodalom külső és belső békéjét a reformok sikeres keresztültvittele végett biztosítsa, a kamara doyenja, Nahi basa beszélt nagyon élesen a javaslat ellen és óvta a kamarát, hogy ne alkosson olyan precedenst, amely a birodalom más tartományainak az elvesztését is vonhatná maga után. Ezután az albánok vezére Ismail Kemal beszélt, aki kijelentette, hogy ő elvben nincs ugyan az entente ellen, de attól tart, hogy a jegyzőkönyv elfogadása prejudikál a hatalmak Törökország területi épségére vonatkozó határozatának. Az volt az ellenzék legutolsó erős érve, amellyel a konferenciában való reménykedésének adott kifejezést, de már akkor több albán vezér a jegyzőkönyv elfogadását tanácsolta.

Emir Mohamed Arslán, a külügyi bizottság elnöke azt mondta, hogy azért kellett a megegyezésről szóló jegyzőkönyvet titkos ülésen tárgyalni, mert ha nyilvános ülésen tárgyalták volna, az albán képviselők és igen sok hodza kénytelen lett volna a legélesebben elhuzni a megegyezést és elene is szavazni, hogy választóik előtt igazolják magukat és ez könnyen bonyodalmakat idézhetett volna elő.

A szenátus, amely elé ma reggel terjesztették az entente jegyzőkönyvét, rendkívüli ülésében tizenöttagú bizottságot küldött ki külügyek tárgyalására. A bizottság tagjai között van Tefvik pasa volt külügyminiszter is. A bizottság holnap tartja első ülését. A szenátus e hó 9-iki ülésén fogja az entente jegyzőkönyvet tárgyalni. Tefvik pasa volt külügyminisztert londoni nagykövetté nevezték ki.

Az olasz hadügyminiszter bukása. Gróf Casana, a lemondott olasz hadügyminiszter, a „Gazetta del Popolo“ egyik munkatársa előtt kijelentette, hogy ő azért távozott, mert a kormány a hadsereg részére és rendkívüli hadi kiadások czimén kért hitelt megszorította. A rendes költségvetésben 1909-re 12 millió helyett csak 5, 1910-re 24 helyett csak 12 és 1911-re 34 helyett csak 18 milliót akartak megszavazni, a rendkívüli költségvetésben pedig a már megszavazott 240 millió mellé a kért 160 millió helyett csak 100 milliót akartak neki engedélyezni.

A macedon helyzet. Angol politikai körökben a figyelem a törökországi helyzet felé fordult, mert általános az az aggodalom, hogy tavasszal Macedóniában véres zavargások fognak kitörni. Az új rezsim ugyanis a keresztény lakosság érdekében nem váltotta valóra az ígért reformokat. Ha zavargásokra kerül a sor Macedóniában, akkor az angol politikában határozott fordulat fog bekövetkezni, amelyet a revali álláspontra való visszatérésnek lehetne a leghelyesebben nevezni. Angolország újból elővenné régebbi programját, amelyet tavaly a török forradalom kitörésekor elajtott és Oroszországgal egyetértően járna el a macedóniai kérdés megoldása dolgában.

A Dardanella-kérdés. Párisban diplomáciai körökben biztosítanak arról, hogy a portánál immár bizonyos hajlandóság mutatkozik arra, hogy egy hajózási szabályzat alkotásával Oroszországnak a Dardanellákon való áthajózásra vonatkozó kívánságait, amennyire lehet, teljesítse. Franciaország és bizonyos fentartásokkal Anglia is hajlandó arra, hogy Oroszországot ehhez a sikerhez hozzásegítse, aminek könnyebb elérése végett a hármasszövetségi hatalmak hozzájárulását is megnyerni igyekezzenek.

A perzsa forradalom. A forradalom fővezérének, Panow bolgár alattvalónak fészke Astrabatban van. A kormányzó házában lakik, amelynek ormáról a forradalmi zászló leng ezzel a felirással: Eljen az alkotmány, vesszen a sah! Panow, akinek csapatai több várost megszállva tartanak, seregével készül Teherán ellen vonulni. A resti endsumen a külföldi követéségekhez tiltakozást

előtött, amiért orosz kozákok vannak Perzsiában. Teherántól ezer forradalmár tartja rettegésben hat ágyúval és sok bombával. A sah csak olyan feltétel alatt hajlandó helyreállítani az alkotmányt, ha Anglia és Oroszország biztosítja a dinasztia fennmaradását és vagyonát.

Sven Hedin Budapesten.

Budapest, április 6.

Ma este Sven Hedin megismételte az Urániában fölvételét a tibeti utazásáról. Az előadást ma is a legnagyobb érdeklődéssel kísérte a közönség és lelkesen ünnepelte a kitünőt kutatót.

Az Uránia előadása után Sven Hedin a Lipótvárosi Kaszinóba ment, amely rendkívül fényes lakomát adott tiszteletére a Kaszinó emeleti dísztermében, ahol négyszáz személyre volt terítve. Oly nagy volt az érdeklődés, hogy a nagyterem zsufoltságig megtelt és még a mellékteremben is terítettek. A lakomának nagy díszet kölcsönözött az a körülmény, hogy a budapesti helyőrség tisztikarát és a haditengerészet tisztikarát is meghívták. Féliz után érkezett meg Sven Hedin a Földrajzi Társaság tagjaival, akiket az olcsóarnokban Ballai és Ruszt igazgatók fogadtak.

Amikor Sven Hedin a nagyterembe belépett, a honvédszenekar, mely Bachó karmester vezetésével a karzaton volt elhelyezve, a Rákóczi-indulót játszotta. Nagy éljenzéssel és tapsal fogadták az érkező Sven Hedint, aki Berzeviczy Albert és Ballai igazgatók között ült a főhelyen.

A lakomán jelen voltak Bezerédj Viktor államtitkár, az Akadémia részéről Berzeviczy Albert elnök, Heinrich Gusztáv és Hossay Lajos, a hadsereg köréből ott voltak Schweitzer altábornagy, Schey Gusztáv, Mirdár Pál, Kary Henrik tábornokok, a haditengerészet részéről Nautai, a monitorflotta parancsnokának vezetése alatt több tiszt, Szalay Imre, a Múzeum igazgatója, Radisits Jenő, az Iparművészeti Múzeum igazgatója. A Földrajzi Társaság részéről a többiek közt jelen voltak Lóczy elnök, Déchy és Havas alelnökök, dr. Cholnoky Viktor. Azonkívül ott volt Fontenay de Vicomte, gróf Teleky Pál, Herzog Péter és Guttmann Vilmos bárók és a Lipótvárosi Kaszinó több notabilitása.

Az első felköszöntőt Ballai Lajos, a Kaszinó igazgatója mondta Sven Hedinnre. Dr. Baracs Marcell a Földrajzi Társaság tagjaira és a hadsereg megjelent képviselőire, dr. Darvay Fülöp Berzeviczyre mondtak rendkívül hatásos pohárköszöntőket, melyeknek nyomán még számos más pohárköszöntő is hangzott el.

A lakoma folyamán Sven Hedin hosszabb előadást tartott utazási élményeiről és tapasztalatairól.

Előadásában újra megemlékezik a magyar kutatók érdemeiről. Többet tettek már fölfedező utat arra felé: Lóczy, Széchenyi Béla, mindenkéfelett pedig Körösi Csoma Sándor. Csomát nem máltányolják eléggé a külföldön, de Sven Hedin az új könyvében, amely 20 nyelven fog megjelenni, bővebben foglalkozik majd vele. Ő látta a szobát, ahol Körösi Csoma évekig élt, még ma is ugyanabban a rendben van, mint ahogyan ő lakta. Sokat tett Stein Aurél is, aki szintén járt Tibetben, még pedig az ő, Sven Hedin, térképe nyomán és beigazolta az ő térképfelvételei teljességét.

A legfontosabb volt utjában a Transhimalaja fölfedezése. Előtte kevesen járták, — a középső része ugyszólván teljesen ismeretlen volt. Kinaiak jártak egy-két helyen, de a följegyzéseik teljesen konfuzusak és megbízhatatlanok. Nagyon nehéz volt tehát a dolga, mert elődei ugyszólván alig voltak. Érdekes, hogy azok a nevek, amelyekel a Transhimalaja vidékét a benszüllöttek jelölik, Európában teljesen ismeretlenek voltak. Beszél a hegység ldmájáról és a geológiai alakulásával foglalkozik hosszabban. Főfeladata az volt, hogy megállapítsa, vajjon a Transhimalaja keleti és nyugati része között van-e összeköttetés. Ezt az összeköttetést sikerült megállapítania.

Majd a közönség köréből fölvetett kérdésekre adott Sven Hedin érdekes válaszokat és eredeti dolgokat mondott el Tibet politikai, néprajzi viszonyairól.

A nagy érdeklődéssel kísért előadást zárt

tapsal és éljenzéssel köszöntött meg az egybegyűltek. A lakoma végeztével a vendégek a kaszinó halljában jöttek össze, ahol még sokáig együtt maradt a társaság a honvédszenekar zenéje mellett.

Sven Hedin különben mai napját tudományos intézeteink megtekintésével és látogatásokkal töltötte. Hosszasabban időzött Vámbéry Árminnál, aki fölfedező utjain legelső buzdítója és pártfogója volt. A kitünőt tudós holnap utazik el Budapestről és Berlinen keresztül hazatér Stockholmba, ahol nyomban hozzáfog tibeti utazásáról szóló nagy művének megírásához.

A Polónyi—Lengyel-pör.

— Lengyel Zoltán beadványa a Kuriához. —
Budapest, április 6.

Polónyi Géza és a kir. ügyész ismeretes bíróküldési kérelme tárgyában dr. Lengyel Zoltán nevében védője, dr. Vássonvi Vilmos ma terjesztette be észdéveteleit a m. kir. Kuriához. Lengyel Zoltán védője éppen ugy, mint az első pör előtt, most is a leghatározottabban ellenzi, hogy a pörben ne a budapesti esküdtbíró, hanem valamely Kuria által delegált vidéki esküdtbíró ítéljen. Az előterjesztésben végül arra kéri a Kuriát, hogy Polónyi Géza bíróküldési kérelmét, amelyhez tudvalevően az ügyészség is csatlakozott, utasítsa el.

A beadvány szerint az első bíróküldési indítvány óta semmiféle olyan újabb körülmény nem merült fel, amely már most megokolttabbá tenné a bíróküldést. Ellenkezően, az ellenállhatatlan humor erejével hat az a körülmény, hogy a főtárgyaláson mindannak épp az ellenkezője következett be, amit a sértett fél előre jóslott. Azzal a beadvánnyal, ugymond, amelyet Polónyi Géza a budapesti királyi ügyészséghez intézett és sietve sajtó útján leköszölt, nem foglalkozom. A beadvány nincs a pör iratai között. Maradjon az tehát továbbra is a budapesti királyi ügyészség magán kincse. Az ilyen fajta, mindenkit megrágalmazó és mértéktelny körzetben sarat frecesztó megnyilatkozások különben is csak a lélekbuvár érdekelték. Az ügyészség maga is hivatkozik 1907. évi november 17-iki elutasított indítványára. De igazán mulatságos, midőn a mostani indítványának megokolásában így szól: „A bűnügy fejleményei nemesak hogy nem döntötték meg akkor fölhozott indokaimat, hanem ellenkezőleg, igazolták aggályaimat.”

A bűnügy fejleményei s a mult tapasztalatai arra készítettek engem, hogy fokozott erővel tiltakozzam a bíróküldés ellen. A főmagánvádló olyan ember, aki semmitől sem riad vissza. Ő reá igazán alkalmazható bíróküldési kérvényének az a kitétele: „nincs az igazságszolgáltatásnak olyan ereje, amit kíméletlenül be ne szennyezne.” A pör története arra vall, hogy Polónyi Géza és vele szövetezett politikai barátai adandó alkalommal köszek a bíróság ellen intézett terrorista hadjáratnak megismétlésére. Bár teljesen megbízom a bírói függetlenségben, mégis azt kell mondanom, hogy emberi számítás szerint a főmagánvádló társaságának terrorista kísérlete ellen legtöbb védelmet az ország fővárosában található, ahol a közvélemény ellenőrző ereje leghatékonyabb és ahol az ország első törvényszéke ugyancsak biztosítékkal szolgál arra, hogy a főmagánvádló megfélemlítési próbálkozásai egészen hatástalanok maradnak.

Polónyi Géza és a budapesti királyi ügyészség a budapesti esküdtkeket elfogultsággal vádolják. A lefolyt per megmutatta, hogy lehetséges volt olyan esküdtke kisorsolása, akik marasztaló verdiktet hoztak ellenem, és a főtárgyalás adataiból nehéz volna bizonyítékot találni arra nézve, hogy az esküdtke elfogultak lettek volna az én javamra.

A királyi ügyészség elvesztette minden erkölcsi jogosultságát arra, hogy az elfogultság kérdésében a főtárgyalás adataira visszatérjen. A marasztaló verdikt és ítélet kihirdetése után ugyanis a királyi ügyész mellőzése indítványának elutasítása miatt bejelentett semmisségi panaszát visszavonta. Nemesak elfogadta a reá nézve kedvező verdiktet, hanem a főtárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint a verdikt után valóságban ünnepelte az esküdtkeket.

Egészen helytelenül hivatkozik az ügyész megokolás a Kuria megsemmisítő végzésére. A Kuria ezen végzése csak a pörben szerepelt esküdtkekre vonatkozik és kifejezetten a főtárgyalási jegyzőkönyvről hivatkozik. A végzés az elfogultság kifejezést azonban még e kizárólag személyükben érintett esküdtkekre vonatkozólag sem használja, csak annyit mond róluk, hogy a főtárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint „eljárásuk kifogás alá esik”. A főtárgyalási jegyzőkönyv pedig a következőket jegyezte fel: 1. Mahunka Imre pötesküdt felderítő látogatásra ment a kir. ügyészséghez; 2. a bizonyítás kiegészítését kérő indítványommal

szemben az esküdtke azt a határozatot hozták, hogy véleményük már kialakult s további bizonyítás szükségét nem látják; 3. a főtárgyalási elnök békítő beszédét, amelyben Polónyi Gézát a törvényhozás és az ügyvédi kar kifogástalan tagjának avatta fel, az esküdtke megéljenzették; 4. Schwarz Vilmos esküdt a padon átugorva, pohárköszöntőt tartott Polónyi Gézára. Egyik felsorolt momentum sem tanuskodik arról, mintha az esküdtke javamra lettek volna elfogultak. Igen merész föltevés azonban a kir. ügyészség részéről, hogy az eljárt esküdtke hibáit ki akarja terjesztetni az összes budapesti esküdtkekre, akiknek már az évi főlistroma is az előző évitől elűt.

En nem vagyok budapesti helyi szereplő, ellenben Polónyi Géza Budapest Belvárosának országgyűlési képviselője. A főmagánvádló tehát nem panaszkodhatik arról, hogy rá nézve kedvezőtlen az illetékes fórum. Ha pedig volna abban az igazságnak magva, hogy közszereplő emberek ügyében az esküdtke az egyik vagy a másik fél javára elfogultak lehetnek, ez a veszedelem a legkisebb a fővárosban, melynek 800.000 lakosa van. Ugyanez mondható a sajtó hatásáról is. A budapesti sajtó nem helyi, hanem országos jellegű. Hatása a vidéken talán még nagyobb, mint Budapesten. A helyi sajtó pedig a vidéken egyes befolyásos emberek kezében sokkal könnyebben irányítható egyoldaluan, mint a fővárosi. Sőt bekövetkezhetnek még az is, hogy a főmagánvádló, aki milliános, a pör idejére a vidéki kis társadalom megrágalmazására egyenesen helyi lapot alapítana. Hiszen már régebben alakult egy azóta megszünt hetilap, melynek kizárólagos programja az én megrágalmazásom volt. És csak ismétlhetem azt, amit az első bíróküldési kérelemre beadott észdéveteleimben mondtam, hogy nagyon könnyű megmérgezni egy pohár vízzel, de nem lehet megmérgezni a tengert.

A főmagánvádló, ha azt akarja, hogy a bíróságra ne nehezkedjék terror, ha azt akarja, hogy az esküdtbírák elfogulatlanok maradjanak, ennek módja egyszerű. Ne terrorizáljon, tartsa féken falkáját, ne becsürelje a bíróságot, ne ijesztgesse az esküdtkeket s ne keverjen bele a pörébe oda nem tartozó lelkiismeretlen igazolt momentumokat. Bíróküldési kérvénye azt szeretné elérni, hogy azok a gonosz msterkedések, amelyeket csak semmisségi panaszommal voltam képes össztörni, valamely kis vidéki társadalomban nagy vagyonának, jól szervezett társaságának és politikai összeköttetésének segítségével most már tökéletes formában érvényesüljenek.

TÁVIRATOK.

Az olasz királyi pár Messinában.

Messina, április 6. Viktor Emánuel király ma reggel Mirabello tengerészeti miniszter kíséretében partra szállt és megtekintette a város több pontját. A király megtekintette a barakkokat, köztük azokat, amelyeket amerikaiak építettek. Utóbbiak lelkes ovációkban részesítették a királyt. A királyné is kijött a szárazföldre és meglátogatta Regina Elena falut, valamint a kórházat, amelyben a polgári és katonai kórház van elhelyezve. A királyi párt a nagyszámu nép lelkesedéssel köszöntötte és ünnepelte.

Izvolzki távozás.

London, április 6. (Saját tudósítónktól.) A „Daily Telegraph” pétérvári távirata szerint a csár nem szivesen látja Izvolzki távozását. Utódaul Goremykin Iván volt miniszterelnök van kiszemelve.

Közgazdasági táviratok.

Az osztrák hitelintézet közgyűlése.

Bécs, április 6. Tavarnoki Stummer Ágost elnöklésével ma tartotta az osztrák kereskedelmi és ipari hitelintézet közgyűlést, amelyen elfogadták az igazgatóság javaslatait, amelyek szerint a 14.428.916 koronát tevő össznyereségből részvényenként 30 korona osztalékot fizetnek, 1.015.608 koronát esztolnak az általános tartalékalaphoz és különböző leírások után fennmaradó 1.489.433 koronát a folyó év nyereség- és veszteség-számbájára írják. Tekintet nélkül az érték és konzervatív üzletektől, az üzleti nyereség a 120 milliót tevő alaptőke 10.515 százalékos kamatozását eredményezte az 1907. évi 9.849 százalékos kamatoztatással szemben. Az értékek értéke 29.528.488 korona volt. Az érték, konzervatív és bizományi üzletek nyeresége 1.086.695 korona. A folyó üzletek nyeresége 22.878.372 korona, mely összegből adók, fizetések, költségek és veszteségek fejében 10.260.288 korona vonandó le, úgy hogy a tiszta nyereség 12.618.083 korona. Blum igazgató különböző javaslatokat illetőleg kijelentette, hogy a kedvezőtlen politikai viszonyok hatása érezhető az effektív állományban és az üzleti forgalomban és így magasabb osztalékot nem lehetett fizetni.

A megszökött milliomos.

Bécs, április 6.

A megszökött Reicher Frigyes ellen egyetlen egy följelentést sem tettek a bécsi rendőrségen s valószínűleg nem is fognak tenni, pedig most már kétségtelen, hogy az uzoráskirály körülbelül tíz millió koronával károsította meg áldozatait. A dolog magyarázata nagyon egyszerűen az, hogy a kárvallottak egyrészt röstellkednek, másrészt okuk van hallgatni, nehogy kiderüljön róluik is az uzoráskodás. A megugrott bankár igen sok neves bécsi patriárus és tőkepénzes vagyonát kamatoztatta jó uzorára s ezek természetesen félnek, hogy ha feljelentéssel állnak elő, vagy meggyűlik a bajuk a rendőrséggel, vagy guny tárgyává lesznek.

Vannak aztán a károsultak között olyanok is, akik magas társadalmi állásuknál fogva kénytelenek hallgatni, hogy elleplezzék összeköttetésüket a hirhét uzoráskirályllyal. Ilyen körülmények között kétségtelen, hogy jól lehet milliós sikkasztásokról és csalásokról van szó, még csak üldözni sem fogják Reicher Frigyest.

Majdnem bizonyos, hogy Reicher már Amerikában van. Nem szökött meg üres kézzel. Legalább is félmillió koronát vitt magával s ezt az összeget a legutolsó napokban harácsolta össze hamisított váltók segítségével. A kereskedelmi és váltótörvényszék ma dr. Jeanncé ügyvédet nevezte ki gondnokul s már a legközelebbi napokban elrendeli a csődöt. Pontos számadatokat még akkor sem fog megállapíthatni a tömeggondnok, mert Reicher alig vezetett üzleti könyvet.

Érdekes, hogy az uzoráskirály még hosszú ideig folytathatta volna kétes üzleteit és manipulációit, ha véletlenül zavarba nem hozza egy magyar mágnásnak, gróf D. Dénesnek hirtelen halála. Ennek a magyar arisztokratának a nevére Reicher egy többszáz ezer koronás váltót hamisított s mikor a gróf meghalt, az uzorásnak elő kellett teremtenie a kérdéses összeget, hogy egyszerre ki ne derüljenek váltóhamisításai. Sikert is rendezte a dolgot, de ennek a váltónak leváltása minden pénzt felemésztette. Tetőzte ezt az is, hogy egy dús gazdag család, amelynek vagyonával Reicher korlátlanul rendelkezett, elszámolt vele, mert a pénzt egy birtokvásárlásba fektette. Nem volt tehát más választása, mint lehetőleg gyorsan kerekedni oldani.

Menekülését rendkívül ügyesen készítette elő. Még az utolsó napokban tüntetően mutatkozott egy nagyon előkelő vendégfogadóban, ahol csak arisztokraták szoktak megfordulni. A fogadó tulajdonosának nejét, aki a turfon nagy szerepet játszik, megkérte, hogy tudakolja meg egy bizonyos versenyistálló tulajdonosától, vajjon lova biztos-e a legközelebbi versenyben. A vendégfogadó neje el is járt megbízatásában s azt a hírt hozta Reichernek, hogy bármilyen összegre fogadhatja a lovat. Az uzoráskirály megígérte az asszonynak, hogy a nyereségben osztozkodni fog vele. A lovak ugyan megnyerte a versenyt s néhány nappal a szökés előtt Reicher borítékban elküldött a vendégfogadó tulajdonosnőjének 2500 koronát a nyereség fejében s az asszony dicsekedve mondta sok arisztokratának, hogy milyen gavallérosan viselkedett Reicher. Akkor már az uzoráskirály fűhöz fűhöz kapkodott, hogy összeszerezhesse annyi pénzt, amennyivel menekültesse. Senkisé sem sejtette tervét.

Alig egy-két nappal eltűnése előtt Reicher fölkeresett egy St. nevű sportsmant, akinek egész vagyonát kezelte. Az illető öreg ur ismert alakja a turfnak évtizedek óta. Reicher pontosan fizette neki a kamatokat s ezzel teljes bizalmát megnyerte. Szökése előtt meglátogatta a gazdag urat s megkérdezte, nincs-e valami terve, nem akarja-e vissza a pénzt, mert rosszak az üzleti viszonyok. Most is el tudna helyezni nagyobb összeget, de nem olyan kedvező feltételek mellett, mint eddig.

A sportsman vakon bízott Reicherben és nagyobb összeget bocsátott rendelkezésére s ez a pénz is elszökött.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Szerda, április 6. Róm. kath.: Epifán p. vt. — Prot.: Vilmos. — Görög-orosz: márcz. 25. Gy. B. A. — Zsidó: Niz. 16. Pass. 2 u. — A nap két reggel 5 óra 29 perczkor, nyugszik délután 6 óra 36 perczkor. — A hold két este 9 óra 22 perczkor, nyugszik reggel 6 óra 23 perczkor.

A horvát miniszter fogad d. u. 4 órakor.
A közoktatásügyi allantiókar fogad 12 órakor.
Tavaszi tárlat a Múzeumokban nyitva 8—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Miénk kiállítása a Nemzeti Szalonban. Nyitva 8—5-ig. Belépődíj 1 korona. — Allandó kiállítás a Könyves Kálmánnál (Nagymező-utca 37—39.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-u. 3.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Fényképképzés az Urániban nyitva 9—8-ig. Belépődíj 50 fillér. — A Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállítása nyitva 9—6-ig. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A Történelmi Főcsarnok zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi Múzeum nyitva 10—1-ig. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtár nyitva 9—1-ig és 6—8-ig. — A Ráth György Múzeum zárva. — Az Erzsébet Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár nyitva 9—12 óráig és 3—6-ig. — A Fővárosi Könyvtár nyitva 9—2 óráig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás nyitva 3—6-ig.

— Személyi hír. Gróf Lónyay Elemér nejevel, Stefánia főhercegnővel több hónapi távollét után ma a francia Rivieráról hazatértek Oroszvárra.

— Az olasz királyi pár utja. Az olasz királyi pár az Umberto pánczélos-hajón elutazott Porta d'Annunzióba, hogy a földrengés által sújtott vidéket meglátogassa. A királyi pár áprilisban Velenczében Vilmos császárral, Nápolyban pedig Edvárd királyllyal fog találkozni. — Messzinából jelentik, hogy Viktor Emánuel király és Helena királyné ma reggel az Umberto pánczélos-hajón odaértek.

— Kitüntetés. A király Trautsch Károlynak, a Nemzeti Zenede tanárának, sok évi buzgó és eredményes működése elismerésül a koronás arany érdemkeresztet Schóderbeck Márton adonyi nyugalmazott r. katolikus kántor-főtanítónak, hosszú, buzgó és eredményes működése elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta.

— Lipót Szalvátor főherceg Boszniában. Lipót Szalvátor főherceg tábornagynagy, mint a tüzéség főparancsnoka, legközelebb szemleuttra megy az annektált tartományokba. A főherceg, aki tegnap este nejevel, Blanka főhercegnővel Viareggio-ba utazott, még e hónap végével visszatér Bécsbe és alkalmasint május hónap első felében utazik Boszniába és Herzegovinába. A szemleut, mint-hogy a főherceg minden katonai helyőrséget meglátogat, körülbelül egy hónapig fog tartani. Azokat a helyőrségeket, amelyek vasuton meg nem közelíthetők, saját automobiljában keresi föl a főherceg. A királyi család tagjai közül tehát Lipót Szalvátor főherceg lesz az első, aki az annektáció óta Boszniába és Herzegovinába ellátogat.

— A szultán leányának eljegyzése. Konstantinápolyból jelentik, hogy a hivatalos lap közli Reffie hercegnőnek, a szultán leányának eljegyzését Ali Fuad hadnagygyal, Ejub elhunyt tábornagy fiával.

— A román király ünneplése. A román királyt születésnapja alkalmából az egész országban nagy ünneplésekben részesítik. Az ünnepek tervezetével kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy a német trónörökös, valamint Ferenc Ferdinánd trónörökös is, személyesen fogják kifejezni szerencskívánataikat Károly királynak. Ezzel szemben a bukaresti német követség a híresztelésnek a német trónörökösre vonatkozó részét hivatalosan megegyeztetve, Ami Ferenc Ferdinánd látogatását illeti, azt sem tartják valószínűnek, mert az udvari körökben eredő hírek szerint a román király a születésnapját szigorúan családi körben öhajítja megünnepelni.

— Beteg főherceg. Lajos Viktor főherceg súlyosan megbetegedett klesheimi kastélyában, ahol néhány év óta visszavonultan él. A király dr. Kerzl udvari orvost elküldte a nagybeteg főherceghez.

— Magyar nemesség. A király Koch Lajos ezredesnek, a III. Frigyes Vilmos orosz király nevet viselő 10. számú huszárezred parancsnokának, valamint törvényes utódainak a magyar nemességet díjmentesen, ugyszintén Némái Ferenc ménes-kari ezredesnek, a magyorkörsi állami ménitelep parancsnokának, valamint törvényes utódainak a magyar nemességet a „győrszigeti“ előnévvel díjmentesen adományozta.

— József Ferenc főherceg és az iskolásfiúk. A Bezerédy-utcai iskola egyik tanítója, Ambrózy Béla 3. osztályos növendékeivel e héten a budai Várban sétált, hogy annak nevezetességeit megemlégéljék. A kis diákok épp a Vastag György szobrában, a lovat megfőkező csikósban gyönyörködtek, midőn a kis József Ferenc főherceg katonai nevelőjével arra ment. A főherceg nagy érdeklődéssel nézte a vidám gyermekcsapatot, megállt nevelőjével és valamit mondott mekl. Erre mindaketten a fiúk felé indultak, megálltak a tanító előtt, a nevelő bemutatkozott s bemutatta fejeséges tanítványát is:

— Van szerencsém bemutatni József Ferenc főherceget!

A kis főherceg barátságosan nyújtotta kezét a tanítónak s mindjárt azt kérdezte, hogy kiránduláson van-e a fiúkkal? A tanító válaszára, hogy igen, a Vár nevezetességeit és a királyi palotát jöttek meglátogatni, a kis főherceg felajánlotta, hogy ő bevezeti őket a palotába, amit azonnal nagy örömmel és szíveséggel meg is cselekedett. A kis csapat élén sorra magyarázta a királyi palota nevezetességeit, a bejáratnál és az udvaron levő szoborcsoporthoz jelentőségét s kiváltképpen lelkesedett a kapuk táján lévő hatalmas kőoroszlánok előtt. A kis iskolásfiúk csillogó szemmel nézték a főherceg kedves, élénk gesztusait, s teljes odaadással hallgatták magyarázatát.

— Hát belülről nem akarják megnézni a magyar király palotáját? — kérdezte végül a kis főherceg a tanítót.

— Megnéznék — felelte a tanító, — de nincsen rá előzetes engedélyünk s anélkül be nem bocsátanak bennünket.

— Majd én megkérdelem az intézőt — szölt nyájasan a kis József Ferenc — hogy oda is bemehessenek. Most pedig ajánlom magam, tanító ur, mert kötelességem már elszólt innen.

Ismét kezett nyújtott a tanítónak s nevelőjével együtt csakhamar eltűnt. Pál pillanat mulva pedig föltárltak a királyi palota ajtajai és a kis diákok megszemlélhették a királyi palota fényes terméit.

— Beteg tábornok. Verdi du Vermois tábornok, az 1870. évi háboru egyik parancsnokló tábornoka, veszedelmesen megbetegedett.

— Mikszáth-jubileum. Rudnay Józsefné Veres Szilárda kezdeményezésére Benecur Gyuláné, gróf Benyovszky Sándorné, Bernáth Gézané, özv. Csiky Kálmánné, Emich Gusztávné, Enyedy Lukácsné, Grus Albertné, Hoitsy Pálné, özv. báji Patay Gyuláné, báró Rosner Ervinné és Rudnay Józsefné tegnap értekezletet tartottak, amelyen arról tanácskoztak, hogy milyen módon vegyenek részt a magyar hölgyek Mikszáth Kálmán írói jubileumán. Az értekezleten egyelőre két érdemleges határozatot hoztak. És pedig: először, hogy az értekezlet küldöttségé alakulva, nyomban fölkeresi a Kisfaludy-társaság elnökeit és bejelenti, hogy a magyar nők is részt kívánnak venni Mikszáth jubileumán; másodsor, Nógrádvármegyéhez fordultak kérésükkel, hogy rendezzen a vármegye is, Mikszáth szülőmegyéje, a nagy író nevéhez méltó jubileumi ünnepet.

— Az új kínai követ. A király ma délelőtt a schönbrunni kastélyból visszatért a Hofburgba, ahol 11 órakor kihallgatáson fogadta Leu-Pu-Dong kínai rendkívüli követet. A követ ez alkalommal legelőbb is átadta új megbízó levelét és azután jegyzékben tudomására hozta a királynak Pu-Yi kínai császár trónralépését.

— Adomány az aradi vesztőhely megváltására. Dusa János református lelkész a pelsőzi polgári olvasókör által márczius 15-én rendezett táncmulatásának tisztá jövedelméből a mai napon husz koronát küldött kiadóhivatalunk ozimére az aradi vesztőhely megváltásának költségeire. A böküldött adományt rendeltetési helyére küldöttük.

— **Ferencz Salvator légi útja.** Ferencz Salvator főherceg tudvalevően nagy híve a léghajózásnak s nem egyeztetett már légi utakat. Tegnap délután három órakor Dieppetől husz kilométernyire leszállt a „Salzburg” nevű léghajón. Társaságában volt egy közshadseregbeli tiszt. A léghajó Linzből indult el. A dieppei hatóságok a francia kormány legújabb szigorú rendelete alapján megvizsgálták a léghajót s azután szabadon boesátották. A főherceg és a tiszt hét órakor Párisba utaztak. Osztrák és magyar egyenruhát viseltek, ami általános feltűnést keltett.

— **Elmaradt kihallgatás.** Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter e heti, valamint jövő heti rendes pénteki audienciája elmarad.

— **Az interparlamentáris csoport ülése.** Az interparlamentáris Unió magyar csoportja kedden délután 5 órakor gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter elnöke alatt ülést tartott, amelyen résztvettek: dr. Berzeviczy Albert a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, a magyar csoport alelnöke, Günther Antal igazságügy miniszter, Sztéryni József államtitkár, Nagy Emil, gróf Teleki Arvéd, gróf Bethlen István, László Mihály, Muza Gyula, Fenyvesi Soma, Szász Zsombor, Urmánczy Nándor, Beck Lajos, Pázmándy Dénes és Dessewffy Arisztid, képviselőházi elnöki tanácsos, az interparlamentáris magyar csoport titkára.

Gróf Apponyi Albert elnök az ülést megnyitva, jelentést tett mindenekelőtt azon veszteségről, amely az Interparlamentáris Uniót két kiváló tagjának elhunytával érte. A legutóbb tartott ülés óta elhunyt Marquis Benjámín Pandolfi, az olasz csoport elnöke és Vladimir Gniewosz, az osztrák csoport kiváló vezére. Veszteség érte azonban a magyar csoportot is, két kiváló tagja: Kautz Gyula és Neumann Ármán halálával. Ezután bejelentette az elnök, hogy a Conseil április 16-án tartja ülését Brüsszelben, amelyre a magyar csoport is kiküldi képviselőit. Gróf Apponyi Albert elnök közölte ezután, hogy a Conseil április 16-iki ülésére maga el nem mehet, gróf Teleki Arvéd pedig, aki legutóbb képviselte, most szintén gátolva van az elutazásban; felkérte tehát Szász Zsombort, hogy képviselőként a Conseil ülésén résztvegyen, melyen a magyar csoport részéről még Nagy Emil, mint a Conseil állandó tagja fog megjelenni. A legközelebbi interparlamentáris konferencia helyét és idejét a Conseil április 16-iki ülésén fogják megállapítani. Legnagyobb valószínűség szerint jövőre Brüsszelben tartják a tanácskozásokat és a következő konferenciát majd Rómában. Az elnöki előterjesztés tudomásulvételével az ülés véget ért.

— **Eulenburg herceg állapota.** Eulenburg herceg egészségi állapota aggodalomra ad okot. Egy müncheni távirat szerint az Eulenburg-kasztélyból az a hír szivárgott ki, hogy a herceg állapota válságos és a legrosszabbtól lehet tartani.

— **A diplomácia köréből.** A király a külügyminiszter előterjesztésére dr. báró Flotow Lajos és ábránfalvi Ugron István I. osztályú követségi tanácsosi címmel és jelleggel felruházott II. osztályú követségi tanácsosokat, valamint sédeni báró Ambrózy Lajos II. osztályú követségi tanácsos I. osztályú követségi tanácsosokká, báró Gudenus Ervin, gróf Trauttmansdorff-Weinberg Károly és fürstenbergi gróf Westphalen Theobald II. osztályú követségi tanácsosi címmel felruházott követségi titkárokat II. osztályú követségi tanácsosokká, ugyancsak dr. zombolyai és jánovai gróf Csekonics Iván és báró Lago Sándor követségi titkári címmel felruházott követségi attachékat követségi titkárokká kinevezte, továbbá Kolossa Ferenc I. osztályú követségi tanácsosnak és első dragománynak a konstantinápolyi cs. és kir. nagykövetségénél, a Ferencz József-rend csillagos középkeresztjét és dr. gróf Brusselle-Scharbeck Félix követségi titkárnak a vaskorona-rend III. osztályát díjmentesen adományozta.

— **Relytélyes öngyilkos mágnás.** Egy borszlói földben szombaton föbelőtte magát egy nagyon választékosan öltözött ur és azóta sem sikerült megállapítani kiletét. Ma egy magas állású tisztviselő felismerte az öngyilkost. Az illető magyar mágnás és volt képviselő. A nevét a hatóság titkolja.

— **Agyonlőtték a csendőrök.** Balogh Ferencz 24 éves erdőhorváti legényt több egyenruka alapján a csendőrök le akarták tartóztatni. A legény a csendőrökre karót fogott, de Seress Gergely csendőr védelmére fegyvert fogott és Balogra lött, akit súlyosan megsebesített. A vizsgálatot megindították.

— **Roosevelt Európában.** Nápolyból táviratozók: Roosevelt, az Egyesült-Államok volt elnöke a „Hamburg” nevű gőzösön tegnap odaérkezett. Az amerikai nagykövet a hajó fedélzetén üdvözölte Rooseveltet. A „Hamburg” zenekara az amerikai és olasz himnuszot játszotta. Roosevelt később látogatást tett az aostai hercegnél. Roosevelt este fia és Briscam amerikai nagykövet kíséretében a kikötőhöz ment, ahol viharos ovációkban részesítették. Roosevelt megköszönte a meleg fogadtatást. Tíz órakor az elnök az „Admiral” gőzhajó fedélzetére ment, amely Messinába viszi, ahol Roosevelt találkozni fog az olasz királyi párral.

Messinából jelentik: Viktor Emánuel király Roosevelt elnökkel a kikötő kapitányság előtt partraszállt, hol a polgármester üdvözölte őket. A király itt szívélyesen elbucuzott Roosevelttől, aki ezután fiának és az amerikai nagykövet kíséretében megsejmelte a romokat, majd pedig az amerikai segélybizottság által épített barakk-faluba hajtatott. Az egész uton élénk ovációkban részesítették a volt elnököt s a barakkokat amerikai zászlókkal díszítették fel. Innen Roosevelt nyitott kocsin tért vissza, a szakadó eső dacára, a kikötőbe, hol a lakosság és az amerikai matrózok ovációkban részesítették. Roosevelt ezután az Admiral nevű gőzösrre szállt, mely hat órakor elindult Portsaid felé.

— **Kémkedés.** Olaszországban az utóbbi hetekben két nagystilusú gonosztevőt depleztek le, akik üzletszerűen foglalkoztak a kémkedéssel. Az egyik egy Siemensné nevű német asszony, aki Saletta tábornoknak, az olasz vezérkar volt főnökének kedvese lett, csak hogy a rá nézve fontos és értékes okmányok közelébe férközhessenek. A tábornokot hosszú betegsége alatt önfeláldozóan gondozta, sőt még arra is rávette, hogy őt bizta meg végrendeletének végrehajtásával. A kiküldött katonai szakértők Saletta tábornok hagyatékában igen fontos okmányok és térképek hiányát konstataáltak. A keresett akták — állítólag — már régen a német hadügyminisztérium titkos levéltárát gyarapítják.

A múlt hónap közepén Velenczében fogtak el egy kémeket, aki épp külföldi kirándulásról tért haza. Frederico Frizzieronak hívják, s lovassízt volt valaha az olasz hadseregben. Már tul járt az ötvenedik éven, de azért még mindig Velencze egyik legheiresebb és legszerencsésebb gavallérja volt. Igaz, hogy két marókkal szórta a pénzt, s különben is uri módon költekezett. A város legelőkelőbb körében is szívesen látták, s Frizziero bőven élt a vendéglátók barátságával. Nagyon sokat utazott. Mint barátainak gyakran monda, az Adria minden városában várja egy kedvese. Ezeket járt látogatni. Sok pénze, s még nagyobb hitele volt. Részt vett több ipari vállalkozásban is, s így senkinek sem tunt föl költekezése. Pedig Frizziero közel huszonöt éve árulásból élt. Állítólag monarkianknak állandó titkos ügynöke volt. Külön fényképezést tartott Velenczében, aki csak az ő számára dolgozott. Két év előtt egyik kedvesével és két idegen ural hosszabb kényszerűt tett Velencze környékén, ahol éppen hadgyakorlatot tartottak. A mulató társaságot annyira érdekelték a hadgyakorlat izgalmai, hogy még kinematográfiai felvételeket is készítettek róluk. Igaz, hogy a hadvezetőség engedelmével, mely Frizzierót jól ismerte. A múlt hónapban Richter montenegrói századossal, Danilo herceg szárnysegédével ismerkedett meg s följajánlotta neki megvétele Verona erősségének leírását és fényképeit és a veronai hadtestnek a mozgósításra vonatkozó terveit. A százados jelentést tett urának, aki viszont apjának táviratozta meg az ajánlatot. Nikita fejedelem parancsára Richter százados azonnal figyelmeztette a velencei hatóságot a kém üzemleire, amely most már felügyelt Frizzierora. Mult hét végén végre elfogták Frizziero éppen Triestből jött haza, midőn a velencei pályaudvaron a csendőrség letartóztatta. Elvették kis kézitáskáját, mely tömve volt fontos iratokkal és térképekkel. A bűnös nem ellenkezett. Elvitték a San-Mares börtönbe, ahol éppen fogságban ült — fényképész-társa is. Valami sikkesztásért tartóztatják le. A rendőrség keze közé került Frizziero egyik kézbesíthetetlen ajánlott levele is, mely egy osztrák és magyar katonatisztnak Meránba küldött, aki azonban már ismeretlen helyre elutazott, mire a levél odaért. Az osztrák posta visszaküldte a földadónak. Frizzierót a levél elfogatása végképp megrögtörte s most már töredelmesen vallott a katonai és polgári bizottság előtt. Árulása nemcsak a velencei kikötőre és erősségeikre, hanem a haditengerészetre is kiterjed, ami az olasz közvéleményt komolyan nyugtalanítja.

— **Az Otthon-körből.** Az Otthon írók és hírlapírók köre választmánya ma délután félnegy órakor ülést tartott. Az ülés elején Rákosi Jenő meleg szavakkal emlékezett meg Daróczi Vilmosnak, a „Magyar Dohányosság” szerkesztőjének érdemeiről, lapja huszonöt éves jubileuma alkalmából. A Kisfaludy-Társaság jubileumi bizottságba az Otthon-kör részéről Bródy Sándor alelnököt, Márkus Miása főtítkárt és Kenedy Gézát, az Ujság főmunkatársát küldötték ki. A márczius havi pénztárjelentés és a házikezelésről szóló jelentést tudomásul vették. A „Szánin” című regény elkobzásával kapcsolatban a választmány hozzájárult Szilágyi Sándornak ahhoz az indítványhoz, amely a sajtószabadságra való éber őrködést hatáskörükhöz képest a kör minden egyes tagjának fokozott figyelmébe ajánlja. A kör kölesönkötvényeinek ezidei sorsolását április 1-én megtartották; a választmány ez alkalommal Kiss Ferenc közjegyzőnek a sorsolásnál való közreműködéséért köszönetet szavazott. A sorsolás eredményét a hivatalos lap legközelebbi számában közzéteszik. Végül a kör rendes tagjai sorába felvették Kálnoki Bedő Bélát, az Uránia-színház igazgatóját, pártoló tagokul pedig Vadnay Gézát, az Ujságírók Takarékl. és Hitelegylete felügyelőbizottságának elnökét és Arányi Ignácot.

— **A léghajós-kisasszony tragédiája.** Egy boldogtalan leány tragikus sorsáról érkezik értesítés Párisból, aki életével lakolt azért, hogy életének legnagyobb vágyódását megvalósíthatta és fölszállt két fiatalemberrel a léghajón. A tudósítás, mely ezt hírül adja, így szól: Vasárnap délelőtt tíz órakor egy léghajó fölszállt az Aeroklub léghajós parkjából. A léghajóban két újoncz ember ült, aki még nem kapott engedelmet arra, hogy léghajón fölszállhasson. Velük volt Masson Laura nevű leány, aki az aeroklub irodájában mint gépiró-leány volt alkalmazva. A léghajó a csatorna irányában indult el. Amint a fiatal emberek a tergent megpillantották, gyorsan le akartak szállni, de a léghajó készülékeit oly ügyetlenül kezelték, hogy a leszállás nem sikerült s a szél a léghajó gömböt magával ragadta a tenger felé. A léghajó lezuhant s a benne lévő három ember a tengerbe esett. A két fiatalembernek sikerült uszással megmenekülni, de a leányt elnyelték a hullámok. Holttestét a tenger másnap partra vetette.

— **Háziipar Újpesten.** Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter két évvel ezelőtt az összes iskolában elrendelte a kézimunka-tanítást. Ezzel a rendelkezéssel a miniszter a háziipar fejlesztésén is nagyot lendített, mert a tanítók nemcsak a tantervben előírt kézimunkát tanítják, hanem kiki tehetsége szerint, mindenféle hasznos tudnivalóval bővítik a tanítás anyagát. Az újpesti piacon például az utóbbi időben például a szegényebb sorban levő iskolás gyermekek majdnem minden vasárnap háncsból font kosárcákat, szivardobozokat és más efelé árulnak. Erre a munkára az újpesti Erzsébet-utcai iskolában és a Szegény Gyermekek Otthonában Duffek Mihály tanító oktatja a gyermekeket. Duffek ugyanis azt tapasztalta, hogy a szegény osztályhoz tartozó szülő nem szívesen adja gyermekének azt a néhány fillért, amelyet a kézimunka nyersanyagára követel. Duffek tanító tehát az igazgató bejegyzésével olyképen módosította a kézimunka tantervét, hogy a gyermekeket megtanította olyan dologra is, amelynek hasznát a szülő is látja: háncsból kosarakat és mindenféle holmit fonatott a tanulókkal s a kész munkát rendelkezésükre bocsátotta. Egy-egy ilyen kosárka nyersanyagának ára öt-hat fillér s a piacon megveszik nyolczvan fillérért, a szebb dolgokért pedig 2-3 koronát is fizetnek. A gyermektől aztán megtanulja a szülő is a hasznos kézimunkát és szépen jövedelmező melléktüreseti forrásra tesz szert. Most husvét előtt például alig van ház Újpesten, amelyben ne fonnának kosárcákat (husvétit tojás-formára is) és más alkalmi árut az ünnepre. Szalaggal, virággal földiszítve, igen szépen feste ez a holmi s a közönség szívesen vásárolja és elég jól meg is fizeti.

— **Barátság a halál órájáig.** A bácsmegyei Bajsa községben Százmán Károly plébános és Konyó Ödön községi jegyző, akik a legutóbbi baráti egyetértésben működtek a község javára, csaknem ugyanazon órában haltak meg. Az elhunyt plébános 54. a jegyző 42 esztendő volt. Temetésükre az egész község kivonult.

— **Részeg ember drámája.** A fume-susáki vasuti águt bejáratánál a vasuti örök egy embert találtak, akinek a vonat mindkét lábát elvágta. A kórházba szállították. A rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenül járt ember Bozich Mihály fűtő és részegen került a sínekre, hol elaludt és a gyorsvonat vágta el lábát és testét néhány méternyire huzcolta magával. Állapota reménytelen.

— **Borzalmas hitvesgyilkosság.** Berlinben történt az alábbi vérfagyasztó gyilkosság: **Haertig** Herman zeneműkereskedő múlt éjjel meggyilkolta ötvenhárom éves feleségét. Kalapáccsal zétrepesztette koponyáját és ámbár már az első ütés halálos volt, Haertig még egyszer hatalmas ültést mért a fejére, azután kés-sel mellén és arcán többször megszurta és keresztülvágta az asszony nyakát. A gyilkos ezután elment a rendőrségre és ott megvallotta tettét. Rendőri bizottság ment Haertig lakására, ahol megállapította a gyilkosságot. Haertig azt állítja, hogy felesége az életére tört. Való az, hogy az asszony ezelőtt néhány hónappal férjének gondnokság alá való helyezését kérte, mert már előbb is örültség jelei mutatkoztak Haertigen.

— **Támadó pénzhamisító.** Tegnap reggel jelentkezett a főkapitányságon egy ember, akinek be volt kötve a keze, az arca pedig fel volt dagadva. Előadta, hogy ő Vuszu Titusz murányi születésű, 44 éves, temesvári napszámos. Majd zsebéből egy ötkoronások gyártására alkalmas gépet és egy pisztolyt vett elő, elmesélvén, hogy rokonai látogatására Csornegyházára akart menni és időközben találkozott Teneu Zsiva nevű ismert pénzhamisítóval, aki hosszas rábeszélés után arra bírta, hogy a hamispénz-gyártó gépet Lippára vigyék és ott jó áron eladják. Utközben valami részletkérdés felett összeszólkoztak, mire Teneu botjával a szemé közé csapott, sőt pisztolyát előlőntve, kezét is átlötte. Vuszu rávetette magát a támadóra, a földre teperte, elvette a fegyverét és a hamisító-gépet és miután sikerült elmenekülnie, a bűnjelket most magával hozta. Az ügyeletes rendőrszolgálat viselő a súlyosan megsérült embert a kórházba szállította és megindította az eljárást a merénylő pénzhamisító ellen, kinek hamisításai miatt már többször volt baja a hatóságokkal. A rendőrségen az a gyámu, hogy Vuszu is már régen üzi a hamispénzgyártást és ez irányban is megindította a vizsgálatot.

— **Egy hadnagy rémtette.** Rémes családi dráma történt tegnap Athénben. A görög hadsereg egyik Athénben állomásozó lovassági tisztje ugyanis sógornőjét egy közeli község erdejébe csalta és ott a szerencsétlen leányt kocsisa segítségével egy elhagyott kutba dobta. A rettenetes eseménynek véletlenül tanuja volt két erdőőr is, akik azután az előhívott falubeliekkel kimentették borzasztó helyzetéből a félholt áldozatot. Leonidas Trifos görög lovassági hadnagy, aki körülbelül egy évvel ezelőtt nőül vette Jerenson volt atheni orosz konzul egyik leányát, a múlt hét keddjén estefelé valami ürügyvel rábirta sógornőjét, *Kaliopét*, hogy vele kikocsikázzék a közeli Chaidari község felé. A chaidari-i erdősebbe érve, ugy a leány, mint a hadnagy és a kocsis leszállottak és sétára indultak. Eközben egy elhagyott, körülbelül 25 méter mélységű kutához jutottak. Itt a hadnagy és a kocsis a mítsem sejtő leányt hirtelen belétkék a mély kutba, ők maguk pedig visszaszaladtak a kocsihoz és arra felülve, elhajtottak. Véletlenül azonban a közelben járt két erdőőr, akik a leány sikoltozására előbb a kuthoz rohantak, majd a kocsi ugró hadnagyra kiáltottak, hogy álljon meg. A kocsis azonban a lovak közé vágott és gyors iramban elhajtott, mire az erdőőrök rálöttek a menekülőkre, akiket azonban nem találtak el. Az egyik ör most már a községbe szaladt segítségért és ennek megérkezése után egyesült erővel kimentették veszedelmes helyzetéből a félholt leányt, akit előbb a chaidari-i kórházba, majd magátörzése után atheni lakásáig szállítottak. A szerencsétlen leány, akit a kiállott izgalom nagybetegg tettek, utóbb elbeszélte az esemény lefolyását a rendőrpáncsoknak, mire ez elfogadási parancsot adott ki *Trifos* hadnagy és a kocsis ellen. A bűnösök azonban mindeddig nem kerültek az igazságszolgáltatás kezére. A gyilkossági kísérlet okáról némelyek azt beszélik, hogy a hadnagy azért akarta sógornőjét láb alól eltenni, hogy az ő felesége ilyen módon jusson rővére vagyonaéhoz. Mások viszont ezt lehetetlennek tartják, mert Jerenson *Kaliopének* alig van vagyona, sőt megélhetése céljából lezárkékot ad több család gyermekeinél. Ebből azt következtetik, hogy valami belső családi viszály vihette a hadnagyot a büntett elkövetésére.

— **Öngyilkosság.** A kőbányai alsópályaudvaron ma délelben a 712. számú tolatómozdony elé vetette magát egy 28—30 éves munkáskülső ember. A mozdony kerekéi az életunt törzset valószággal kottémetsztek. Az öngyilkos zsebeiben Tamás Ferencz névre kiállított katonakönyvet találtak. A holttestet beszállították a törvényszéki orvos-tani intézetbe.

— **Öngyilkosság az asszony miatt.** A pestvármegyei Szabadszállás községben feltűnést keltő öngyilkossági eset történt, amely az egész lakosságot izgatottságban tartja. Ifj. Király György gazdag birtokos dobta el magát az életet, mert nem volt boldog a családi élete és azt nem bírta tovább elviselni. Az öngyilkosság részleteiről az alábbi tudósítást kaptuk:

Idősebb Király György szabadszállási módos gazda fia, ifj. Király György alig hogy kikerült a katonaságtól, a családalapításra kezdett gondolni és csakhamar asszonyt hozott az apai házhoz: Nyolczas Rozáliát vette feleségül, azonban első házassága is boldogtalan volt, mert a gyermekáldás elkerülte a házat. Emiatt el is vált a feleségétől, a mikor aztán mintegy öt év előtt Tóth Zsuzsannával kelt egybe. Ebből a házasságból nemsokára egy kis leány, később egy kis fiu született, tehát a családi életük ebből a szempontból boldog lett volna. Csakhogy a menyecske, akit ifj. Király György szegénysorból emelt magához, a kelleténél gyorsabb nyelvé volt és mivel az asszony szülei is szították az egyenetlenséget a házastársak között, a perpatvar napirenden volt a háznál. A fiatal Király elkecserecsében az itálnak adta magát és ilyenkor, mikor hazatért, nem valami hímes tojás módjára bánt az asszonnyal. Ennek azután az lett a következménye, hogy végre az asszony szülei kocsiával állítottak be a Királyék portájára és hazavitték az asszonyt a holmijával együtt. Ekkor Király Gyuri végleg a bűnk adta fejét és a borba igyekezett fojtani bánatát. Bár többször izengetett a feleségéért, az nem ment haza, mert a szülei nem akarták. Végtere annyira megalázta magát a kemény nyaku ember, hogy pár hónapi különélés után a múlt pénteken elment maga a feleségéhez és sirva kérte, csak menjen vissza, de Tóth Zsuzsanna hajthatatlan maradt és nem tért vissza az urához. Ezen annyira elkésereedett ifj. Király György, hogy az öngyilkosság gondolata fogamzott meg benne, amit vasárnap végre is hajtott. Este még ivott, aztán lefeküdt és hogy apját megtéveszesse, alvást szinlelt, de hajnal felé kilopózott és egy kötelet magához véve kiment a temetőbe. Mikor idősebb Király György fölkelte, kereste a fiát, de nem találta sehol. Elküldött a leányáért, Eszteréért, aki Makádi Jánosnak a felesége és együtt keresték. Reggel nyolcz órakor jöttök azután az emberek mondani, hogy megerült a Gyuri, de halva. A temetőben az edesanyja sirja fölött fölakasztotta magát egy fára, ahol kiszenvedett. A hatóság részéről a rendőrbiztos és dr. *Arday* Károly községi orvos jelent meg a helyszínen. Mivel a halál kétséget kizáróan öngyilkosság következménye volt, a boncolást mellőzték és a temetési engedélyt megadták. Oda-haza a naptárban egyptár sor írást találtak, amelyben részkető betűkkel vetette papírra utolsó akaratát, hogy minden ingó és ingatlan vagyona a gyermekeié legyen. A harminczhét éves embert, aki köztisztviselőnek örvendett, a lakosság nagy részvete mellett temették el.

— **Orvosi jubileum.** Dr. Plichta Soma ötvenéves orvosi jubileumát Lcsoneczon lelkesedéssel ünnepelték meg. Az ünnepély a városház dísztermében folyt le. A jubilánsnak az egyetemről nyert 50 éves díszoklevelét *Okolicsányi* János t. főorvos nyújtotta át, majd *Nagy Mihály* elispán méltatta érdemeit; ezután a város nevében *Vágner* Sándor polgármester, folytatólag a házi ezred tisztikara, élén *Braun* ezredes; utána *Sörös Béla* református lelkész, az egyház nevében, ezt követőleg a takarékpénztár, mely a jubiláns nevére jótékony célra 1000 korona alapítványt tett le, *Török Zoltán* nyug. főispán, ugy az áll. elemi iskola vezetősége stb. üdvözölték az ünnepeltet, ki az üdvözlőknek külön-külön meghatva mondott köszönetet. A tisztelgések után 200 terítéket meghaladó díszbed volt a városi vígadó nagyszobájában, amelyen számos felköszöntőben ünnepelték a jubilánsot.

— **Betörő pinczér.** A rendőrség letartóztatta *Braun* Soma harminczöt éves rosvott multu pinczért, aki az Erzsébet-terén levő kioszk zár alatt levő helyiségébe betört. Amikor észrevették, kitorste az egyik ablakot, kiugrott rajta és futásnak eredt, de elfogták.

— **Elfogott tolvaj.** A rendőrség letartóztatta *Buda* Aposton harminczöt éves rosvottmultu pinczért, aki *Sebestyén Mór* mérnök nyakkendőjét kilopta. A mérnök azonban észrevette a lopást és a tolvajt átadta a rendőrségnek.

— **Kávésok és pinczerek.** A budapesti kávéipartársulat ma délután 4 órakor a Sasekő nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen *Némái* Antal elnök röviden ismertette azokat az okokat, amelyek a rendkívüli gyűlés egybehívását szükségessé tették. Tegnap ugyanis 101 nagyrészt munkanélküli pinczér, kávéfőző, konyhalegény és tanulófiu jelent meg az ipartársulat irodájában és egy emlékiratot nyújtott át, amelyben a munkabéreknek tetemes és indokolatlan felemelését kérik, azonfelül befolyást kívánnak gyakorolni az ipartársulat munkaközvetítőjére is. Az elnök ezután előterjesztette a választmánynak erre vonatkozó javaslatát, amely a következőképp hangzik:

A közgyűlés a benyújtott emlékiratot az érdemleges tárgyalás alapjául nem fogadja el és kijelenti, hogy az ugynevezett szabadszervezet, amelyet törvényszerű egyesülésnek és a budapesti kávécségek hivatott érdekképviseletének el nem ismer, tárgyalásba egyáltalában nem bocsátkozik. Ismételtén kijelenti továbbá a közgyűlés, hogy a kávécségek részére az eddigi jogokat és kedvezményeket továbbra is feltétlenül biztosítja. Kijelenti végül a közgyűlés, hogy azok a munkások, akik a jelen határozat folytán munkájukat megszüntetik, az ipartársulat tagjainál többé munkát nem kaphatnak.

A közgyűlés minden vita mellőzésével, egyhangulag elfogadta a választmány javaslatát, mire az elnök a közgyűlést már félöt órakor be-rekesztette.

— **Elrabolt képek.** *Ivanác Sándor* festőművész ma a következő feljelentést tette a főkapitányságon: Tegnap látogatóban volt *Jánosi* János Béla festőnek *Józseka-utca* 4. sz. a lakásán, amikor beállított oda egy 30 év körüli mázolómunkásnak látszó fiatalember azzal, hogy egy ur küldi, akinek a nevét azonban nem tudja. Négy képet akar vásárolni *Jánositól* és őt bízta meg, hogy a képeket vigye a lakására. *Jánosi* átadott négy képet és megkérte *Ivanácot*, kísérelje el az ismeretlen embert. *Ivanác* ezzel elment az idegen a *Sziv-utca* és *Andrássy-ut* sarkán levő házba. Amikor a lépcsőkön mentek fel, az idegen *Ivanác* ellen fordult, mellbe vágta ugy, hogy elesett, azután futásnak eredt. Mire a festő talpra állott és üldözni akarta a rablót, az eltűnt. A rendőrség nyomozza a rablót. *Jánosi* a kárát 40 koronára becsüli.

— **Házasság.** Dr. *Keiblinger* Fülöp székessővárosi főreáliskolai tanár eljegyezte *Kiss* Margit székessővárosi felsőleányiskolai tanárnőt Budapesten. Dr. *Lendvai* József *Keller* Annával április 1-én házasságot kötött.

— **Nászajándékok.** Jeggyűrűk legelőnyösebben *Polgár* Kálmán műórási ékszerterelő, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29. I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Családirító apa.** A kolozsvári rémes esetről, amelyről már hirt adtunk, újabb részletek kerülnek napvilágra. Mielőtt *Havrillák* Lajos borzasztó tettét elkövette, a szobában levő *Kapronczár* Annát is kilökte a házból, bezárta az ajtót és így kezdett a borzasztó családirításhoz. A rettenetes tett elkövetése alatt a kis *Juliska* jajgatására és *Kapronczái* Anna kiáltására a ház előtt dolgozó emberek az ajtóhoz rohantak és hallották is, amint a gyermekek kérték édes apjukat, hogy ne ölje meg őket, de nem segíthettek, mert az ajtó be volt zárva. Egymásután dördült el a négy lövés, amelyvel *Havrillák* kioltotta az életét a 6 éves *Lajos* fiának, a 3 éves *Jolán* leányának, önönmagának, az 1 éves *Irenkét* pedig halálosan megsebesítette. *Juliska* hallva a lövéseket, a piacra futott és lélekszakadva beszélt el, hogy edesapja agyonlövi kis testvéreit. Az emberek pedig a rendőrséget értesítették, honnan dr. *Bimóczy* József rendőrkapitány, dr. *Gruca* Lipót rendőrfogalmazó és dr. *Demeter* György szállítottak ki a tragédia színhelyére. Itt eskákányokkal felfeszítve az ajtót, behatoltak a szobába, hol elrettentő látvány tárult eléjük. *Havrillák* Lajos átlött mellet az utca felőli szoba ágyában hanyattfekve volt, aláhanyatlott keze a gyilkos revolvert szorongatta. A három gyermek szintén átlött mellet, a másik úgyon feküdtek s a kis 3 éves *Jolán* fájdalmas tusájában befelé fordult. A 6 éves *Lajos* és a 3 éves *Jolánka* meghalt, az 1 éves *Irenke* még élt s a mentők el is szállították a klinikára.

— A szerelem vége. Véres szerelmi dráma játszódtott le tegnap Zilahon. A dráma hőse Horváth Mihály rendőr, aki régebbi idő óta üldözte szerelmével Molnár Jánosné mosónőt. Az asszony mindig visszautasította Horváthot. Mikor tegnap az utcán találkoztak, rövid beszédalkozás után Horváth előrántotta revolverét és ráfogta Molnárnéra, aki futásnak eredt és Papp József kovácsmester házába menekült, arová a felbőszült rendőr utána rohant és ötször lőtt rá az asszonyra. A lövések közül három talált és súlyos sérüléseket ejtett Molnárnéra. A lövések után Horváth még a pistoly agyával is csontig érő sebet ejtett az asszonyon. Takács rendőrkapitány azonnal felfüggesztette a vérengző rendőrt a szolgálat alól és átadta az ügyészségnek.

— A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület április 18-án délelőtt 11 órakor Újvidék szab. kir. városban tartja meg VI. évi rendes közgyűlését.

— Elgázolás. A Lajos-utca 112. számú ház előtt a közúti villamos 65. számú kocsija elgázolta Reiszmann Jakab zongorakészítő öt éves Miklós nevű fiát. A veszedelmesen sebesült fiút a Margit-kórházba vitték.

— Eltűntek. A rendőrség ma a következők eltűnését jelentették be: Miklós (Rosinger) János 26 éves takarékpénztári főkönyvelő (Margittáról), Vogel László 63 éves munkálati ember (Izabella-utca 78.), Hám Lajos nagykanizsai születésű 15 éves szobafestő segéd (Mátyás-tér 11), Weninger György vendéglős 30 éves neje, Gönczöl Judanna (István-ut 3), Csillain Mihály 20 éves szabóinas (Rökk Szilárd-utca 17), Deutsch Sándor 12 éves cipész inas (Podmaniczky-utca 71), Olajos Imre kecskeméti születésű 23 éves vasúti mállázó, Weimert József budapesti születésű 13 éves iskolásfiú, (Dembinszky-utca 30), Zsótér Andor 12 éves tanuló, Szabó Imre budapesti születésű 12 éves elemi iskolai tanuló (Róza-utca 92.), Vacsáld Sándorné 46 éves özvegy asszony (Bálint-utca 15.).

— Angol és amerikai artisták. A Beketow-cirkuszban e héten, szombaton, tartják a nagy megnyitó előadást, melynek műsorán a leghíresebb angol és amerikai artisták szerepelnek, olyan mutatványokkal, melyeknél jobbakat Budapesten látni nem lehetett. Husvét vasárnapján és hétfőjén két-két előadás lesz. Délután 4 és este háromnegyed 8 órakor. minden előadásban megismétlik a megnyitó műsort. Az összes előadásokban föllépnek: Wobb kapitány kilencz idomított fókájával, a 6 Bamvard amerikai légtornászok, a 6 Glinseretti, Amerika legkitünőbb akrobatái, a 6 Rockets, bájos, éneklő, tánczó amerikai akrobatánok, Lavater Lee, a kiváló amerikai komédiás, ezen kívül kiváló lovarok, bohócok és egész sereg más mutatvány.

— Halálozás. Szieber Ede kir. tanácsos, nyug. tankerületi kir. főigazgató a III. oszt. vaskoronarend és a Ferencz József-rend lovagja, Ungvármegye tárvényhatósági bizottságának és Ungvár város képviselőtestületének tagja életének 75-ik évében meghalt.

Hauzer Ferencz kereskedő meghalt Dunapentelén életének hatvankilencedik esztendejében.

Fekete József földbirtokos életének 89-ik évében végelgyengülésben elhunyt Vágsellyén.

Spirta György, Zimony város egyik előkelő polgára, városi tanácsos 73 éves korában Zimonyban meghalt.

Vela Pál gör. kat. kanonok, székesegyházi főesperes 79 éves korában meghalt.

Virányi József, Torontálvármegye volt főjegyzője, aki a múlt század negyvenes éveinek elején mint jurátus vett részt a pozsonyi országgyűlésen, később pedig a 48-as szabadságharcban küzdött, 92 éves korában Nagybecskerekben meghalt.

x Ha gyermekét egészségben, vidáman és szelteműleg frissen akarja látni, úgy adjon neki dr. Hommel-féle Haematogént. Ne vezettesse magát félre az utánzatoktól.

x Fodor-féle vivóterem a Koronaherceg-utca 2. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

Odol
Fogak legjobb szere.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Opera. „A hugonották“ mai előadása új Valentint hozott a színpadra. Medek Anna vette át a szerepet és elég jól állta meg helyét. Nem volt kiforrt stílus drámai megjelenés, de véges-végig korrekt és jól betanult alakítás benyomását tette. A művész elég fiatal ahhoz, hogy mindjobban belenőjje magát ezekbe a nagyobb szerepekbe és kétségtelen, hogy a routinnal a ma még sok helyütt csiszolatlan organum fényben és egyenletességben nyerni fog. A többi szereplők közül Sándor Erzsébet asszony briliáns, mesésen egyszerű és mégis fenéges királynője, Erdős hatalmas hangú Marcellje, Lunardi, Takács és Szemere érdemelnek említést. e. a.

(*) Benczur Gyula ünneplése. Benczur Gyulának a Mücsarnok tavaszi kiállításán bemutatott nagy millenáris képe a magyar képzőművészeket arra indította, hogy tiszteletüknek és elismerésüknek a nagymester és műve iránt kellőképpen kifejezést adjanak. Róna Józsefnek, a Magyar Képzőművészek Egyesülete elnökének kezdeményezésére a művészek abban állapodtak meg, hogy az egyesület a nagy művészeti esemény alkalmából díszülést tart s annak befejeztével testületileg tisztelegnek Benczur Gyulánál. A díszülés estjén ünnepi lakoma lesz a Fészekben.

(*) A Képzőművészeti Társulat vezetősége. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat választmánya tegnap tartotta meg alakuló ülését a Mücsarnokban br. Forster Gyula főrend, alelnök elnöklésével, melyen a tagok nagy számmal vettek részt. Az elnök a napirend előtt melegen emlékezett meg a választmány nagyvívű tagjáról: Benczur Gyuláról, abból az alkalomból, hogy millenáris festményét a tavaszi tárlaton kiállította. A jelen voltak az ülésen résztvevő mestert lelkesen ünnepelték. Ugyancsak napirend előtt emlékezett meg a választmány egykori tagjáról: Morelli Gusztávnak elhunytáról, aki uttörője volt hazánkban a grafikai művészeteknek. Emlékét megörökítik a jegyzőkönyvben és az özvegyhez részvétélviratot intéznek. A jegyzőkönyv vitelével az elnök dr. Ambrozovics Dezső titkárt bízta meg, hitelesítésére pedig Egger Gyulát és Vajda Zsigmondot kérte fel. Most titkos szavazás után megalakították a bizottságokat.

A művészi bizottság elnöke lett: Dudits Andor, helyettese: Márk Lajos, tagjai: gróf Andrássy Gyula, Bálint Zoltán, Benczur Gyula, Berzeviczy Albert, báró Forster Gyula, gróf Hudik-Barkóczy Endre, Lederer Sándor, Poll Hugó, dr. Szencsényi Miklós és Zala György.

A gazdasági bizottság elnöke lett: Benke Kálmán, helyettese: dr. Zohner Adolf, tagjai: Benke Gyula, gróf Hudik-Barkóczy Endre, Liphay Kornél, Lukács Antal és Szűry Dénes.

A jogi bizottság elnöke lett: dr. Wágner Géza, helyettese: Bárczy István, tagjai: báró Forster Gyula, Liphay Kornél és Szitányi Géza.

A festészeti szakbizottság elnöke lett: Jendrassik Jenő, helyettese: Bruck Miksa, tagjai: Benczur Gyula, Dery Béla, Dudits Andor, Hegedűs László, Keményfi Jenő, Kézdi-Kovács László, Knopp Imre, Nádler Róbert, Márk Lajos, Papp Sándor, Poll Hugó, Tull Odön, Tölgycssy Artur és Vajda Zsigmond.

A szobrászati szakbizottság elnöke lett: Zala György, helyettese: Ligeti Miklós, tagjai: Fűrész Richard és Róna József.

Az építészeti szakbizottság elnöke lett: Kosztolányi-Kann Gyula, helyettese: Korb Flóris, tagjai Lechner Odön és Bálint Zoltán.

A választmány ugyancsak titkos szavazással a Társulat igazgatójává egyhangulag Benke Kálmánt választotta meg, míg a helyettes-igazgató Jendrassik Jenő lett. Benke Kálmán emlékeztette a választmányt, hogy már a múlt évben kérte, hogy gondoskodják az ő felváltásáról; de akkor is és most is megint őt tüntette ki és tisztelte meg bizalmával. Amikor ezt hálásan köszöni és a választásnak enged, teszi ezt azért, mert értesült, a művészek körében olyan alakulásokra van kilátás, amelyek, ha sikerrel járnak, a békés együttműködést hosszú időre biztosítják. Ezek az alakulások a Társulat életére is befolyással lesznek és ereiknek az irányításában a művészek ő reá is számítanak, mint ezt vele kövölték. Ő tehát ilyen fontos dologban örömei óhait közreműködni. Ezért fogadja el a választást. A választmány a beszédet zajos éljenzéssel fogadta és percenként lelkesen ünneplte az igazgatót. Végül a Társulat ellenőrvé ismét Benke Gyulát választotta meg.

(*) A fényképezési kiállítás. Az országos magyar fényképezési kiállítás vezetősége elhatározta, hogy a művészeti törekvések mellett kulturális és nemzeti érdekek szolgálatába is szegődik oly módon, hogy a belépti díjak és a képek eladásából származó bevételek egy részét az Országos Magyar Ipar-

egyesület javára juttatja. Ugyanez alkalommal érdekes ujtást léptet életbe a kiállítás vezetősége. A kiállítás színhelyén, az Uránia műkereskedésben a látogatók kívánsága esetén felvételeket eszközölnek kiváló fotografusok és a felvételeket művészi kivitelben jutányos áron ugyanott előállítják. A kiállítás látogatottsága igen nagy.

(*) Az „Ideál“ főpróbája. A Vigszínházban ma délelőtt tartották meg az „Ideál“ főpróbáját. Rózsahegyi Kálmán színműve igen nagy hatást tett és különösen Varsányi Irén alakítása keltett szenzációt. Az újdonság holnap bemutatója iránt rendkívül nagy az érdeklődés. Holnapután, csütörtökön két előadás lesz. Este megismétlik az „Ideál“-t, délután pedig gyermekelőadásul rendkívül mérsékelt helyárral a „Jóka ördöge“ című, dalokkal és táncokkal tarkított mesejátékot adják.

(*) Mészáros Alajos kitüntetése. A Nemzeti Színház fiatal művészei közül az idén Mészáros Alajos kapta meg a Farkas-Raskó-jutalmat. A díjat az alapító intencziói szerint minden esztendőben a Nemzeti Színház művészszerelője titkos szavazással ítéli oda az intézet legérdemesebbnek talált fiatal tagjának.

(*) A szabadkai színgazgató bucsuja. Dr. Farkas Ferencz, a szabadkai színház igazgatója vasárnap játszott utoljára társulatával az ottani színházban. A derek igazgatónak dolgát ugyanis annyira megnehezítette a szabadkai színiügyi bizottság, hogy kénytelen volt lemondani a színház további igazgatásáról. A vasárnap, utolsó előadás után a közönség a nézőtérre maradt és hosszantartó tapsal jutalmazva a szereplőket, a távozó színgazgatót kívánta látni. Farkas zugó taps és éljenzés között lépett a színpadra és ezután szép beszédben bucsuzott el Szabadka város közönségétől. Előadás után bankett volt. A szabadkai színházban szeptembertől kezdve Krémer Sándor és színtársulata játszanak. Dr. Farkas társulata most a nyári idény egy részére Kiskunhalasra vonul be.

(*) Új Napoleon-darab. A párisi Réjane-színházban a nemrégiben tragikus módon meghalt Catulle Mendés hátrahagyott színműve, a „Császárné“ közepes sikerrel került színpadra. A darab Elba szigetén játszik és a cselekvény középpontjában Napoleon és a lengyel Walewska grófnő áll. A császárt De Max kitűnő maszkban játszotta, Walewskában Réjane asszony megalakított alakítást produkált.

(*) Kitüntetett színészek. A székesfehérvári Színpártoló Egyesület követésre méltó szép cselekedetet gyakorol a színtársulat tagjaival szemben. A színiszegző vezetével e ismerő oklevéllel és 5—5 darab tizkoronás aranyjutalommal tünteti ki a színtársulat érdemes tagjait. Az idén a társulatnak 5 hölgy és 5 férfi tagja részesült kitüntetésben, névszerint: Verő Janka, Fábian Linka, Kormos Ilonka, Sinkó Gizella, Borbély Lili, Kovács Lajos, Batori Béla, Déri Béla, Megyaszy Jenő és Gyenis Ede. Külön jutalomban részesül a társulat derek karnagya, Tombor Aladár, valamint jutalmat kaptak Vámos Jenő és Dezsőfi László, továbbá a karszemélyzet valamennyi tagja is. Mindössze 1000 korona került elosztásra. A Színpártoló Egyesület elnöke, Vértessy József szép beszéd kíséretében vasárnap délelőtt a Vörösmarty-körben adta át a jutalmakat a színészeknek, akiknek nevében Kovács Lajos mondott köszönetet.

(*) Az Akadémia nagyhete. E hó 27-én veszi kezdetét a Magyar Tudományos Akadémia nagyhete, amelynek sorrendjét az elnökség a következőképpen állapította meg: Április 27-én, kedden délután öt órakor az osztályok ülése; tárgyük: a pályázatok eldöntése, új pályázatok kihirdetése, szavazás az ajánlott tiszteleti, rendes-, levelező- és külső tagokra. A második osztály javaslatot tesz a nagy jutalom és a Marczibányi-mellékjutalom odaítélésére iránt. Április 28-án, szerdán délután öt órakor nagygyűlés a következő tárgysorozattal: az ünnepélyes közülsé programjának bemutatása; az osztályok jelentései a pályázatok eldöntéséről új pályakérdésekről és választásokról; a jutalmat nyert pályamunkák jellegű leveleinek felbontása; szavazás Than Károly r. és ig. tag, másodelnök arcképének kifüggesztése tárgyában. Április 29-én, csütörtökön, déli 12 órakor az igazgatótanács ülése. Április 29-én, csütörtökön délután öt órakor elegyes és utána tagválasztó nagygyűlés; az elegyes ülése tárgyai: az új alapszabályok 28. szakasza, a nagygyűlés tárgyai, az Akadémia igazgató, tiszteleti, rendes levelező és külső tagjainak megválasztása. Május 2-án vasárnap délelőtt 11 órakor ünnepélyes közülsé.

(*) Színészek cirkuszban. Berlin legelőkelőbb színészei és színésznői e hó 18-án jótékony célra, a Busch cirkuszban fognak fellépni, hogy mint zenobohócok, akrobaták, műlovarok is bemutassák tehetségüket. Különösen érdekes lesz Höfflich Lucia — aki a napokban „Faust“ Gretchen szerepében aratott nagy sikert — mint műlovarnő fog a cirkusz porondján bemutatkozni.

FŐVÁROS.

(Az építő-programm tárgyalása. A tanács ma tárgyalta Bárczy István polgármester építő-programját. A programot maga a polgármester ismertette és azt a javaslatot tette, hogy a tanács a pénzügyi bizottság határozatának megfelelően fogadja el a programot. A tanács egyhanguan elfogadta a polgármester indítványát.

(A pörnyertes főváros. Néhány évvel ezelőtt, amikor a Mexikói-úton a villamos vasutat építették, a főváros azzal a kérelemmel fordult az ottani telektulajdonosokhoz, hogy a szükséges utcaszeléshez telkeikből bizonyos részt ingyen engedjenek át a fővárosnak. A telek-tulajdonosok közül a kérelemnek Hegedűs Sándor akkori kereskedelmiügyi miniszter, Feszty Gyula műépítész és a Feszty-féle körkép-társaság eleget is tett és erre vonatkozólag kötelező nyilatkozatot állították ki. A többi telektulajdonossal azonban nem sikerült megállapodásra jutni és valamennyit kártalanítani kellett. Mikor a telektulajdonosok alkalmas okirat kiállítására került a sor, csak Hegedűs Sándor adott okiratot, Feszty Gyula és a Feszty-féle körkép-társaság az okirat kiállítását megtagadták, azt állítván, hogy a főváros megtervezte őket, mert úgy tüntette föl a dolgot, mintha a többi telektulajdonos is ingyen engedné át a megfelelő telekrészt. A főváros az okirat kiállításának megtagadása miatt dr. Zuna Béla tisztii ügyész útján pört indított Feszty Gyula és a körkép-társaság ellen. A budapesti királyi törvényszék most hozta meg ebben a pörben ítéletét, amelyben kötelezi az alpereseket, hogy a főváros által kivánt okiratot állítsák ki. A bíróság az ítélet megokolásában kimondotta, hogy megtervezésről szó sem lehet.

(A főváros és a pornográfia. Az első kerületi várbeli iskolások ma nagyobb előterjesztést intéztek a tanácshoz, amelyben szigorú intézkedéseket kér a pornográfikus iratok terjesztésének a megakadályozására. Az iskolások különösen arra kér intézkedést, hogy az iskolás gyermekek hozzá ne juthassanak pornográfikus dolgokhoz.

(A kelenföldi pályaudvar kibővítése. A kormány 1908-ban fölhatalmazást kapott a törvényhozástól a budapesti pályaudvarok kibővítésére és erre a célra a törvényhozás nagyobb összeget szavazott meg. A nyugati személy-pályaudvar, a rákos-rendező és a ferencvárosi pályaudvar kibővítését célzó közigazgatási bejárásokat már meg is tartották. Tegnap volt a kelenföldi pályaudvar kibővítésének a közigazgatási bejárása, aminél az adja meg fontosságát, hogy a pályaudvaron eddig lebonyolított és a fővonalakról jövő átmenő forgalmat ezentul minden késelem nélkül lehet majd lebonyolítani. A közigazgatási bejárás alkalmával a fővárost Antal Gyula tanácsjegyző képviselte, aki a város fejlődése és a közúti biztonság érdekében szükséges művek létesítésére vonatkozólag tette meg az előterjesztést.

(A belvárosi kispolgárok küldöttsége. A Belvárosi Kisiparosok és Kiskereskedők Körének küldöttsége azt kérte, hogy a főváros leltári áron engedjen át feltek a polgároknak, hogy azok építhessenek. A polgármester megígérte, hogy a kérelmet a tanács elé terjeszti.

Nyilttér.

E rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN jogi szemináriuma Budapest, IV., Magyar-utca 3. Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára. Nem tevesztendő össze hasonló intézetekkel.

ALAPITTATOTT 1842. ALAPITTATOTT 1842. THE MUTUAL new-yorki életbiztosító társaság. Tisztan a kölcsönösség elven alapul. Résztvevőnek nincsenek. Elfogad biztosításokat az ember életére különböző módokon szerint. Legelőreálisabb feltételek. Osztványon: 1908. december 31. --- 2.792.948.021.40 Ft. Díjbevetel 1908. december 31. --- 305.071.778.70 Ft. A biztosítottak között 1908-ban felosztásra kerülő nyeresémények --- 57.472.065.70 Ft. Vezérképviselet Magyarország és a kelet részére: Budapest, VI., Andrassy-ut 20. szám.

(*) Első hangverseny a tavaszi tárlaton. A tavaszi tárlaton, a városiigetű Múcsarnokban az első hangverseny 8-án, csütörtökön lesz. A honvédszenekar Bachó István vezetésével a következő gazdag műsort adja elő: 1. Delibes: A király mondta — nyitány. 2. Schumann: Ábrándozás. 3. Massenet: Scènes pittoresques. 4. Meyerbeer: Ábrányi a Hugonottákból. 5. Strauss: Egyveleg a Methusalem hercege operettből. 6. Bachó: Magyar dal- és táncegyveleg. 7. Lacombe: Tavaszi hangulat. 8. Bayer: Bécsi keringő-egyveleg. — A tárlat este 7 órakor nyílik s a hangverseny fél 8 órától 11 óráig tart. A hangversenyre az egy koronás pénztári jegyeket kívül a tag- és ez ehhez mellékelte családtag-jegyek is érvényesek.

(*) Az országos képzőművészeti főiskola új tanára. Voszai István festőművész, debreczeni gimnáziumi tanárt gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter az Országos m. kir. képzőművészeti főiskolához állandó szolgálatra rendelte be.

(*) Sorsolás a Múcsarnokban. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat a tagjai számára évente rendezendő nyeresémény-sorsolást holnap, szerdán délután fél négy órakor tartja meg a városiigetű Múcsarnokban. A sorsolás nyilvános, s azon bárki is résztvehet.

(*) Megy a hajó. Ezen a címen fogja kiadni Haraszthyne Szederkényi Anna, a finom lelki hangulatok, az élet csendes bánatainak oly kiváló megírója, a ma szép novelláinak kedvelt íróőője újabb elbeszéléseit. A rajzolt czamlapú, csinos kiállítású, 160 oldalas könyv előfizetési ára 2 korona lesz s előfizetheti az íróőő címén, Budapest, Batthyány-utca 32.

(*) Magyar Lányok. Fiatal lányoknak legkedvesebb szórakoztató olvasmánya a „Magyar Lányok“. Táboriné Tutsek Anna, az ismert íróőő szerkeszti ezt a képes lapot, csupa gonddal és választékosan. Közleményeit ötlet, izlés, derű és finomság jellemzi. Egy-egy száma mindent felölel, ami a fiatal lányok gondolatkörébe vág. Versek, elbeszélések, regényen kívül rovata van a női kézimunka, festészet, a házi- és gazdasági üzenetek számára. Előfizetési ára negyedévenként 3 korona. Előfizetni lehet a kiadóhivatalban (Budapest, VI., Andrassy-ut 10.) vagy bármely könyvkereskedésben.

EGYESÜLETEK.

(—) A külföldi lapok magyarországi tudósítóinak szindikátusa megtartotta első esztendői közgyűlését dr. Gratz Gusztáv országgyűlési képviselő elnöklésével a Hungária-szállóban. A szindikátus, hogy a lapudósítás munkáját ama tagjainak is megkönnyítse, akik a magyar fővárosban szerkesztőségi köteleken kívül állanak, emlékiratot terjesztett a kereskedelmiügyi miniszter elé, hogy a város központján, a főpostán helyközi távbeszélővel is ellátott hírlapírói szobát bocsásson rendelkezésre; a kormányzat képviselöe ezt meg is ígérte. A közgyűlés tudomásul vette a jelentést, az alapszabályokon a fölvetel feltételeit szigorította és szindikussá dr. Diósy Bélát, Duverdiert Adolfot, dr. Gratz Gusztávot, Lenkey Gusztávot és dr. Yolland Arturt választotta meg. A szindikátus nyomban megalakultak és a szindikátus elnökévé dr. Gratz Gusztávot, titkárává Lenkey Gusztávot, pénztárosá pedig dr. Diósy Bélát választották meg. A szindikátus minden hónap első hétfőjén a Hungária-szállóban vacsorát rendez.

(—) Az állatvédelmi világszövetség ma tartotta első közgyűlését az új város háza tanácsteremben. Az ideiglenes elnök, dr. Szalkay Gyula megnyitó beszéde után a titkári és pénztárnoki jelentések következtek, majd megválasztották: Borcsnyai Oszkár miniszteri tanácsost elnöknek, dr. Szalkay Gyulát ügyvivő-elnöknek, Hubert Károlyt titkárnak, Balajtyt pénztárosnak, Kolozsváryt ellenörnek. Választmányi tagok lettek: Hauszmann A., dr. Mariska István, Weixlaertner Vince, báró Pongrácz Vinczéné, Párfi Károlyné, Schmidt Miklós, Krizbay Mária és Miss Stuart Mária. Az egyesület felhívást tett közzé, amelyben eszméit propagálja és a közönséget az egyesület kötelekéhez való csatlakozásra hívja fel.

(—) A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének igazgatósága április 12-én (husvét hétfőjén) d. u. 3 órakor Budapesten tartja meg rendes negyedéves ülését, az „Otthon“ írók és hírlapírók köre helyiségében. A szövetség, melynek célja a vidéki hírlapírók érkeles és anyagi érdekeinek előmozdítása mellett, beteg és állás nélküli hírlapírók segélyezése, a társadalom jószívűségéből már 114.433 kor. 12 fillér vagyon felett rendelkezik.

(—) A Magyarhoni Földtani Társulat április 7-én, szerdán délután öt órakor az Egyetem földrajzi intézetének kistermében (Sándor-utca 8. sz., I. em.) ülést tart. Tárőya: Dr. Kormos Tivadar: A balatonmelléki vasút földtani szelvénye. (Vetített képekkel.)

Rohitschi „Styria-formás“ Gyógyviz.

Gyomordaganatok és görcsök, Orvosilag Brighi-féle vesegyuladasok, ajánlva! gége- és légcső-katarrhus, gyomor- és bél-katarrhus, húgysavas diathesis, Kifünő gyógy-czukorbetegség, eredmények! nehéz székelés, és majbetegség ellen. Nagybani raktár Magyarország részére: Hoffmann József Budapest, V., Báthory-utca 8. szám.

Olvasóinkhoz!

Az „Üstökös“ április 1-ével új előfizetést nyit lapjára. Az „Üstökös“ hazánk egyik legjobb élel lapja, mert minden héten számtalan színes képen kívül, tárczát, humoros elbeszéléseket és élczeteket közöl. Állandó alakjai közfelfűnőst keltenek és e mellett nem tartalmaznak trágár, bántó és bármely tetszetős formába öltöztetett izléstelen-égeket. Minden új előfizetű, ki most fizet elő az Üstökösre, ingyen kapja az április hó végén megje-őő

„ÜSTÖKÖS ALBUM“-ot mely 100 oldalra terjedű díszes kötet lesz érdekes szűveggel

Minden új előfizetű megkapja szűn-kívül ingyen a tavalyi bekötűtt évf lyamat csak a bekötűsért számítunk fel 2 koronát és 1909. január 1-től megjelent számokért 1 koronát.

Előfizetési árak: 1/4 évre áprilistól-juliusig ... kor. 3.- 1/2 " " októberig " 6.- 3/4 " " decemberig " 9.- Utalványozim!

„Üstökös“ kiadóhivatala Budapest, V., Váci-körűt 72. szám.

Magyar királyi államvasutak. Üzletvezetűség Szeged. 12828/909. szám. III.

PÁLYÁZATI HIRDETMEŊY.

Az Anina állomásán megűresedű p. u. vendűglő bűrletére ezennel nyilvános pályázat hirdetűtik. A bűrlet fenti vendűglőre neáve 1909. évi május hó 26-ával veszi kezdetűt és tart ezen idű-ponttól számított öt éven át, vagyis 1914. évi május hó 25-ig. Bűrletnek a követűző helyisűgeek bocsáttatnak rendelkezűsűre: két szoba, egy cselűdszoba, egy pinczűrszoba, egy konyha, egy italmérű és egy III. oszt. étterem.

Megjegyezűtetik, hogy a vendűglő III. osztályu várű- és étterem fűtűse és világlűsáának felűt a magyar királyi államvasutak viselik.

Az egy koronás bűlyeggel ellátott és „Ajánlat a magyar királyi államvasutak fent kiűrt Anina állomása pályaudvarán levű vendűglű fűzletre“ felirattal lepecsűtelt, borítűkba zart, nemkülűmben kellű okmányokkal felszerelt ajánlatok 1909. évi április hó 30-ig déli 12 óráig az alűlűt fűzletvezetűség általános osztályu fűnűkűnél (Üzletvezetűsűgi palota II. emelet 1. sz. ajtű) vagy szűműlyesen, vagy kir. posta útján benyűjtandűk.

Bánatpénz fejűben a bűrletre 200 azaz kettűszáz korona készpénzben vagy állami letűtre alkalmas értűkűpapírokban a szegedi üzletvezetűség gyűjűtű-pénztáránál 1909. évi április hó 29-én déli 12 óráig vagy szűműlyesen vagy kir. posta útján bekűldendű.

Az értűkűpapírok a budapesti vagy wieni tűzszűdűn legűtűbűbű jegyzett 14 napnál nem rűgűbb, a napi értűket meg nem haladű napi árfoalyam csak 90 százalűk szerűnti értűkűben számítottatnak.

Kűzpénzben letett összeg után kamat nem fűzűtetűk. Az ajánlatban a letűtel megűrtűtűnt megemlűtűndű ugyan, de a letűtrűl nyert elismervűny nem csatolandű. A vendűglű bűrletűre vonatkűű feltűtelek a nevezett üzletvezetűsűg forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. em., 14. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinűthetűk, miűrt is az ajánlattevűkrűl feltűteleztűtik, hogy feltűteleket ismerik s azokat magukra nézűve egész terjedelműkben kötelezűknek elfogadjűk.

A fentebbi feltűtelűtűl eltűrű vagy w kűtűűbű határidűn túl beűrkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek távirattalag tűtűtűnek s vűgűl olyanok, melyekre nézűve az elűirt bánatpénz le nem tűtűtetű, figyelembe vétűtni nem fognak.

Az ajánlatok kűzűtt a választás szabadon, a bűrűsszűgre való tekintet nélkül tűrtűnik. Szeged 1909. márcűsűs hűban.

Az üzletvezetűsűg.

TÖRVÉNYSZÉK.

A nagyszerb pör.

Zágráb, április 6.

A zágrábi pör mai tárgyalásán óriási botrány játszódott le, melyet a kir. ügyész azzal provokált, hogy felolvasta egy budapesti lap április harmadikán megjelent számának vezércikkét, amely hivatkozással az egyik vádlott állítására, többek között azt mondja, hogy a vizsgálóbíró a vádlottakhoz tendenciózusan intézte a kérdéseket és hogy magyar politikuskat gyanúsított meg.

Az ügyész: Ez nyilván Kossutics vizsgálóbíróra vonatkozik. Megállapítom, hogy Kossutics vizsgálóbíró a kihallgatások folyamán soha nem követett el ilyen eljárást.

A vádlottak (izgatottan ugrálnak fel): De bizony megette... Bizonyítani tudjuk.

Az elnök: Csend legyen, mert husvétkor bőjtölni fognak!

Egy vádlott: Én hallottam.

Másik vádlott: A vizsgálóbíró a magyarok belgrádi látogatását is emlegette.

Harmadik vádlott: Medakovic védőnek azt mondta, hogy ezt a pört Budapesten kellene tárgyalni. Budiszavljevics is hallotta.

Az elnök: Csend legyen, mert kénytelen lesznek fizetési eszközökhöz folyamodni.

Az ügyész: Több mondanivalóm nincs. Csak konstatálni kívántam, hogy a vizsgálóbíró alap-talanul vádolják.

Budiszavljevics Bude védő reflektálni óhajt az ügyész szavaira. Az ügyész tiltakozik ez ellen. Az elnök nem engedi meg a védőnek, hogy felszólaljon. Bekics Pera vádlott is szót kér. Ő sem kap rá engedelmet.

Ere az ítélőtanács visszavonul, hogy határozzon. Az ügyész ben marad a teremben. A vádlottak felugrálnak és feléje kiáltanak:

— A vizsgálóbíró azt mondta, hogy magyar politikuskok is követték el hazaárulást.

— Tanuk vannak rá.

— Kikelt a függetlenségi párt ellen.

— Így nem lehet vizsgálatot vezetni.

Az ügyész halvány arccal néz a kiáltások felé. Egy szót sem szól.

Nagy zivaj támad, melyben nem lehet megérteni az egyesek szavát.

Végre bejön az ítélőtanács. Az elnök kihirdeti a határozatot. Az ítélőtanács az összes vádlottakat öt napra kizárja a tárgyalásból, azonkívül Bekics vádlottat illetlen magaviseletért két napra és Pribicevics Ádámot, meg Gurics Györgyöt egy-napi bőjtöléssel szigorított sötét zárkára itéli.

A szolgák hozzálátanak a vádlottak kivzetéséhez. Ismét nagy láma kerekedik. Kacsar Szteván vádlott ezt harsogja:

— Akasszanak fel bennünket! Hiszen az ítélet úgy is megvan már. Felesleges itt minden tárgyalás.

Oracionesia: Hitványság, amiket velünk művelnek.

És még számos kiáltozás hangzik el. Az elnök hasztalan szól rá az illető vádlottakra. Mikor az utolsó vádlottat is kikisérték a teremből, az ügyész jelentette, hogy mi történt a szünetben. megnevezte a vele szemben illetlenül viselkedő vádlottakat és kérte megbüntetésüket.

Az elnök: Majd később fogunk határozni.

Ezután a napirendre tértek és kihallgatták a soron levő harmincznegyedik vádlottat. *Ervatyania* Dmítar ötvenegy éves nő dubiczi községi előjárót és földbirtokost. Nem mond semmi érdemleges dolgot. Az elnök utóljára ezt kérde tőle:

— Ismeri Naszticsot?

A vádlott: Nem ismerek. Én azt hiszem, hogy Nasztics nem is él. (Zajos derültér.)

Rövid szünet. Utána az elnök kihirdeti, hogy az ítélőtanács Oracesanin, Gurics, Bekics, Malohabics, Momcsilovics és Gájics vádlottakat az ügyészszel szemben a szünetben tanúsított illetlen viselkedésükért egy-egy napi elzárásra itéli.

Következett *Ervatyanin* Dusan vádlott, huszonöt éves nőten dubiczi kereskedő kihallgatása, amely eltartott a déli szünetig, majd folytatódott a délutáni tárgyaláson.

Szünet után dr. *Medakovic* reflektál az ügyész kijelentéseire. Elismeri, hogy Kossutics *Medakovic* kijelentéseit a vádlott előtt ismételte az ügyésznek de félreértés forog fenn e kijelentés értelmezését illetőleg. Dr. *Medakovic* beszéde további folyamán diffikultálható kifejezéseket használ, emiért elnök megvonja tőle a szót.

Accurti ügyész hangsúlyozza, hogy információit felesketett törvényszéki személyiségtől szerezte, úgy, hogy inszinuációról egyáltalában nem lehet szó.

Medakovic erre reflektálni akar, miután azonban nem veszi figyelembe az elnök figyelmeztetéseit, az elnök megvonja tőle a szót. Ezután folytatták *Hrvacsanin* Dusan kihallgatását. Ezután a tárgyalást berekesztették és folytatását husvét utánra halasztották.

Budiszavljevics védő a *Kel. Ért.* tudósítója előtt elmondotta azt, amit délelőtt akart elmondani az ügyész kijelentéseire. Valótlanság — ugymond — a vizsgálóbíró czáfolata és ezt mindaddig fenntartom, míg Kossutics vizsgálóbíró ki nem hallgatják és vallomására meg nem esketik. Az ügyésznek nincs joga kijelentéseket tenni a vizsgálóbíró helyett, miután az ügyész nem tudja, hogy mit beszélt a vizsgálóbíró a vádlottakkal ezellájukban. Végül semmisségi panaszt akartam bejelenteni, mert az elnök megengedte az ügyésznek, hogy a vizsgálóbíró eljárására vonatkozólag kijelentéseket tegyen.

A „Pokret“ című zágrábi ujság mai száma jelenti, még pedig a közlemény állítása szerint feltétlenül megbízható forrásból kapott értesülése alapján, hogy Kossutics vizsgálóbíró Zimonyba utazott, ahol vizsgálatot fog vezetni annak a kihallgatására, hogy kik voltak azok a magyarok, akik Belgrádban jártak és hogy mikről tanácskoztak.

§ *Kossuth Lajos Tódor* mint tanu. Érdekes ügy foglalkoztatja most a budapesti polgári törvényszéket. Fejér Márton budapesti ügyvéd 90 ezer korona ügyvédi költség erejéig pert indított *Fratelli Feltrinelli* milánói cég ellen. Szerinte az alperes cég dr. Fejér Márton, a cég jogtanácsosa közreműködésével ugyanis megvásárolta a szász egyetemi erdőköt tizennyolcz millió koronáért. A cég tagadásba vette a költségjegyzék egyes tételeit, mire az ügyvéd több előkelő tanura, többek között *Kossuth Lajos Tódorra* is, hivatkozott. *Kossuth Lajos Tódor* mára idézte be kihallgatás végett *Mezey* bírót. Ma délben 1 órakor jelent meg *Kossuth Lajos Tódor* dr. *Kéler Zoltán* alperesi ügyvéd kíséretében *Mezey* bírót II. emeleti szobájában, ahol a bírót zárt ajtó mögött nyomban kihallgatta.

§ *Az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület* rendes igazgatósági ülést tartott, amelyen résztvettek: *Grócsák Károly* kuriai bírót, elnök, *Bubla Ferenc* ítélőtáblai tanácselnök, társelnök, továbbá *Wettstein Gyula* kuriai bírót, *Márkus Dezső* kuriai kisegítő bírót, *Geiger Dezső* soproni törvényszéki elnök, *Hajdu Géza* trencsényi törvényszéki elnök, *Wittich József* brassói törvényszéki elnök, *Pap Domokos* dévai törvényszéki elnök, *Stipl Károly* kecskeméti törvényszéki elnök, *Varga Nagy István* pécsi táblabíró, *Gáthy Bálint* debreczeni ügyész, *Somlyódy István* szegedi járásbíró, *Andorffy Károly* budapesti V. ker. járásbíró, *Huber Ottó* berettyóújfalusi járásbíró, *Benyovits Lajos* törvényszéki bírót igazgatósági tagok. Az előterjesztett folyó ügyek elintézése után az igazgatóság behatóan foglalkozott az immár türethetetlen állapotokat teremtett bírósági ügyvitel egyszerűsítésének kérdésével, és az egész kérdést feldolgozó tervet kidolgozását határozta el, majd a fegyelmi törvény ujjáalkotásának kérdését vették tárgyalás alá.

§ *Elítelt apagyilkos.* A szabadkai törvényszék *Bartos János* madarasi legényt, ki apját azért, mert anyját megverte, egy ölmos bottal agyonütötte, az esküdtszék verdiktjére nyolcz évi fegyházra ítélte.

§ *A közigazgatási bíróság beosztása.* A közigazgatási bíróság tanácsának beosztása az év végéig a következő: *Közigazgatási osztály:* Első tanács: Elnök dr. *Wlassics Gyula*, bírák dr. *Jeszenszky Sándor*, dr. *Szinyei-Merse József*, *Gózonny László*, *Nagy János*, jegyzők *Földváry Mihály* és dr. *Nikolics Sándor*; a tanács minden kedden az Uri-utcai első számú tanácsteremben ülészik. Második tanács: Elnök dr. *Wlassics Gyula*, bírák dr. *Leóvey Sándor*, dr. *Krajtsik Ferenc*, *Tóth Dezső* és *Harmos Gábor*, jegyző *Halász Sándor*; a tanács szerdán az Uri-utcai első számú tanácsteremben ülészik. — *Pénzügyi osztály:* Első tanács: Elnök *Szilassy Aladár*, bírák *Reviczky Ambrus*, *Benedek Sándor*, *Simon Dezső*, *Bárczy László* és dr. *Gulya László*, jegyző dr. *Kovács Ferenc*; a tanács minden pénteken az Uri-utcai első számú tanácsteremben tart ülést. Második tanács: Elnök *Hammer Károly*, bírák *Sáryi Guidó*, *Dessewffy Marcell*, *Baróti Ede* és *Adolf Sobestyan* dr.; jegyző *Bieber Gyula* és dr. *Ajtay József*; a tanács kedden az Uri-utca harmadik számú tanácsteremben ülészik. Harmadik tanács: Elnök dr. *Szekély*

József, bírák báró *Abele Rezső*, *Makay Dezső*, dr. *Horváth Odón* és *Andrassy Antal*, jegyző *Simontsits Lajos* a tanács csütörtökön az Uri-utcai harmadik számú tanácsteremben tart ülést. Negyedik tanács: Elnök *Teleszky Ferenc*, bírák dr. *Heil Fausztin*, dr. *Csikay Károly*, báró *Felitsch Berthold* és dr. *Kardos Kálmán*, jegyző *Végh Odón*; a tanács kedden az Uri-utca második számú tanácsteremben tart ülést. Ötödik tanács: Elnök *Szilassy Aladár*, bírák *Zubkovic Arzen*, *Szentkirályi Lajos*, *Koczán Samu* és dr. *Hensch Aurél*, jegyző dr. *Poles Félix*; a tanács szerdán az Uri-utcai harmadik számú tanácsteremben ülészik.

§ *Halálra ítélt csecsemő.* *Flattner Ottilia* cselédleány az év március havában szolgálati helyén egy életerős fiugyermeknek adott életet s hogy szegényének gyümölcsöt elpálasztja, az ártatlan csecsemő nyakát egy madzaggal szorította össze, azután pedig egy bőröndbe zárta be. Rémes tette után mintha mi sem történt volna, tovább végte házi teendőit. A házbelieknek azonban feltűnt a leány feltűnő sápadtsága s orvost hívtak. Az orvos aztán konstatálta, hogy a leány szülessen ment keresztül. Erre azután keresni kezdték a csecsemőt s ezt meg is találták. Az elalált gyermeket hosszas kísérletezés után sikerült végre eszméletre hozni. A megmentett gyermeket nyomban kiadták gondozás és ápolás végett a belenczháznak. A lelketlen anya ellen gyermekölés kísérletének büntette miatt indult meg a vizsgálat. Ma tárgyalta ezt a bűntudat a büntető törvényszék dr. *Tholdt* bírót elnökléte alatt ítélező tanácsa. A tárgyaláson a beismerésben lévő leányt a bíróság 3 hónapi fegyházra ítélte, ebből is kitöltöttnek vett egy hónapot az elszervezett vizsgálati fogsággal. Az ítélet jogerős.

SPORT.

( ) *A Magyar Athletikai Szövetség közgyűlése.* A Magyar Athletikai Szövetség szombaton este tartotta dr. *Bárczy István* polgármester elnöklésével tizenharmadik rendes közgyűlést, amelyen negyvenegy egyesület képviseltette magát. A közgyűlést *Bárczy István* elnök tartalmas, magas színvonalú beszéddel nyitotta meg. A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után *Sztankovits Szilárd* szövetségi titkár évi jelentésében beszámolt a szövetség elmúlt évi tevékenységéről. Az évi jelentésből kitént, hogy a MASZ-nek ez idő szerint ötven-negy tagegyesülete van. A szövetség működésének kultuskormány és a székesfőváros is elismerte a mennyiben a közoktatásügyi minisztérium évi kétezer korona, a székesfőváros évi ezer korona állandó segélyvel támogatta a szövetséget. Megemlékezett azután a jelentés a MASZ és a MOTESZ közt lefolyt harc befejezését jelentő egyezményről, amelyet annak idején a két szövetség nevében a MASZ részéről dr. *Bárczy István* és *Brüll Alfréd*, a MOTESZ részéről pedig gróf *Teleki Sándor* és dr. *Nagy Emál* kötöttek. Részletesen kiterjeszkedett azután a jelentés az elmúlt év sporteredményeinek ismertetésére, majd beszámolt a szövetség szakosztályainak agilis működéséről. Ez idő szerint a szövetség négy szakosztályban: az atletikai, a vívó, a birkózó és a testnevelési szakosztályban fejt ki tevékenységét. A titkári jelentés után dr. *Hajdu Marcell* pénztáros a szövetség kedvező anyagi helyzetéről számolt be. Az elmúlt évben 3896 korona 75 fillér bevétellel szemben 2276 korona 63 fillér kiadás merült fel, tehát a pénztári fölöleg 1620 korona 12 fillér volt. A szövetség tiszta vagyona 5380 korona 12 fillér. Az évi jelentés megkérdezte és a fölmentések megadása után *Stielly Gyula* indítványára a közgyűlés egyhanguan kimondotta, hogy a szövetség vezetősége és tanácsa által követett sportpolitikai irányt és vezetést minden tekintetben helyesli.

Végül a választás következett, amelynek eredménye ez: Elnök: dr. *Bárczy István* (VFVC.), alelnökök: dr. *Gerenday György* (MAC.), dr. *Klupathy Jenő* (BEAC.), titkár: *Sztankovits Szilárd*, pénztáros: dr. *Hajdu Marcell* (NVC.), ellenőr: *Hódy Lajos* (Posta-tak.), jegyző: *Szalai Ernő* (Köb. TE.), tanácsstagok: dr. *Alfay Zoltán* (BPTSE.), *Bartay Oszkár* (KAC.), dr. *Botzenhardt János* (OTE.), *Fischer Mór* (Tör. SE.), dr. *Földváry György* (WVC.), dr. *Füzesséry Zoltán* (MUE.), *Hajós Zsigmond* (FVC.), dr. *Karafiáth Jenő* (BEAC.), *Kelemen Kornél* (BEAC.), *Lauber Dezső* (MAC.), *Lindner Ernő* (MAFC.), *Malaky Mihály* (FTC.), *Maróti Géza* (MAFC.), dr. *Nagy Béla* (MAC.), *Nagy László* (WVC.), dr. *Polányi Dezső* (MAC.), dr. *Schneider Béla* (FTC.), *Sütér Gyula* (FVC.), dr. *Speidl Zoltán* (BEAC.), ifj. *Stielly Gyula* (BAC.), *Szathmáry János* (AAK.), *Szokolay Alajos* (MAC.), dr. *Tatács Péter* (MAC.), *Werkner Lajos* (NVC.), *Zulavszky Béla* (MAC.) Pótagok: *Adámfi János* (Szegedi VE.), *Egry Aladár* (Pécsi AC.), *Sonnecker Sándor* (Temesvári AC.), ifj. *Vass Gusztáv* (Aradi AC.), *Vadász Dezső* (SKK.), *Visnya Aladár* (PAC.) Számvizsgálók: *Havas Lajos* (BAK.), *Vadász Dezső* (SKK.)

Angol készpénzrendszerü

országosan ismert első-rangú uri szabó-termek szállít mérték szerint, kifogástalan kelméből, többszöri próbával.

Atmeneti kabátot	35 frtért
angol kelméből)	
Felöltöt	30 „
Smoking-öltönyt)	35 „
selyem béléssel)	
Prima munka. Prima utcai öltönyt	30 „

IV., BELVAROS,
Magyar-u. 3.
I. emelet,
Kossuth L.-u. mellett,
Telefon 116-98

KÖZGAZDASÁG.

Lánczy Leó Meránban. Lánczy Leó, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke holnap, szerdán délután két heti tartózkodásra feleségével együtt Meránba utazik.

Uj papírok a tőzsdén. Ismeretes, hogy 1908-ban a Városi Villamos Vasutársaság nyolczadfél millió korona 4½%-os kötvényt bocsátott ki, melyet a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és az Anglo-Osztrák Bank vett át. A kötvények eddig a bankok tárczáiban voltak. Most a két bank azt tervezi, hogy a kötvényeket a budapesti és a bécsi tőzsdén jegyeztetni fogja.

A Tőzsde segítőegyletének új alapító tagjai. A budapesti áru- és értéktőzsde segítőegyletét alapítótagokul újabb a következők jöttek be: a Magyar Agrár- és Járulékbank Rvt. 400 koronával, Weidinger Miksa és Strasser Imre dr. tőzsde-tanácsosok egyenként szintén 400 koronával, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság pedig 1600 koronás alapítványát 1800 kor.-ra emelte fel.

A Linzer-féle szeszgyár megszűnése. Ismeretes, hogy a Váczi Linzer-féle szeszgyár tárgyalásokat folytatott a Leipziger, az Egyed, a győri, a temesvári és az aradi szeszgyárakkal közel 20.000 hektoliter szeszkontingensének az eladása dolgában. A tárgyalások eredményteljesen jártak, amennyiben az egyesült gyárak kontingensük arányában hektoliterenként 85 koronáért megvásárolták a Linzer-gyár kontingensét. Ezt az üzleti megállapodást legutóbb helybenhagyta a pénzügyminiszter is. A Linzer-féle gyár ez évi szeptember 1-én szünteti be az üzemét. A Linzer-cég a felszabaduló gyár helyén bérházakat fog építtetni.

A Fonciére Pesti Biztosító Intézet zárszámadata. A Fonciére Pesti Biztosító Intézet április 15-én fogja ez évi rendes közgyűlést megtartani. A zárszámadataiból, melyeket ez az intézet az 1908. évre vonatkozólag nyilvánosságra hozott, a következők lényegesebb számadatokat veszszük át: A múlt évi díjbevétel a törlések levonása után az elemi- és baleset-ágazatokban 12.703.321.51 koronát és az életbiztosítási ágazatban 4.425.157.44 koronát, összesen tehát 17.128.478.95 koronát tett ki, míg a későbbi évekre esedékes tűz- és baleset-ágazatbeli díjkötelezvények és díjváltók összege 31.893.351.31 koronára rugott. Az életbiztosítási állomány az elmúlt üzleti évben 100.064.844 korona tőkét és 47.139 korona járadékot tett ki. A díj- és nyereség-tartalékok, valamint a díjhatások 29.266.339.95 koronát tesznek ki. Az intézet összes tartalékai a nyereség-tartalék ez idei javadalmazása után 1.937.364 koronával szaporodtak. Az intézet tőkét a képviselőségeknek levő készpénzállomány, a folyószámla követelések és a képviselőségeknek és feleknél künn levő egyenlegek bevonása nélkül a következőképen vannak elhelyezve: Pénztári készpénzállomány az intézet központi székhelyén 179.465.16 K. Hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő követelésekben 4.088.145.76 K. Az intézet budapesti, wieni és prágai tehermentes házaiban 3.326.466 K. Állampapírokból, vasuti részvényekben és elsőbbségi kötvényekben, valamint óvadékképes záloglevelekben 16.431.704.45 K. Tárcazebeli váltókban 259.785.75 K. Jelzálogkölességekben 75.373.12 K. Az intézet életbiztosítási kötvényeire adott kölcsönökben 3.754.480 K. Az 1908. évre kimutatott 272.900.58 korona nyereségből részvényenként 14 korona (7 százalék) osztalék kifizetésre fog indítványba hozni.

A temesvári tőzsdeépület jegyzései. A Temesvári Lloyd-Társulat tegnap tartotta meg rendes évi közgyűlését. A közgyűlés során beszámoltak arról, hogy a Temesvári emelendő tőzsdeépület és a Lloyd-székház céljaira eddig magánosok és intézetek 406.200 koronányi részjegyet jegyeztek.

A Józsefvárosi Kisiparosok és Kiskereskedők Köre. Vasárnap délután megalakult a Józsefvárosi Kisiparosok és Kiskereskedők Köre. A megjelentek száma megközelítette az ezret. A közgyűlés elnökül egyhangulag Pataky Lászlót választotta meg, aki elfoglalván az elnöki széket, kifejtette a kör programját és a jövő teendőit. Végül az elnök megállapította, hogy a körbe való felvételre eddig 1731 tag jelentkezett, amit a közgyűlés tudomásul vett. Majd a tisztikart és a választmányt választották meg.

A Bessenyei csemegeüzlet — fizetésektelen-sége. Az Andrássy-úton levő Bessenyei Géza-féle csemege- és hentes-üzlet — fizetésektelen. A cég tulajdonosa, Bessenyei Géza néhány héttel ezelőtt meghalt, az üzlet, amely a főváros egyik legfor-galmasabb és legnépszerűbb üzlete, az özvegy ke-

zén maradt. Ugy látszik, hogy az üzlet, dacára dének forgalmának, még sem volt jövedelmező vállalkozás, mert az üzlet jelenlegi tulajdonosa — mint a bécsi hitelezői védegyelet jelenti — fizetéseit beszüntette s hitelezőivel egyezséget akar kötni. A hitelezőknek 50 százalékat ajánl.

Az osztályosajáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

80.000 koronát nyert: 2272.
10.000 koronát nyertek: 11084 100054.
5000 koronát nyertek: 13373 76259 87810 124818.
2000 koronát nyertek: 3851 22115 28000 33699 34695 35154 46662 50866 58801 58057 68364 71649 72720 78408 83267 86495 103323 108263 115941 122126.

1000 koronát nyertek: 850 1483 7287 9127 9985 10144 15510 16314 20453 21031 22901 24419 25112 25899 27317 30825 31412 33203 35751 37826 40782 49524 52479 53596 59050 63405 80507 82812 83240 85314 89830 92124 96048 97762 99619 99713 110530 114958 115497 117458 117875 117890 124807 37484.

500 koronát nyertek: 713 719 771 1711 2938 5684 7831 9755 10577 11131 18353 21523 21951 23623 27560 27603 27975 28200 29302 30618 31245 32516 33169 35813 38914 44774 45926 46233 54336 54666 56487 56531 59654 60844 60953 61952 63733 66533 68573 70241 70346 70822 71432 72686 78658 79146 79346 81467 83834 84450 85316 88097 89002 89063 90745 90865 91866 92373 94845 97277 98310 101375 101376 103843 104680 106867 108545 108867 116198 121417 121907 124129. — A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

A mai húzás 80.000 koronás főnyereményét 2272 számú sorsjegye 8/8-ad részben Gaediche-bankház (Kossuth Lajos-utca 11.) szerencsés ve-vői nyerték.

Az O. M. G. E. a száritott szeszmoslák kivitele ellen. Az új szeszadótörvény 88. §-ában ki van mondva, hogy a kontingens elvonása esetén hektoliterenként 65 korona kárpótlásban csak azok az ipari szeszgyárak részesülnek, melyek a moslákot nyers, vagy száritott állapotban hazai gazdaságoknak adják át. Ezen rendelkezése azonban a törvénynek nem érvényesülhet, mert a pénzügyminiszter 1908. évi 98.559 számú rendeletének 31. pontjában a törvény teljes mellőzésével az ipari szeszgyáraknak megengedi, hogy azon esetben, ha ki tudják mutatni, hogy negyedévről-negyedévre a moslákot hazai gazdaságokban elhelyezni nem tudták, kártalanítási igényük elvesztése nélkül azt a külföldre vihetik. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület sérelmesnek találván a rendeletet, annak visszavonása érdekében már korábban felterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez és a földmivelésügyi miniszterhez. Tekintettel azonban arra, hogy ez ügyben mindeddig döntés nem történt, kérvénnyel fordult az O. M. G. E. a képviselőházhoz, hogy a Ház a szeszadótörvény 88. szakaszában kimondott rendelkezésnek szerezzen érvényt.

Fizetésektelen-ségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésektelen-ségeket közli: Honig Adél, kereskedő, Kaposvár; Schön Mór, kereskedő, Szatmár; Szabó Mór, kereskedő, Henáda; Grünwald Sándor, kereskedő, Varasd; Nikolic Fülöp, kereskedő, Zimony.

Változások a brassói és a kolozsvári gyorsvonatok menetrendjében. A budapest—szolnoki vonat nagy forgalma, amely mellett még folyton emelkedik is, immár teljesen lehetetlenné tette azt, hogy az Aradon és a Kolozsváron át Predeal felé közlekedő, nemzetközi szempontból is fontos, nagy gyorsvonati járatok akadálytalanul lebonyolításának. A Máv. e bajon segítő, a Budapest, Arad, Tövis, Brassóba induló s onnan érkező, valamint a Budapest—Predeal felé induló s onnan érkező gyorsvonatokat, amelyek eddig a keleti pályaudvaron közlekedtek, nemsokára a nyugati pályaudvarra helyezi át. Ezeknek a vonatoknak menetiránya is megváltozik. Eddig a szolnok—rákoski utvonalon jártak, az új menetrend életbeléptetésével azonban a szolnok—czeglédi vonalon fognak közlekedni. Ennek az intézkedésnek az a célja, hogy a rákosújvási vonal és a keleti pályaudvar forgalmát csökkentse. A szolnok—czeglédi s a czegléd—budapesti vonalrészén már kiépítették a második vágányt s a forgalom szaporítása folytán szükséges állomásbővítések, kiterők építése s a kiegészítő munkák is befejeződtek, úgy hogy ezen a vonalon, ahol az utolsó tíz esztendő-

ben a forgalom 35—40 százalékkal emelkedett s az új gyorsvonatok bevezetése által még inkább emelkedik, akadálytalanul bonyolíthatják le a forgalmat. Az említett gyorsvonatok új menetiránya, indulási és érkezési idejének új beosztása valószínűleg már a májusi menetrendben fog kifejezésre jutni. A nyugati pályaudvaron is történt gondoskodás, hogy az új vonatok a pályaudvar forgalmába beállíthatók legyenek. A helyi vonatok az állomási épületen kívül épített vágányokon fognak indulni és érkezni s az állomási épület előtt még a millenárius kiállítás esztendejében épített fedett peront is sürűbben használják a vonatok indításának és érkezésének céljaira.

A telefon terjedése. A kereskedelemügyi miniszter rendelete alapján a Zólyom vármegyében fekvő garampóteri törvényhatósági távbeszélő-központ április 11-től kezdve résztvesz a belföldi helyközi távbeszélő forgalomban.

A balatonvidéki vasut megnyitása. A balatonvidéki vasut munkálatai, amint értesülünk, annyira haladtak, hogy most már csak a részletmunkákat kell befejezni, hogy a vasutat megnyithassák. Néhány hét alatt előreláthatólag teljesen elkészülnek a munkálatokkal s ha valami különösebb eset nem fordul elő, úgy a vasut megnyitását a kitűzött időben, május 15-én megtarthatják.

A tavaszi vásárt berekesztették. A IV. tavaszi vásárt ma délután 4 órakor ünnepélyesen berekesztették. A vásár igazgatóságához Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter meleghangú táviratot írt, melyben a tavaszi vásár lakomájáról küldött üdvözlő feliratot köszönte meg. A tavaszi vásár elnöksége nyomban a vásár bezárása után összegyűlt és elhatározta, hogy a vásárt a jövő évben is megtartja, annak előkészületeit haladéktalanul folyamatba teszi és a jövőben állandó irodát tart.

A Generali forgalma. Az Assicurazioni Generali biztosítási osztálynál: márczius hóban 1882 ajánlat 15.737.903 korona 60 fillér biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 1619 kötvény 12.388.040 korona 08 fillér biztosítási összegre állított ki. F. évi január 1-je óta 5229 ajánlat 46.371.596 korona 36 fillér biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 4451 kötvény 38.445.336 korona 17 fillér biztosítási összegre állított ki. Az 1909. január elseje óta bejelentett károk összege 2.386.621 korona 79 fillérre rug. Az életbiztosítási osztály kimutatott állománya 1908. december hó 31-én 132.855 kötvény után 972.108.481 korona 17 fillér tőkét és 1.846.873 korona 60 fillér járadékot tett ki, amire készpénzben 283.242.702 korona 29 fillér van tartalékba helyezve. Az 1908. évben az életbiztosítási osztály által kifizetett károk 16.675.839 korona 14 fillért tettek ki s az összes ágazatoknál a társulat alapítása óta (1831.) az évenkénti kimutatások szerint fizetett károk 938.794.591 korona 91 fillért tesznek ki. A biztosítás minden pótdíj nélkül érvényben marad a teljes összeg erejéig, ha a biztosított népfelkelési kötelezettségénél fogva hivatott be. Abetörésselopás elleni biztosítási osztálynál ugyanezen hónapban 67 káreset jelentett be 20.153.42 korona összeggel, f. évi január 1-je óta 231 káreset 75.710.51 korona összeggel került bejelentésre.

A zálogházi közvetítők ellenőrzése. Az a sok panasz, amely a zálogházi közvetítők visszaélései miatt merült föl, még 1906-ban arra bírta Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minisztert, hogy szigorítsa a közvetítők működésének ellenőrzését. A miniszter föllépése javított is a türethetetlen állapotokon. Ennek tudható be az is, hogy a közvetítők száma 1906. év óta 39-ről 21-re csökkent. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter most újabb rendeletben utasította a zálogházak igazgatóságát, hogy az esetleges visszaélések megelőzése és megtorlása körül továbbra is a legszigorúbban járjanak el és hogy a rendőrhatalóságok által elmarasztalt, vagy az igazgatóság által ismételtlen megbírságot köztvitőtől a jogosítványt haladéktalanul vonják el.

Hajózási hírek. A Dunagőzhajózási Társaság közhírré teszi, hogy Százhalombatta megállóhely e hó 7-én az összeforgalom részére megnyílik.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

3 UJ SZÓ...

"ALTVATER"

GESSELLER

BUDAPEST.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, április 6.

A készáru piacra a tegnapi deroute hatása alatt, ma kifejezetten lanyha volt az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak, csak keveset vásároltak és tegnapi árakat sem voltak hajlandók fizetni. Mivel másrészt az eladók sem nagyon öröklődtek, hogy tudjanak az árujukon, csak korlátolt forgalom fejlődött ki, melynek folyamán mindössze alig 9000 q buza kelt el a tegnapiaknál 25-30 fillérrel olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 29.55 korona volt 80 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 27.20 korona 76 kilós adai úszkös buzáért. Egyéb gabonaneműek közül rozs, árpa és zab 20-20 fillérrel, tengeri 5 fillérrel olcsóbb, korpá változatlan. Forgalmába került: 200 q rozs 19.60 koronás áron és 800 q zab 17.60-18.20 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet kedvtelentül és a tegnapi zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg; a forgalom folyamán jóformán kizárólag a kulissz nagyobb arányú tevékenységére elég élénk üzlet mellett folyvást változott az irányzat, mi mellett hol felfelé, hol pedig lefelé irányultak az árfolyamok és így folyvást, még pedig elég tág keretben ingadoztak. Az áprilisi ügyletekre, keddi nap lévén, ma nem volt felmondás, mivel a szállítási nap ugyanis vasárnapra esne. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképen az áprilisi buza 22 fillérrel, a májusi buza 4 fillérrel, az októberi buza 16 fillérrel, az októberi rozs 20 fillérrel, a májusi tengeri 10 fillérrel emelkedett, ellenben az áprilisi rozs 4 fillérrel és az áprilisi zab 6 fillérrel gyöngült.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	28.25-28.75
"	76	27.30-28.00	80	28.50-29.05
"	77	27.90-28.50	81	28.90-28.25
"	78	28.20-28.70	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	27.90-28.65
"	76	27.45-27.85	80	28.25-28.60
"	77	27.75-27.90	81	—
"	78	27.90-28.30	82	—
Pestvidéki	74	—	78	27.95-28.85
"	75	—	79	27.95-28.50
"	76	27.60-27.90	80	28.30-28.55
"	77	27.80-28.25	81	—
Bácskai	74	—	78	28.20-28.70
"	75	—	79	28.15-28.25
"	76	27.65-28.10	80	28.40-28.80
"	77	27.75-28.30	81	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	20.05-20.20
középmínőségű új	—	—	—	20.00-20.05
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	17.80-18.60
II. rendű	—	—	—	17.30-17.10
Köles	—	—	—	—
Zab I-rendű	—	—	—	17.65-18.60
II-rendű	—	—	—	17.25-17.55
Tengeri belföldi új	—	—	—	14.95-15.25
Korpa:	—	—	—	12.25-12.60

A készáru piacra elkelt:

Buza: Tiszavidéki: 100 q 80 k 29.55 K, 200 q 79 k 29.25 K, 100 q 77.5 k 28.80 K, 100 q 77.5 k 28.40 K felső, 100 q 77 k, 100 q 77 k, 150 q 77 k 28.80 K.
Pestvidéki: 150 q 77.5 k 28.90 K, 200 q 76.5 k 28.70 K.
Bácskai: 100 q 78.5 k 28.80 K.
Kalocsai: 1500 q 76.5 k 28.90 K.
Hartai: 100 q 76.5 k 28.70 K.
Erdélyi: 120 q 78 k 28.70 K.
Mezőturi: 500 q 78.7 k 29.10 K.
Adai: 3400 q 77.5 k 28.40 K, 1400 q 76.5 k 27.20 K úszkös.
Szerémségi: 200 q 77 k 27.20 K rozsoa.
Rozs: 200 q 19.60 K kpf. par.
Zab: 200 q 17.70 K kpf., 100 q 17.60 K kpf., 100 q 17.90 K kpf. par.
Az árak 100 kilogrammonként koronaértékben értendők.

A határidőpiacon köttetett:

Déllelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1909-re:

Buza áprilisra	13.83-13.77-13.86-13.91-13.95-13.95-13.65
Buza májusra	13.60-13.59-13.62-13.55-13.65-13.65-13.65
Buza októberre	11.28-11.23-11.34-11.34-11.34-11.34-11.34
Rozs áprilisra	9.95-9.94-9.98-9.98-9.98-9.98-9.98
Rozs októberre	9.01-9.03-9.00-9.11-9.11-9.11-9.11
Zab áprilisra	8.68-8.69-8.69-8.69-8.69-8.69-8.69
Zab októberre	0.00-0.00-0.00-0.00-0.00-0.00-0.00
Tengeri májusra	7.38-7.41-7.41-7.41-7.41-7.41-7.41
Tengeri júliusra	7.58-7.60-7.60-7.60-7.60-7.60-7.60

1 óra 30 perccor zárulnak:

1909. áprilisi buza	13.92-13.93
1909. májusi buza	13.65-13.66
1909. októberi buza	11.34-11.36
1909. áprilisi rozs	9.98-9.99
1909. októberi rozs	9.11-9.12
1909. áprilisi zab	8.66-8.67
1909. októberi zab	7.45-7.50
1909. májusi tengeri	7.43-7.44
1909. júliusi tengeri	7.60-7.61

Budapesti gabonaforgalom.

1909. április 2-től 1909. április 3-ig.

	Erkezett	Elszállított
Buza	34954	—
Rozs	1256	—
Árpa	715	2362
Zab	8771	11394
Tengeri	44665	18729
Liszt	847	12624
Korpa	—	1947

Értéktőzsde.

Miután a politikai helyzetben az ünnepek előtt nem igen lesz változás, a tőzsde szilárd irányzatának s az értékek javulásának mi sem áll utjában. A nemzetközi értékek ma szilárd külföldi tőzsdéjelentésekre szintén magasabban zárlattak, s a bankrészvények ára is némileg javult. A Rimamurányi és Államvasuti részvények továbbá áremelkedésnek utjában állottak a realizációk s így ezek ma olcsóbban zárlattak. A helyi közlekedési vállalatok ma vásárlásokra szintén emelkedtek. A helyi értékek piacán élénk volt az üzlet: különösen az építőipari részvényeket keresték, melyek magasabb árfolyamokhoz jutottak. A járadékpiac ma valamivel gyengébb volt. A mai déli tőzsde zárata előtt azonban némi gyengülés állott be, mely az árfolyamokat némileg ellenyhította. Forgalmába került a mai üzlet folyamán: Osztrák hitel 644-645.50-644.50 koronán, Magyar hitel 732-734.75-733 koronán, Államvasut 696.50-695 koronán, Rima 544-545-543 koronán, Városi villamos vasut 265.50-266-265.75 koronán, Közuti 569-569.50 koronán, Magyar koronajáradék 92.35-92.55-92.45 koronán, Beocsini cementgyár 640 koronán, szelvény nélkül, Drasche 483-487 koronán, Salgó 566-565 koronán, Ujlaki téglagyár 325 koronán.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 644-645.50-644.75. Magyar hitel 732-734.75-733.50. Osztrák-magyar államvasut 696.50-695.50. Rimamurányi 544-545-543.75. Városi villamosvasut 265.50-266.—, Közuti vaspálya 569-569.50. Magyar koronajáradék 92.35-92.55-92.45 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 645-644.50, Magyar hitel 734-733, Osztrák-magyar államvasut 695, Rimamurányi 544-543, Városi villamosvasut 265.75, Déli vasut 107.50, Magyar koronajáradék 92.45 K.
Díjbiztosítások osztrák hitelrészvényre: Holnapra 5-6 korona, nyolcz napra 10-12 korona, április hónap végére 24-26 korona.

Utőtőzsde délután 4 órakor:

Osztrák hitel 644.25, Magyar hitel 733, Államvasut 694.75, Leszámitoló 475, Jelzálog 421.50, Rimamurányi 542.50, Városi villamos 256.60, Közuti 569

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, április 6. (Saját tudósítónktól.) A mártékadó külföldi tőzsdék kedvező irányzatot jelentettek, de az itteni piacon gabonaneműekben szemléletmást bágyadság állott be, buza 10, rozs pedig 5 fillérrel olcsóbb lett, üzleti forgalom azonban alig fejlődött ki, mert a konzum nem vásárolt. Takarmányárak egészen jelentéktelen kötések mellett változatlan áron maradtak.

Jegyzetelt buza tiszavidéki 14.80-15.15, bányai 14.25-14.95, mosoni 14-14.25, tótfelvidéki 14-14.35, délviasuti 14.05-14.40, marchfeldi 13.85-14.15.

Rozs: tótfelvidéki 10.30-10.50, csepeli 10.25-10.45, pestmegyei 10.40-10.60, délviasuti 10.30-10.50, különféle magyar 10.25-10.45, osztrák 10.20-10.45.

Árpa: morvaországi 8.60-9.80, délviasuti 8.50-9.50 K.

Magyar tengeri 7.75-8. Cinquantin 9.40-9.90.

Magyar zab 9.35-9.85, válogatott 9.85-10.25, cseh-morvaországi és alsó-ausztriai 9.60-9.75.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:

Finsen-féle lümpa fürdők szívhaj és veredényelmeszedés ellen.

Elektromágnesesgyógyítás

Röntgen sugarakkal való kezelés.

Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).

Kék fenyvel való kezelés.

Villamos hőfürdők (Elektrotherm).

Villamos fenyfürdők.

Villamos masszázs (Vibratio).

Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.

Villamos vízfürdők.

Szénsavas fürdők.

Főbb javallatok:

Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).

Ideggyengeségi állapotok.

Álmatlanság, Fájdalom.

Hüdesek (Paralysis).

Idegfájdalmak, Idegzsibák (Neuralgiák, ischiás).

Gerincvelősrövidítés (Tabes).

Szívbetegségek.

Veredényelmeszedés, Küszvény és osz, reuma, Izületi és osontbajok.

Székrekedés, Daganatok, Anyagcserebajok (Elhízó ezukorbaj, verszegénység)

Bőrbajok, Borviszketeg, Lupus.

Hajhullás, kopaszág, Szőrmentés (nőknél az arcon).

Aranyeres csemők.

— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —

Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, április 6. A mai előtőzsdén az irányzat kedvező. Jó hatást gyakorolt, hogy a török parlament elfogadta a megegyezésről szóló jegyzőkönyvet és a külföldi tőzsdék magasabb árfolyamai is kedvezően befolyásolták az itteni hangulatot. A forgalom a közeledő ünnepekre való tekintettel nyugodt, alpesi részvény sem élénk, mint volt tegnap. Poldi-kohó és Keleti vasutak részvényei lényegesen emelkedtek. A déli tőzsde megnyitáskor a forgalom nagyon csendes, a vezető árfolyamok némileg gyöngültek, mert Berlin is kedvezőtlen irányzatot jelentett. Később egészen csekély kötések mellett a vezető értékek árfolyamai alig változtak. Korlátok közt Poldi-kohó és Keleti vasut részvényei iránt érdeklődés mutatkozott.

11 órakor zárultak:

Osztrák hitel 645, Laenderbank 439, Union 537, Bankgyesület 523, Államvasut 697.50, Délviasut 107.50, Keleti vasut 557, Alpesi 657, Poldi-kohó 440, Török sorsjegy 184.50 korona.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 644.25, Magyar hitel 734, Anglo 296.50, Bankgyesület 523.50, Laenderbank 440.25, Union 536, Államvasut 695, Délviasut r. 107.25, Alpesi 655, Rimamurányi 542, Orosz járadék 97.80, Török sorsjegy 185, Poldi-kohó 450, Keleti vasut 557 K.

Reggelizés előtt fél pohár

SCHMIDTHAUER-féle

használatával oldódó áldás gyomor-bajosoknak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Elővegy 40 fillér, nagy üvegy 60 fillér.

Bécs, április 6. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos aranyjárdék 112.25. Tiszai és szeg. köles. sorsjegy 142.75. Magyar hitelbank részvény 733.75. Magyar leszámitoló és váltó részvény —, Rimamurányi 540.50. Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajárdék 92.50, 4 százalékos magyar földterhm. kötv. 93.25. Magyar nyer.-k. sorsjegy 195.—, Kassa-Oderbergi Vasutársaság —, Magyar Jelzálogbank 421.— Magyar keresk. bank —.

Bécs, április 6. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2 százalékos papírjárdék 95.45, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 116.55, 1860-as sorsjegy 155.40, Osztrák hitel-sorsjegy 466.—, Angol-osztrák bankrészvény 296.50. Bécsi Bankverein 523.25, Osztrák-magyar bank 1758. Déli vasut 106.60, Dunagőzhajózási társ. 885.—, Dohány részv. 341.—, Cs. k. arany (vert) 11.34, Német bankv. 117.18, Osztr. Lloyd 424.—, 4-2 sz. ezüst jár. 95.40—99.35, Osztr. koronajárdék 95.45, 1864-es sorsj. 268.50, Osztrák hitelintézeti részvény 64.—, Union-Bank 537.25, Osztrák Länderbank 439.50, Osztrák-magyar államvasut 694.60, Elbevolgyi vasut 458.50, Alpesi részvény 655.25, 20 frankos 19.03, Londoni váltóár 239.62, Lipótkohó 435.—, Töröksorsjegy 184.60.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE.

Berlin, április 6. A külföldi piacok kedvező irányzatára támaszkodva, az itteni tőzsde ma is szilárd irányzatú volt, bár a forgalom tekintettel a küszöbön álló ünnepekre, csak korlátozott volt. Könnyű lemorzsolódásokkal, amelyek többségben voltak és realizációkra voltak visszavezethetők, mérsékelt javulások állottak szemben. Magasabban jegyzett főleg Meridional-vasut részvénye, továbbá gőzhajós részvények és a legtöbb bányae-rték. Járdékok közül, amelyek szilárd magatartásukat megőrizték, a 3 százalékos birodalmi kölesön valamivel emelkedett. Amerikaiak tartottak voltak. Erősebben voltak ellenben kínálva Bochumiak, Rhombacher, Phönix és Gelsenkirchner részvények, valamint a Disconto Kommandit társaság részvényei. A további folyamatban az árfolyamok folytonos realizációkra további kisebb eszkendéseket szenvedtek, végül azonban mégis szilárdság kapott lábra, amely különösen bank- és bányae-rtékekben mutatkozott. Utóbbiakat a londoni szénpiacra érkezett kedvező jelentések is előnyösen befolyásolták. Az utótszói forgalom csekélyebb ingadozások mellett kedvetlen volt. Gőzhajós-részvények hamburgi eladásokra engedtek. Ezzel szemben Lübeck-Bücheniek a kedvező zárlatra 2 százalékos nyertek. A készpénzpiac ipari értékei tartottak voltak. Napi pénz 2 1/2 százalékos, magánleszámitolási kamatláb 2 százalékos.

Zárlatok jegyezték: 4-2 százalékos papírjárdék —, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 99.75, osztrák hitelrészvény 203.60, Déli vasut 17.90, orosz bankjegyek 215.10, 4 százalékos új orosz kölesön 80.95. Disconto Kommandit 190.—, Dinamitruszt 163.30, Harpeni 190.20, Unifikált török járdék —, 4-2 százalé-

kos ezüst-járdék 96.—, 4 százalékos magyar aranyjárdék 95.10, Magyar koronajárdék 93.30, Osztrák magyar államvasut 149.40, Bécsi váltóár 85.30, Olasz járdék 104.25, Alt. villamosági Edison 229.75, Gelsenkircheni 184.—, Laurakohó 194.40. Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat) április 6. 4-2 százalékos papírjárdék —, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 99.95. Osztrák hitelintézeti részvény 203.80, Osztrák-magyar államvasut 149.30, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.—, Bécsi Bankverein 132.—, Villamos részvény —, 3 százalékos magy. aranykölesön 79.30, 4-2 százalékos ezüstjárdék 99.60, Osztrák koronajárdék 96.10, Magyar koronajárdék 93.40, Osztrák-magyar bank 126.50, Déli vasut részvény 17.90, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.70, Párisi váltóár 812.33, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény —, Allandó.

Hamburg, (Zárlat) április 6. 4-2 százalékos ezüstjárdék 99.30, 1860. sorsjegy 158.75, Déli vasut 17.75, 4 százalékos aranyjárdék —, Osztrák hitelrészvény 203.75, Osztrák-magyar államvasut 144.25, Olasz járdék 103.90, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 95.10. Nyugodt.

London, április 6. Angol consol 84 1/2.

Páris, (Zárlat) április 6. 3 sz. Francia járdék 98.07, Osztr. aranyjárdék 101.—, Magyar aranyjárdék 95.75, 3 százalékos Olasz járdék 104.25, Déli vasut elsőbbségi kötv. 295.—, 5 százalékos marokkói járdék 523.—, 4 százalékos spanyol járdék 98.55 4 százalékos unifikált török jár. 94.35, Török sorsjegy 176.—, Török dohányrészvény 366.—, Osztrák földhitelintézeti 11.80, Osztr. Länderbank —, Magyar jelzálogbank 11.80, Banque de Paris 1627, Banque Ottomane 720, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 115.—, Hartmann gépgyár 518.—, Urikányi köszén 161 Váltó Amsterdama (rövid) 208.37, Váltó német piacokra (rövid) 123.66, Váltó Bécsre (rövid) 105.—, Váltó Belgiumra (rövid) 1/3, Olasz aranyváltó (rövid) 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 2/3, Csek Londonra 251.75, Magánkamatláb 1 1/8 Szilárd.

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, a mely a SCOTT-féle Emulsióban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Az Emulsió vásár... Kapható minden gyógytárban.

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsió hatása alatt rohamosan javul és az angolkóros gyermekek éppoly rózsás és viruló arczsinat kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlják a SCOTT-féle Emulsió használatát. Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK

Vásáresarnok.

Április 6. A husvétii forgalom mindjebban kibontakozik. Jó kereslet mutatkozik sonkában, bárány is kedvezőbbben értékesül, már friss elsőrendű teavaj igen kevés érkezik s e czikkben nagy hiány van, minek folytán az érjegyvezékek emelkednek. A burgonyaiizlet lanyha. Nagy készletek várnak helyben eladásra. A kereslet csekély. Tojás változatlan, a hozatalok kiegyéjtök. Mai árak:

Husneműek: marhahus hátulja 110—130 korona, eleje 84—100, vidéki borjú, bőrtlen hosszan mérve súlylevonás nélkül 70—84, helybeli borjúhús 100—118, sertéshús szalonnával 140—144, fehozott sertés 150—152, szalonna friss 124—128, szalonna sózott 124—128, szalonna füstölt 136—147, olvasztani való 140—148, háj 132—156, sertszír 148—152 korona, mind métermázsankint.

Pástölthús (vidéki) kg.-ja 1.40—1.80, hazai sonka 1.80—2, szalámi magyar 3.20—3.40, szalámi nyári 1.20—1.40 kg.-kint.

Vad: vaddisznó 80—90 fillér kg.-kint egészben. Fenyvesmadár köteggje 1—1.20 K.

Baromfifélék: Lő: rántani való csirke 2.40—2.80, sütni való 3.60—4.40, kacsa sovány 4—5, kacsa hizott 6—7, lud, hizott 18—20, tyuk 4—4.40, pulyka 8—10 K, páronkint.

Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.60—1.80, hizott ruca 1.60—1.80, hizott pulyka 1.20—1.60, levestyuk 1.40—1.50 K kg.-kint, Fulard 1.80—2.20 K darabonkint.

Tejtermékek: teavaj (centrifugált) I. 3—3.70, II. 2.20—2.40, főzővaj (köpült) 1.80—2, tehéntúró 28—32 fillér.

Zöldsejtfélék: burgonya (vagonáru) sárga 8.60—10, rózsá 8—10, fehér 7—8, kúri 16—20, sárgarépa 18—24, petrezselyem 20—24, vöröshagyma makói 32—34, vöröshagyma közönséges, hazai 20—34, fohagyma 40—52, káposzta 24—28 K 100 kg.-kint.

Gyümölcsfélék: Szőlő 1.60—2 K kg.-kint. Alma: válogatott elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathan, Törökbalint, batul stb.) 60—80, másodrendű 40—60, harmadrendű apró áru 16—20 K. Körte elsőrendű 160—240, másodrendű 60—80, dió I. 40—60, dió II. 30—40 K 100 kg.-kint.

Tojás: bácskai 92—94 K eredeti ládánkint (1440) darab.)

Kőbányai sertéspiac.

Április 6. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 143—144 fillér. Fialat közép (páronkint 251—350 kilogrammi terjedő súlyban) 144—146 fillér. Könnyű (páronkint 250 kilogrammnál) 145—146 fillér. Közép (páronkint 240—280 kgr.) 145—147 fillér. Könnyű (páronkint 240 kgr.) 145—147 fillér. Sertészsám: évi április hó 4. napján volt készlet 22884 drb, — április hó 5-én felhajtott 157 drb, — április hó 5-én elszállított 191 drb, — április hó 6. napjára maradt készletben 22850 drb. A hizott sertésizlet irányzata: nyugodt.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közvágóhid igazgatósága.) Április 6-án. Ezzel napi eladatlan maradvány 836 drb sertés, 30 drb süldő. Pótfelhajtás 66 drb sertés. Mai felhajtás 557 drb sertés, összesen 1459 drb sertés, 30 drb süldő. Eladott 816 drb sertés, 30 drb süldő.

Table with multiple columns: Budapesti értéktőzsde, Mai záró árfolyam, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Kőszekedési vállalatok, Sorsjegyek, Bazilika, Pénzjegyek és váltók. It lists various financial instruments and their current market values.

Mai maradvány 613 drb sertés. Következő árak jegyeztek: Zsirterítés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon felüli ételsúlyban 108—112 fillér, II. rendű 280—350 kilogramm 10—108 fillér, silány 120 fillérig, fiatal nehéztől 300 kilogrammon felül ételsúlylevonással 134—146 fillérig, fiatal köp 220—300 kg-ig ételsúlylevonással 130—146 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig levonással 130—146 fillérig, Hussertés, könnyű 140—200 kilogramm 88 fillérig, ételsúlylevonással 114—150 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendők. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Budapesti szurómarhavásár.

Április 6. Felhajtott 856 drb élő borjú (közte 23 rugott.) Árjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 74—82 fillérig, kivételesen 84 fillér, középminőségű élő borjúkért 64—72 fillérig, kilogrammonként (levonás nélkül.) Az irányzat élénk volt, az árak 2—4 fillérrel kilogrammonként emelkedtek.

Bécsi sertésvásár.

St. Marx, április 6. A mai vásárra felhajtott 12207 drb sertés és pedig 5236 magyar, 6971 drb lengyel sertés. Árjegyzések: elsőrendű magyar 128—130 fillérig, szedett sertésekért 128 fillér kilogrammonként, ételsúlyban, levonás nélkül. Az irányzat és árak változatlanok.

VIZÁLLÁS.

		méter		méter			
		apr. 5. apr. 6.		apr. 5. apr. 6.			
Inn	Schärding	1.28	1.32	Tisza	M. Sziget	0.75	0.90
Duna	Passau	2.57	2.69		Tekeháza	1.44	1.88
	Linz	0.67	0.71		V-Namény	5.22	4.12
	Bécs	0.33	0.39		Tokaj	5.84	6.17
	Pozsony	3.33	3.10		Tiszafüred	5.78	6.05
	Komárom	4.14	4.26		Szolnok	5.82	6.10
	Budapest	1.72	4.10		Csongrád	5.58	5.89
	Páks	3.97	4.10		Szeged	5.54	6.10
	Munkás	3.63	3.63		T. Beuce	3.96	4.66
	Gombos	4.62	4.65		Titel	3.56	0.10
	Ijvidék	4.83	4.64		Óndóva	1.40	0.10
	Pancsova	3.27	3.91		Tagoly	0.92	0.70
	Orsova	3.75	4.12		Bodrog	5.90	6.27
Morva	Morvafalu	3.52	4.27		Sajó	3.10	2.23
Vág	Zselna	1.80	3.49		Hernád	1.54	1.10
	Trencsén	1.62	1.34		Borettó	0.99	0.47
	Szered	2.35	2.18		B. Ujfalu	1.88	0.70
Rába	Szt. Gotthárd	0.80	0.36		Körös	0.55	0.10
	Sárvár	1.22	0.56		N. Váradi	0.46	0.43
	Győr	3.05	3.28		Belényes	0.76	0.70
Dráva	Várasd	1.44	1.78		Tenke	0.90	0.86
	Zákány	0.18	0.10		Gurabonc	1.04	0.10
	Barcs	0.60	0.72		Borosjenő	1.30	0.50
	Eszék	1.18	2.08		Békés	4.04	2.76
Mura	M. Szerdah.	1.14	1.24		Gyoma	4.84	4.08
Száva	Zágráb	1.54	1.60		Gy. Fehérvár	1.53	0.10
	Sziszek	4.71	5.07		Branyicska	0.10	2.00
	Mitrovicza	4.78	5.01		Soborsin	0.10	1.48
Szamos	Deés	1.46	1.45		Arad	0.66	1.58
	Szatmár	3.18	2.30		Makó	1.94	1.50
Kraasna	N. Majtény	1.48	1.10		K. Kostély	1.50	1.38
Latorca	Munkács	0.80	0.68		Kiszető	1.18	1.94
Laboroz	Homoana	1.10	0.45		Temesvár	0.27	0.06
Ung	Pereseny	0.10	0.10		Becserek	0.78	0.30

SÖTÉT NAPLÓ.

— Orosz forradalmi kép. —

Irta: Ropsin V. Ford.: Szabó Endre.

Áll az ember, áll, lélegzetét is elfojtja és várja, hogy mikor támad fel már a Krisztus, s mikor mehet haza a szentelt kalács-csal! Ottthon nagy ünnep, öröm. Az egész szent hét ünnep.

S ma minden olyan idegen nekem. Nyomaszt a harangzúgás, unalmas a nevetés. Jobb lenne elmenni, amerre a két szemem visz és vissza sem nézni.

— Uram, tessék szerencsét vásárolni! — nyújt felém egy borítékot egy kis lány.

A lányka meztelbás, boglyas, éppen nem ünnepi külsejű. Egy darab szürke papirosra a következő van írva:

„Ha szerencsétlenségek üldöznek, ne veszi el a reménységet és ne ess kétségbe. Leküzdhetsz minden nehézséget és Fortuna arcát magad felé fordíthatod. Vállalkozásod olyan sikerrel végződhetik, amelyet nem is remélsz.“

A szép napuak ez is hímes tojása.

Április 7.

Ványa egy állásos korecsma udvarán lakik, artelban.**) Vetkeztelenül hál egy prieszen. Közös katlanból eszik. Maga tisztítja a lovát, mossa a kocsiját. Nappal az utcán van, munkában. Nem panaszkodik; meg van elégedve a sorsával.

Ma új ködmön van rajta, haját megkente zsirral, a csizmája nyirkorgós.

Azt mondja:

— Itt van a husvét is. Nagyon szép...

Zsorzs, hiszen feltámadt a Krisztus...

— Hát aztán, ha feltámadt is?

**) Munkás-szövetkezetben.

IDŐJÁRÁS.

A Magyar Kir. Országos Meteorológiai és Földmágnességi intézet jelentése.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az idő a Délvidék kivételével, ahol még tegnap is voltak lecsapódások, derültre és esendesebbre változott. A hőmérséklet még alacsony és az éjjeli fagy általános volt. A minimum Tátrafüreden —10 C. fok és a maximum Sopronban és Fiumében 12 C. fok volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Száraz idő várható hőemelkedéssel.

Állomás	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szarint	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérséklet	
						max.	min.
A. Szatmár	73.1	1.6	EN	2	0	6	16
Ungvár	72.2	0.8	E	2	4	1	13
Késmark	72.3	2.0	E	4	1	—	—
Losoncz	73.6	0.1	N	0	0	—	—
Ógyalla	—	1.9	N	0	0	—	—
Budapest	72.1	3.0	N	6	4	1	14
Herény	71.6	1.2	N	3	3	1	13
Keszthely	72.3	0.8	N	4	4	2	13
Pécs	70.3	0.5	N	4	4	4	10
Zágráb	72.3	2.8	NE	0	0	0	13
Fiume	67.6	2.6	N	0	0	0	13
Szeged	—	1.4	N	0	0	0	17
Temesvár	70.2	2.6	N	0	0	0	—
Nagyvárad	70.2	2.6	N	0	0	0	—
Kolozsvár	72.5	3.2	NW	0	0	4	17
Nagyszében	75.0	8.4	NW	0	0	4	14
Szatmár	—	0.0	N	0	0	3	—
Eger	—	2.7	NW	0	0	ny	15
Arvafalja	—	1.4	NW	0	0	3	—
Selmeczbánya	—	1.6	NW	0	4	1	6
Komárom	—	2.8	NW	0	4	1	6
Magyaróvár	—	1.0	NW	0	4	1	12
Sopron	—	0.0	NW	0	0	0	9
Eszék	—	0.0	N	0	0	4	14
Cirkvenica	—	0.2	E	0	0	3	14
Debrecen	—	0.2	E	0	0	3	14
Kooskmet	—	1.6	E	0	0	3	14
Oroszáza	—	1.0	E	0	4	1	15
Arad	—	2.8	NE	1	0	—	18
Zsombolya	—	0.7	N	0	4	1	17
Versce	—	3.0	E	0	0	1	19
Orsova	—	6.1	E	0	0	8	17

Jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, alapvizsgákra, államvizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgákra előkészítő biztos sikerrel

Dr. ERŐS VILMOS
jogi szemináriuma

Budapest, VII. ker., Wesselényi-utca 18. szám. Fiókintézet: Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 14. szám.
TELEFON 118-57. TELEFON 118-57.

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Zimay Ödön dr. győgyösi járásbírói joggyakornokot a németborsányi járásbíróhoz jegyzővé, Bíró Endre marosújvári járásbírói irodatisztát az ujegházi járásbíróhoz telekkönyvezetővé, Dorosák Antal szatmárnémeti ügyészéi irodatisztát a szatmárnémeti törvényszékhz irodatisztatóvá, Lőrincz Endre szatmárnémeti törvényszéki díjnokot az igali járásbíróhoz végrehajtótá; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Gálné Bardecz Matild makkai alapítványi kisdédvönöt a makkai állami kisdédvódához kisdédvönövé; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Bruza Ambrus székesfehérvári városi számgyakornokot állami végrehajtótá az ipolysági pénzügyigazgatóságokhoz ideiglenes minőségben, Bednártsik János kassai pénzügyi kezeléséi gyakorlatnokot pénzügyi irodatisztá a kassai pénzügyigazgatóságokhoz ideiglenes minőségben, Lovász János trencsényi lakos, igazolványos altisztet pénzügyi irodatisztá a debreczeni pénzügyigazgatóságokhoz ideiglenes minőségben, Zupkó Mihály győgyösi lakos, igazolványos altisztet pénzügyi irodatisztá a beregszászi pénzügyigazgatóságokhoz ideiglenes minőségben; a pozsonyi főügyész Czentner Sándor girálti járásbírói irnokot az aranyosmaróti ügyészséghez irnokká nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Némethi Ödön járásbírói jegyzőt a soproni törvényszékhez helyezte át; a vallás- és közoktatásügyi miniszter áthelyezte Kiss Gáborné Fodor Etelka nagybányai állami polgári iskolai rendes tanítónőt eddigi minőségében az újpesti állami polgári leányiskolához.

Megecsítés. Az igazságügyminiszter Kocsis Ferenc hajdusoboszlói járásbírói, önálló működési-körrel felruházott ideiglenes minőségű betétszerkesztő irnokot ebben az állásban végleg megecsítette.

Pályázatok. A brassói pénzügyigazgatóságnál több pénzügyi vigyázói állásra június 15-ig; a közös pénzügyminisztériummal igazolványos altisztek részére egy hivataloszolói állásra május 10-ig; a kolozsvári Ferenc József egyetemi könyvtárnál laboránsi állásra április 31-ig; ugyanott kapusi állásra április 30-ig; ugyanott egy könyvkötői és egy szolgai állásra április 30-ig; a beszterezébányai erdőgazgatóságnál egy másodosztályú altisztet és egy másodosztályú segéderdőőr állásra május 15-ig; Porrogon (Somogy megye) postamesteri állásra, Drenkován postamesteri állásra, Várpálánkán postamesteri állásra április 23-ig; a nagybecskereki járásbírósnál albirói állásra, a brassói pénzügyigazgatóságnál pénzügyi számtisztai állásra, Jászapáiban közjegyzői állásra 2 hét alatt; a székesi járásbírósnál hivataloszolói állásra 6 hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató; PAJOR MÁTYÁS,

— Ej te!... Nines benned öröm. Nem érzed a világot.

— Hát te érzed?

— En? Az egészen más. Sajnálalak én téged, Zsorzs.

— Sajnálalsz?

— Sajnálalak bizony. Te senkit sem szeretsz, még magadat sem. Tudod, van a mi udvarunkban egy bérkocsis, Tikhon, Fekete, göndör haja paraszt. Mérges, mint az ördög. Valamikor gazdag volt, aztán tönkre ment; felgyújtották. Ezt mai napig sem tudta megbocsátani. Átkoz mindenkit: az istent, a diákokat, a kupezeket, még a gyerekeket is. Kutyakölyköknek mondja a gyerekeket s hogy azok is mind gazemberek. Hogy isszák a keresztyének véréit s az isten ennek örül az eghen... A minap haza jövök a teabából s látom, hogy Tikhon az udvar közepén áll. Szétvetette a lábát, felgyűrte az ingujját; roppant nagy öklei vannak; és a lovaeskáját veri szembe. A lovaeskája pedig hitványka, alig él, az orrát felfelé igyekszik tartani. Ő pedig csak veri szembe, csak veri. „Semmi-rekellő — kiabál hozzá — majd megmutatom én neked, majd megtanítlak én“... Mért vered azt a szegény állatot, Tikhon? mondom én neki. Hallgass, te mosogató rongy! feleli ő és még dühösebben veri a lovat. Az udvar csupa sár, büz, ló-trágya, hanem azért a többiek is kijönnek és nevetnek: Tikhon mulat! Hát te is olyan vagy, Zsorzsik, mindenkit szeretnél szembe verni... Oh te szegény ember!

Harap egy kis darabka ezukrot, sokáig szüresöli rá a teát, aztán így szól:

— Ne haragudj. De ne is neved. Tudod mit gondolok én? Hiszen mi lelki szegények vagyunk. Ugyan mit élet bennünket, edesem? A meztelen gyűlölködés. Őlünk, vágunk, gyujtogatunk. És a mieinket is ölik, vágják, gyujtogatják. Minek a nevében? Mondd. No mondd hát!

— Én vállat vonok.

— Kérdezd meg Henriktől, Ványa.

— Henriktől? Henrik hiszi, hogy az

emberek szabadok, jóllakottak lesznek. Ám ez mind csak Mártának való, de mi lesz Máriával? A szabadságért persze feláldozhatja az ember az életét. A szabadságért? nem, egy csepp könyért is. Én azért imádkozom, hogy ne legyenek rabok, éhezők. De ez nem elég, Zsorzsik. Mi jól tudjuk, hogy a világ az igazságtalanságokból él. Mondd meg hát: merre van az igazság útja?

— Vagyis hogy mi az igazság? Igen?

— Igen, hogy mi az igazság. Pedig emlékszel-e az igére: „En azért jöttem e világra, hogy tanúságot tegyek az igazságról. Minden igaz lélek hallja meg az én szavamat.“

— Ványa, a Krisztus azt mondta: ne ölj.

— Tudom. De a vérről egyelőre még ne beszélj. Hanem erről beszéljünk: Európa két nagy szót mondott a világnak, két nagy szót pecsételt meg a szenvedéseivel. Az egyik szó a szabadság, a másik a szocializmus. De mit mondtunk mi a világnak? A szabadságért omlott a vér. De ki hisz most benne? Omlott a vér a szocializmusért is, de mit gondolsz: valami földi paradicsom talán a szocializmus? Hát a szeretetért megégett-e valaki a máglyán? Merte-e azt közölni valaki mondani: nem elég, hogy az emberek szabadok legyenek, nem elég, hogy a gyerekek éhen ne haljanak, hogy az anyák sűrű könyhullatás közt ne éljenek, szükség van arra, hogy az emberek egymást szeressék is, hogy isten legyen velük és bennök. Az istenről, a szeretetről megfeledkeztek. Pedig az igazságnak a fele Mártában van s csak a másik fele van Máriában. De hol van a mi Máriánk? Nézd csak: én hiszem, hogy most a parasztlak keresztyénes, krisztusi ideje jön. Az isten, a szeretet nevében. És az emberek szabadok, jóllakottak lesznek és szeretetben fognak élni. Hiszem, hogy a mi népünk az isten népe, a szeretet van vele, a Krisztus van vele. A mi szavunk a feltámadás szava, mely istentől van. Kishitűek vagyunk, mint a gyerekek és azért fogunk fegyvert. Nem az erőnk miatt fognak fegyvert, hanem azért, mert gyengék vagyunk. (Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1909. április 7-én.

VIGSZÍNHÁZ.

Az ideál.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Rózsabegyvi Kálmán.

Személyek:

Ferenz Balassa
Marianne Varsányi L.
Charbe Fenyesi
A doktor Hegedű
Margit P. Gözi M.
Kató Harmat H.
Teréz J. Kürtni S.
A miss Balázs G.

Kezdeté 1/8 órákor.

KIRALY SZÍNHÁZ.

Az elvált asszony.

Operette 3 felvonásban. Irta: Leon Viktor. Zenejét szerzesette: Fall Leo.

Személyek:

Liseoweghe Karel Király
Jana felesége Olyos G.
Bakkensky Boross
Wander-Leo Gonda Pálmay I.
Dezsetuonk, elnök Szirmai
Ruttersplut, bíró Németh
Leye, ügyvéd Dobos
Thyber (szabó) Pásztor
Wissum Csizsér
Scry, káhuiz Papir
Adda, jegyző Fabian C.
Krauvoleg Simai
Munka, a felesége Harmath I.
Kissó Kiss Pál
Fry hölgy Nyarainé
Liza Ligeti

Kezdeté 1/8 órákor.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF

Népszínház-utca 1-3. szám.
Telefon 63-33.

Drótnékli Náviro álmal
megmentés. — Gyermeknap
Budápes en. (Saját fölvetel) —

TOSCA.

Művészeti. — Cross-Country
verseny Alagon. (Saját fölvetel).
— A német császári ház teli
mulatságai.

A tehetségtelen gazember.
(Saját fölvetel). — A sárga ve-
szed-tem Sportok és mulatsá-
gok Batáviában. — Egyes pez-
s-görök. — A becsület.
**Kezdeté 6 órákor, vasár- és
ünnepeapokou 4 órákor.**

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A Zöld Kakadu.

Vígjáték egy felvonásban. Irta: Schnitzler Arthur.

Személyek:

Emil de Cardignan Vándory
De N geant Csizsér
Albin de Tremoville Larna
De Lansac Fenyesi
Séverine, neje Mészáros G.
Rollin, költő Z. Molnár
Prosperé Vágo
Henri C. ortos
Balthasar Thuroczy
Guilome Kirmendy
Scavolo Dobi
Jules Molnár
E. tonne F. go
Maurice Czobor
Georgette Toth I.
M. chette Lorant I.
Filipetta Zala K.
Lucie Báthory G.
Grassot Papp
Lebrét Réthey
Grain Rátkay
Rendőrbiztos Sárosi

Utána:

Régi jó idők.

(WHEN KNIGTS WERE BOLD)
Vígjáték 3 felvonásban. Irta:
Marlowe Charles. — Fordította:
Ságo Ernő.

Személyek:

Sir Guy de Vore Z. Molnár
Wille Papp
Barker Kirmendy
Widdicomb Rátkay
Sir Brian Sárosi
Isaacson Vágo
Pottiebery Dobi
Waldegrawe báróné Forrai R.
Eginton Rowona Báthory G.
Eginton Millicent Toth I.
Eginton Marjorie Lorant I.
Pottiebery Kata Császár K.
Isaacson Sarah Mészáros G.
Barker Alice Zala K.
Hirnek Thuroczy

Kezdeté 1/8 órákor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Az Ur Jézus.

Irta és felfoivassa: Hock János.

Kezdeté 1/8 órákor.

FOLIES CAPRICE

Igazgatóság: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Főrendező: ROTT SÁNDOR

Telefon 14-22. Az előadás kezdete 1/9 órákor.

1/10 órákor. Ma! 1/10 órákor.

A legszebb szörme kirakat!

Pohózat. Irta: Faun. Rendező: Erdélyi Emil.

Végül 11 órákor! Végül 11 órákor!

„Der Herr Ersatzmann“.

Pohózat. Irta: Armin József. Rendező: Werner M.

Nappali pénztár d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig.

Az 1-ső emeleti „Casino de Parisban“ elsőrangú tánc attrakciók. Kezdeté 1/12 órákor.

Budapesti Cabaret BONBONNIÈRE

VI., Teréz-körut 28. — Telefon 52-88.

Minden este 9 1/2 órákor:

László Rózsi

(Conferencier: Dr. Szalay József.)

Azonkívül: Mozgósítás, vagy Berukkolt a conferen-
cier. — Városatyák — Eleven regény. 3 bohó-
zat. 3 tréfa. — Jegyek 4, 3 és 2 kor nárt. (Zenekari és
pályavilés 6 korona).

Butor

kézipénztár és részlete

3 szoba teljes berendezés 360 forintért
mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állan-
dóan készen raktáron a legegyszerűbb kivitelű a leg-
finomabbig. Képes árjegyzék ingyen, Album 50 fillér
bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapest, Váci-körut 9. (Szerecsen-utca sark.)

HUSVÉTI KIALLÍTÁS KERTESZ TÓDORNÁL

Husvégi tojások.

Tojástőltek.
Meglátási tárgyak.
Eredeti és tréfás locsolók.
Nyulacska bonbonierek.
Finom ilatszerek.

Tavaszi és sport-
árjegyzék ingyen és
bermentve.

Kertész Tódor

Budapest,
Kristóftér.

BUDAPEST
KRISTÓFTÉR

MOST JELENT MEG

a Franklin-Társulat kiadásában

BOSNYÁK ÉS SZERB

ÉLET- ÉS NEMZEDÉKRAJZI TANULMÁNYOK

Irta THALLÓCZY LAJOS.

:: Ára 15 korona. ::

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál
Budapest, VI., Andrásy-út 21. sz.

:: és minden könyvkereskedésben. ::

Egyőeszközők

ezüstből és alpacca ezüstből,

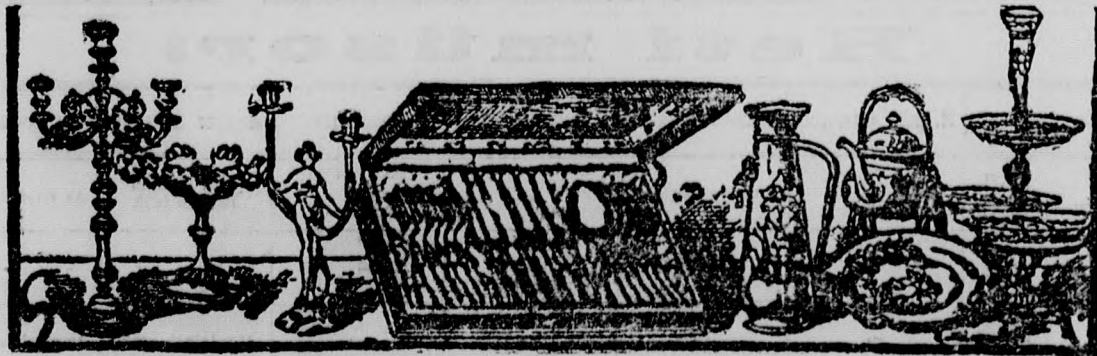
disztárgyak, alkalmi ajándékok

== a legelőnyösebben ==

POLGÁR KÁLMÁN

== ékszertelepén ==

Budapest, VII., Erzsébet-körut 29.

Vidéki megrendelésekre kiváló gondot fordítok.

➔ Árjegyzék 2000 rajzzal bérmentve küldeték. ➔

Nagyon sok vizet fizetek!

Megszűnik minden háziurnak ez a panasz, ha a vízfogyasztást házában

VIZMÉRŐ
 után fizeti és vízfogyasztását szakértői ellenőrnk által hetenként leolvastatja. Az ellenőrzés díja **15 koronától feljebb**. A heti ellenőrzés nyomban felfedi a hálózat vagy a felszerelési hibát és elejét veszi minden túlfogyasztásnak.

Budapesti Vizmérő Betéti Társaság Kunz F.
 vízmérők szakgyára. Saját gyártelep.
 Vízfogyasztás ellenőrzési osztály: I, Bors-utca 14. szám.
 Telefon: 11-06.

Leoszo... Lejos... Leoszo...
PAP PAP PAP

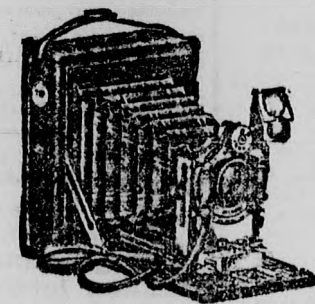
Öszecsuk... vasagy kivethető matracozal 10 frt.
 Sodronyágybereték méret szerint 5 frttól feljebb.

Gichner János ágynemő, réz- és vasb. tor-gyáros,

sző veg, függöny, pokrócz, terítő stb. nagy választék.
Budapest, Erzsébet-körút 20.
 Fióküzlet: Rákóczi (Kerepesi)-út 86. sz.
 Gyár: VII., Kertész-utca 7. és 9. szám.
 Árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök.
 Meg nem felelő árut kicserélem vagy a pénzt visszadom.

Rollerlák garabja 1 frt. Rollerták 5 J. kr-tól feljebb.

Fényképező-gépek és Látcsövek részletfizetésre

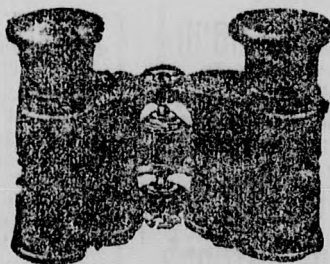
kaphatók

Aufrecht és Goldschmied

optikai áruházában

Budapest, VII. Rákóczi-út 26. szám.

Arjegyzék ingyen!

Miért használ minden hölgy és uri ember

GLORIALIS

gyöngyvirág-illatszert alkohol nélkül?

Mert GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm a legkövetkezőbb gyöngyvirág illatszer, mely a tudomány mai állása szerint elképzelhető. Aki egyszer használja, soha mást nem fog használni.

Mert GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm a legkonzentráltabb illatszer, a melyet elő lehet állítani. Használatban a legkiadósabb, miután egy csepp is ele eendő az illatosításhoz.

Mert GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm alkohol nélkül a virágból van kivonva és ennélfogva a levegőn nem illanik el, hanem hosszú időn át megtartja a kellemes és hű gyöngyvirágillatot.

GLORIALIS illatszer — alkohol nélkül — kapható még a következő illatokban; ideál, bouquette Janet e. bouquette de chipre, piros róza, ibolya.

Egy eredeti üveg ára (mely hónapokra is elegendő) 3 K 50 fill.

Kapható minden drogériában, illatszer- és gyógytárban.

Ahol nem kapható, oda postán küldi 3 korona 50 fillér utánvétel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében

Klein és Fia

főh. udvari szállítók, piperezsappan- és illatszergyár
Budapest, VIII.6.

Magyar harzi kanári-tenyésztő Debrecenben.

A ki egy énekes harzi kanári veszen, életében soha ennél jobbat nem tesz, mert elozlik ott a bu és vig lesz a ház, hol egy ilyen sárgatollú kis madár lárma. Forduljon tehát bizalommal hozzám mindenki, aki a szép énekes kanári szereti, megmondom a címét is, hogy könnyen megleljenek. Debrecenben lakom és kanári nevelők Agoston István a nevem Magyarország a harmadik szám alatt lakom a Peterfia utca 2. énekes kanári ár: 7, 8, 10, 12 forint. Tenyészése alkalmas nőstények darabja 2 frt. Szállítás a legnagyobb hidegben is gondosan csomagolva történik. Árjegyzék és ápolási utasítás ingyen. A legnagyobb tenyésztő és szelőküldő intézet.

Kerber Henrik

ablak, lakastisztítási, padló-beeresztési, főregmentesítési és pormentesítési vállalat
 porszívógéppel
BUDAPEST,
 VIII., Gyöngyútk-u. 7.
 Pontos kiszolgálás!!
 TELEFON: 53-55.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Butorszállítás
 eraktározás
Malassa Gyula és Társa
 Budapest, Teréz-körút 19. Telefon 33-32.

Titkos betegségek
 gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján
Dr. KAJDACSY
 v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
 Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesefolyást, hólyagbajt, sebeket, tyúkjárt (gyp list), borjakokat, elgyengült férjéret, idősébkénel is, önfertőzést és annak utóbajait, ideg- és háterincsbajt, valamint minden női bajokat.
 RENDEL: 4-9-ig és este 7-8-ig.
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 2.
 Levelekre válaszol, gyógyszeréről gonoszkodik.
 Levél útján is biztos gyógyszer.

Neustein Fülöp

hashajtó labdaccai

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)
 E pillát hasonló készítményeknél minden tekintetben többre becsüendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobban eredménnyel használhatók, gyöngöden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s melléte oly ártalmatlan, mint e pillák, a

székszorulás
 legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott készítmények miatt még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pillát tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pillát tartalmaz, csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldetik.

Utazásokól különösen óvakodunk. Kérjük határozottan NEUSTEIN-FÜLÖP hashajtó-labdacsot. Valódi csak az minden doboz törvényileg bejegyzett védjeggyel, piros-fekete nyomtatásban "SZENT LIPÓT" és "Neustein Fülöp gyógyszerész" aláírással van ellátva. A keresk. törvényességélig védett csomag aink aláírásunkkal vannak ellátva.
NEUSTEIN FÜLÖP, Szent Lipót-hoz
 imzett gyógyszerész, Bécs, I. Plankeng. 6.
 kapható: Budapestben, Török J. gyógyszerész, Király-utca 12. és Andrássy-út 33.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerzett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház betegszervi és bűjkoros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

DR. FABINYI

specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos
 gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű
nemi betegséget
 (húgyvesefolyást, sebeket, székélt és önfertőzésből támadt idegbajokat.)
 Meglepő az eredmény férful gyengeségnél (impotentia) még öregebb egyéneknek is.
 Biztos siker folyton a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjazatlanul válasz. Kívánatra gyógyszerök.
 Rendelés délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.
Budapestben, Rákóczi-út 8/A. szám.
 (Általában, a Pannónia szállóval szemben.)
 Laposoházi bejárati Kúln városbék

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények
Használtak és újak, rendkívüli olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bátyány-utca 6—C. 28

Gizella.
Ne eszgedj. Minden jóra fordulhat. Imába foglaljak. Csokol Porocskád. 5752

Csemegeszőlő.
Fagymentesen csomagolva postakosaránként 3.50 K. csemegécsalma, papírhejú dió 3.90, világos kajszinbaracklevár kg. 1.80, mézdes szilvalekvár 80 fill., különleges bírsalmelevár vagy sajt 1.80, hordóskaposztát hasábbal postásügkért 2.20 kor. Gyümölcskivitel Csongrádról. 24956

Hordóskaposztát.
Kosárügkért 2.20, világos kajszinbaracklevárt kg.-ját 1.80, mézdes szilvalekvárt 80 filléért, különleges bírsalmelevár vagy sajt 1.80. Fajborokat lefejtvé. kölcsönhordóban 28 koronaért. Gyümölcskivitel Csongrádról.

Fajborokat.
lefejtvé, kölcsönhordóban, 28 koronájával kisúston főzött törkölypálinkát 5 literes üvegekben 10 koronaért. — Gyümölcskivitel Csongrádról. 24956

Pénzt azonnal
butorra, zongorára, kocsikra, varrógépekre, kerékpárokat, kereskedelmi cikkekre, melyeket utólagos díjfizetéssel legutányosabb bizonnyába beraktározunk. Tauber Armin és Társa, kizárólagosan csak VII. Baross-ter 18. Telefon 97—6f

Fajbaromfi
fajbék, nyulak, diszgalambok, madarak elő mehek stb. érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Tar, Hevesmegye. 27100

Gyümölcsfa.
diszfa és rózsá-árjegyzékkel ingyen szolgál Weber fáskolaja Békás, megyeren, (Budapest mellett) 27041

Széloltványok.
legkiválóbb bor- és csemegé-fajokból, teljes szavatosság mellett kaphatók Fülöp S. ter szőlőbirtokosnál Gyöngyös. 27224

Legjobb likörök
és rum készíthető kivonataimmal. Egy üveg ára 60 fillér. 10 üveget 6 koronaért bérmentve küldök. Árjegyzéket kívánatra. Béthy Béla gyógyszerész Békés-Csaba. 27180

Pénzelőleggel
beraktározunk butort, zongorát, automobilt, mindenemű gépeket és kereskedelmi árut, vidékről is. Butorszállítást, költözést elvállalunk. Legszolidabb kiszolgálás. — Magyar Kereskedelmi Szállítási és Beraktározási Betéti Társaság Budapest, VI., Király-u. 76. Király-színházszemben. Telefon 119—05. 26997

Pénzszekrények
és amerikai íróbutorok, használtak és újak rendkívüli olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 19. sz.

Diszertkedvelők
kériknek árjegyzéket az Első magyar diszertifikálóiskolától. Tulajdonosa: Copony Ede, Körömdény. 120 fajta tüllelűfák, tombfák, sorfák, diszertfák és rózsafák kaphatók.

Pénzelőleggel
beraktározunk bizományba butort, varrógépet, kerékpárt, kereskedelmi cikkek utólagos díjfizetéssel száraz raktárainkba

Szendró Sándor és Társai
VII., Dohány-utca 43. sz., Telefonszám 105—94.

Stenográfia

Rákóczi-ut 60. sz. Magyar, német gyorsírás-oktatás. Ingyenes gépirás-tanítás az összes rendszerű írógépeken. A „Stenográfia” Országos Gabelsberg-gyorsírás- és gépirás-iskolában havonta új magyar, német gyorsírás, gépirás, kereskedelmi és szakszerítési tanfolyamok nyitnak. Levelező és vitairati tanfolyamok. Okleveles gyorsírás- és kereskedelmi iskolai rendes tanárok. Az intézet sokszorosító és más oló iradaja elvállal mindenemű írás és diszjunkció elkészítését és sokszorosítását. A „Kalligrafia” szepírás- és táblázatban fényesen bevált gyakorlati módszer következtében minden esetben sikeres gépirás-oktatás. Mérésekelt tandíj. Beiratások naponta kizárólag Rákóczi-ut 60. l. em. Nem tévesztendő össze hasonló hangzású iskolákkal. Kérjen tájékoztatást. 222

Ingóságokat
értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárat a Szentkirályi utcából. Kézipénzelőleggel beraktároz bárminemű ingóságokat, berendezéseket mintaszertű raktáraiba csekély díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110—08. 9984

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsírás-iskola. Díjtalan gépirás-oktatás, magyar, német fogalmazás. Kereskedelmi akadémiái tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Ivan 1868-ban. Biztos álláskövetítés. Nyitva szeptember 1-től július 1-ig. Tájékoztatót küld a G. belsberger szakszola. (Csak Liszt Ferenc-ter 10. sz. előbb Gyár-utca 4.) Czirre vizsgázzunk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezékektől a más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól függetlenül. Telefon 64—68. Beiratások egész napon át. 28244

Jogi,
politikai szigorlatokra, al- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyintén államszámvetelési államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Dr. Kállay Zoltán jogi szeminárium. Bpest, IV., Magyar-utca 3., III., em. 6. (ezelőtt VI., Rózsa-u. 44.) Néptévesztése össze más hirdetéssel. 661

Elsőrendű vadonatúj Singer női varrógépet
27 forintért karikahajst 40 forintért. centralbo- bint 45 forintért, iparogépeket igen olcsón 5 évi jótállással szállítok, vidékre árjegyzék ingyen. Krausz Henrik varrógépgyári raktára Budapest, IV., Veress Pál-u. 40. fűsz. 6. Vizsoteladóknaq arendem

BENZINMOTOROK
15—25 lóerőig műhelyünkben gyárilag kijavítva, valamint új motorok is, jótállással és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók

Kallai mo. ortelenén
Budapest, VI., Nagymező-utca 43. Ugyanitt használt gépezéselő- készletek és alkatrészek is kaphatók

Légszusz és villamos csillárok
legelőnyösebben szerezhetőek be Kulcsár Sándor bronzárú- és csillárgyárában, Budapest, VI. ker., Dessoewy-u. 9—11.

LEGNAGYOBB Pénzelőlegget
kaphat zongora, butor, varrógép, kerékpár, hintó, automobill, könyvet és kuráns-árakra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségekben bizonnyába beraktározza.

TAUSZIK és TÁRSA
VI., GYÁR-UTCA 21. SZ. TELEFON 88—97.

Ingyen diszmunka!
Magyarország összes fürdőinek, sanatóriumainak, nyaralótelepeinek részletes, illusztrált leírását evőbeni kéreésre ingyen megküldi Magyar Fürdőhálózat kiadóhivatala Bpest, Eötvös-u. 36., I. 9

Fényképezőgép
ritka kedvező alkalmi vétel részben arverésből és más alkalmi vételkekből eredő jó fényképezőgépek kaphatók már 5 forinttól felj. Götz. Zeiss. Busch, Voigtländer, Souter és más anasztigmatos fényképezőgép is igen olcsón. Ugyanitt Gramo en koncertbeszélőgép, erős és szép hanggal, lemezekkel együtt potom olcsón továbbá finom va a zfév ver és egyéb más tárgy, alkalmi vétel árban eladók Radó-nál E yetem-ter 5. (nem Egyetem-utca) Mindent veszek, eladok és becserelek.

Rekedtség
biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle cukorka, 60 filléért mindenütt kapható. 26796

Butorok
köllőzködés miatt mélyen leszállított árak mellett az egész raktárunkat kiárúsítjuk készpénz és részletező Butorok erekedelmi Részv. társaság. Bpest, Váci-utca 9. és Aranykéz-utca 5. 27153

Brilliantot,
aranyat, ezüstöt, ékszert és régiséget veszek és eladok. Kérésre éks. érész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95—48.—

A legelőnyösebb részletfizetésre zongorát, pianinot, czimbalmot, hegedűt
készpénzbeni áron a legújabb rendszerű

bankhitel
újjan kizárólag csakis REMENYI nagy magyar hangszertelepén Prospektus és árjegyzék ingyen. 646 Budapest, Király-u. 58.

Zálogszedőulákat
veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 726

SCHILLER IZIDOR
é. szerkeszkedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása
háló, ebédő, szalon, uri szoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rezbutorokban.

GROSZ SANDOR és Társa
Budapest, Liszt Ferenc-ter 8. szán, ezelőtt Gyár utca. Telefon 14—09.

Vasbutor.
Rézagy 35 fit, gyermek-ágy 11, összecusukható vas-ágy 5, ágybetét vaskeretű 5.50, fakeretű 3.50, rézgarnis 2.50. Összecusukható fábóri ágy aczélsodronnyal 8.—, sodronnyonaf kerítést, vaskaput legelőnyösebben szállít Hicker Gy. gyára Holló-utca 3/E. Telefon 22—66. 26975

100.000 magastörzsi és bokoralakú rózsza
cirka 200 legbecesebb fajban. 1 drb magastör sű vizsa 2 éves koronával darabonként 1 koronától feljebb. 1 drb teli nemesítésű magastörzsi (májusban szállítható) darabonként —.70 koronától feljebb. 1 drb 1 éves bokorrozsa 30 fill., 2 és 3 éves bokorrozsa 50 filléttől feljebb. További gyümölcs- és díszfák, dízokrok, tü virűek, erdei- és söve yosometek, stb. nagy v. lasz-tekban, alacsony áron. — Képes gépezésű kívánatra ingyen. Gróf Batthyány Zsigmond uradalmi intézősége, Csentelek, up. Ferenclak Vasmegeye. 27178

Pénz-szekrények
újak és használtak, valamint kazetták és másolók prések legelőnyösebben csakis Sp. ter 11. és estvéreml, Budapest, VII., Dob-utca 16. sz. (Király-u. 13.) Gozsdu-udvar kaphatók.

Pénzt, rögtön
butorra, zongorára, varrógépre, kereskedelmi áru, melyeket legutányosabb bizonnyába beraktároz

Tauber és Társa
VI., Nagymező-utca 25 sz.

Mme. Valter
angol- és francia női stábónó Budapest, VIII. ker., Feske-utca 8., I. em. 6. Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legutolsó divat szerint legelső nomabb kivételben, szolid árak mellett. Átalakítások elfogadtatnak. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek.

+ Soványság +
Az egyedüli eredménytől kísért háziszert a dr. Willam Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép teit testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótállást. Verszerénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbojásoknak nélkülözhetetlen tápszert. Kitűntetve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budap. st, VII., István-ut 11, II/1.

BUTOR
30% megtakarítás! Regi Butorszalon Budapest, Ferencziek tere 3 felemelet. V. tel és eladás használt és új polgári urasági lakberendezéseknek mahagoni és palisander butorok, uri szobák, angol bõrgarnitúrak és szalonbutorok, keleti — szőnyegek, csillárok. — Telefon 82—13.

Pénzkölcsönt
4%, 4 1/2, 5 és 6% alapon földbirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő be házakra I., II., III. helyen 15—60 évig fölrszítel. S emó yhitelt tisztviselőknék gyorsan eszközöltilik.

ROZSA!! SZEGFÜ!!
Magastörzsi rózsafák 2 éves koronával, 10 darab 12—14 K. Magas törzsi rózsafák 3 éves koronával, csak rézibb, legjobb és újabb fajták, 10 darab 20 K. Bokorrozsa, 2 évesek, 10 darab 6—8 K. Amerikai óriás szegfűk egy éves, erősen virágzó, 5 darab 10 K. Császárszegfűk, folyton virítók, 10 darab 8—10 K. Közéskedem biztos megőrzésért és gazdag virágzásért. Szétkülde mindenemű bérmentve utánvet el. Képes árjegyzék díjtalanul. Kérje USZ T. kivitel készítése. Foketehalom, Brasso mellett. 27171

Figyelmeztetem,
hogy mindenféle könyveket, valamint egész könyvtárakat, legmagasabb áron vásárol: Goldgruber könyvtárváros Budapest, Fő-utca 17. sz. Telefon. 5749

A Franklin-Társulat
kiadásában most jelent meg: **Filozófiai Írók Tára**
a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával szerkesztik Alexander Bernát és Bánóczy József. VIII. kötet.

KANT
prolegomenái minden leendő metafizikához, mely tudományként fog szerepelhetni.
Ford. és bevezetéssel ellátta Alexander Bernát.
Második javított és bővített kiadás.
Ára 2 kor. 80 fillér.
Kapható: KÖNYVKERESKEDELT (Wodianer F. és Fiai) r. t.-nál Budapest, VI. Andrássy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

INGYEN DRÁGABB, MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP
NAGYTASOK
ADUNK EGY ÉLEY NAGYSÁGÚ KÉPET 5 KORONÁÉRT DISZES PASPARTIVÁL 55-68 CSM. NAGYSÁGRAN CSOMAGOLVA 8 SZINR

OLAUKEP
ÁRA 10 KORONA. KÖNYVISELŐK MINDENYKÉNT FELVÉTELEND.

SVAVATOSSÁG
MINDEN IRÁNYBAN RAFAEL FÉNYKÉPHATYÓ ÉS FÉNYKÉPESZTERE MŰVESEM BUDAPEST, VI. RÖTTFÖRÖZŐ-UTCA 66. NYITNITTVE AN 1908. JAN. PÁRSI NEMZETŐZI KALKITÁSON DISZKALEVÉL. KÉPESITEL TEL. ARANY-ÉREMMEL.